THE

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

OFFICIAL REPORT

Third Day of the Third Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Tuesday, the 16th August, 1983.

The House met at Half-past Eight of the Clock.

(Mr. Speaker in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

Tenders For Various Works in A.P. Electricity Board

11—

*369-Q-Sri-K. P. Reddaiah (Vuyyuru):—Will the Minister for Finance be pleased to state:

(a) whether the tenders for various works in the Andhra Pradesh State Electricity Board involving huge amounts are being scrutinised by the Chief Engineers and whether they are commenting on the tender analysis comparative statements; and

(b) if not, the action proposed to be taken by Government to remedy this irregularity?

ఆర్థిక శాఖా మాత్యులు (శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు)

(ఎ) చీఫ్ ఇంజనీర్లు టెండర్లను ఆమోదించడానికి సమర్థ అధికారులు అయినప్పుడు వారే ఆ పనులు చూస్తున్నారు. టెండరుకు పై అధికారి ఆమోదం కావలసివచ్చినప్పుడు, తులనాత్మక వివరణలతో పాటుగా టెండరు విశ్లేషణను చీఫ్ ఇంజనీర్లు పరిశీలించిన తర్వాత సమర్థ అధికారికి పంపుతున్నారు.

(బి) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు:

Sri K. P. Reddiah:—Earlier there was an established procedure in the Andhra Pradesh State Electricity Board to scrutinise tenders by the Chief Engineers itself. Sometime back the Chairman of the Board has given a Board's Proceedings stating that the Cheif Engineers should not scrutinise, comment or recommend on the tenders received from various companies. The intention of the Board in instructing the Chief Engineers not to recommend even on the accepted

*An Asteisk before the name indicates confirmation by the Member.

tenders is not understandable. By this process has the Board sustained any loss during the five years? If so, to what extent is the loss? How many crores of rupees have been lost by the Board in this process?

శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు:—గౌరవ సభ్యులు అడిగిన వివరాలన్నీ యివ్వడానికి నాకు అభ్యంతరము లేదు. సూపరింటెండింగ్ ఇంజనీరు 50 వేల రూపాయల వరకు పర్చేజెస్. 5 లక్షల రూపాయల వరకు కాంట్రాక్ట్ పని ఇవ్వవచ్చు. చీఫ్ ఇంజనీరు లెవెల్‌లో రెండు లక్షల వరకు పర్చేజెస్. ఏడు లక్షల వరకు కాంట్రాక్ట్ ఇవ్వవచ్చు. లోయర్ లెవెల్‌లో పర్చేజెస్ కమిటీ వుంటుంది. అందులో సి.ఇ.ఒక టెక్నికల్ మెంబరు మరియు ఒక ఎకౌంట్స్ మెంబరు కలిపి ముగ్గురు ఉంటారు, ఈ ముగ్గురు రు. 10 లక్షల వరకు పర్చేజెస్ రు. 15 లక్షల వరకు కాంట్రాక్ట్ పని యివ్వవచ్చు వీటిపైన సోర్స్ పర్చేజెస్ కమిటీ వుంటుంది. అది బోర్డు క్రిందనే పని చేస్తుంది. అందులో బోర్డు ఫుల్ టైం మెంబరు డైరెక్టర్ ఆఫ్ ఇండస్ట్రీస్ వామినీ వుంటారు. ఈ కమిటీ కోటి రూపాయల వరకు పర్చేజెస్ చేయుటానికి వీలుంటుంది. కోటికి పైన కాంట్రాక్ట్ పని యివ్వవచ్చు. ఆవిధంగా ఓపెన్ టెండర్ పిలుస్తారు, కాబట్టి ఏ విధంగానూ బోర్డు ఆఫీసరు అధికారాన్ని తీసుకొన్ని తన చేతిలో పెట్టుకొని చెలాయించడం లేదని మనవి చేస్తున్నాను.

Sri K. P. Reddiah:—That is not my point. Because they have removed the powers of the Chief Engineers, the Board sustained loss. I will give a particular case. There is a tender for Nagarjunasagar to Vijayawada. This tender was divided into three bits. For similar nature of work they have given the work for Rs. 1 and Rs. 1.50 for another reach. After executing the work, the tender has become ten fold because Government have removed the authority of the Chief Engineer for making comments.

Mr. Speaker:— He will give the particulars and the Minister will.........

Sri K. P. Reddiah:—Sir, it is a matter involving crores of rupees. We are not doing any better work than this. I would like to know whether the Board is policy making body or the Chairman a super Chief Engineer? By this, the Board has sustained loss to the tune of crores of rupees. I want a clear answer on this particular aspect.

శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు:—గౌరవ సభ్యుల ఆవేదన నాకర్థమయింది. ఎవరి అధికారాలేమీ తీసివేయలేదు. చీఫ్ ఇంజనీర్స్ అధికారాలు అలానే వున్నాయి. బోర్డు అధ్యక్షులు ఇంటర్‌ఫియర్ అవుతున్నారన్న విషయంలో ఏదయినా పార్టికల్‌గా ఇండివిడ్యువల్ కేసు వున్నట్లైతే నాకు పంపితే తప్పక పరిశీలిస్తాను. అంతేగాని, వారి అధికారాలను తీసివేసి, బోర్డుకు ధారదత్తం చేయడం లేదు.

Sri K. P. Reddiah :—Because of the attitude of the Chairman of the Board, the Chief Engineers have become powerless and the State is not able to....

డా. వై. ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి (పులివెందల) :—సి. ఇ. లు ఇది వరకు టెండర్లపైన రెకమెండ్ చేయడం పాస్ చేయడం వుండేది. ఆ అధికారాన్ని ఇప్పుడు తీసివేసిన మాట వాస్తవమేనా ?

శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు :—అది జరగలేదు. Even now they are having it.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ (నర్సంపేట) :—గౌరవ సభ్యులు ఒక స్పెసిఫిక్ కేసును సభ దృష్టికి తెచ్చారు. నాగార్జునసాగర్, విజయవాడ 220 కిలో వాట్స్ లైనును మూడు బిట్స్ క్రింద కాంట్రాక్ట్ పనికి యిచ్చారు. ఒక రీచ్‌లో మట్టి పనికి క్యూబిక్ మీటరుకు రు. 0.50 లు రాయి పనికి క్యూబిక్ మీటరు రు. 100 చొప్పున ఇవ్వగా, అదేవిధమైన పనికి మరొకచోట రాయికి క్యూబిక్ మీటరుకు రు. 170 లు, మట్టికి అయినట్లయితే రు. 150 లు చొప్పున యిచ్చారు. ఏబది పైసలు ఎక్కడ రు. 150 లు ఎక్కడ? ఒక రూపాయి ఎక్కడ రు. 170 లు ఎక్కడ? అక్కడ పెద్ద అన్యాయం జరిగింది. దానిపై కంప్లయింట్స్ కూడా వచ్చాయి. ఆ లైన్ మీద కట్టిన పది టవర్స్ కొలాప్స్ అయ్యాయి. దానికి బాధ్యులు ఎవరు? ఈ కుంభకోణం వెనకవున్న భాగవతం ఏమిటి ?

శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు :—టెండర్లు సీల్డు కవరులో వస్తాయి. వర్క్స్ అన్నీ కూడా ఓపెన్ టెండర్ సిస్టం మీద నడుస్తుంది. అవకతవకల గురించి వారు చెప్పినట్లుగా ఒక స్పెసిఫిక్ కేసును నాకు పంపితే తప్పకుండా పరిశీలిస్తాను. ఇప్పుడు వారు జనరల్ ప్రశ్న వేశారు.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :—నాగార్జునసాగర్ విజయవాడ లైన్ విషయం గురించి చెప్పినది స్పెసిఫిక్ కేసు కాదా? ఇదివరకున్న అధికారాలను తీసివేయ లేదని అన్నారు. స్పెసిఫిక్ కేసు ఏమిటంటే, బోర్డు కావాలని చాలా తతంగం జరుపుతున్నట్లు కంప్లయింట్స్ కూడా రావడం జరిగింది. అది వాస్తవమా కాదా ?

శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు :—నా దగ్గరకు ఎలాటి కంప్లయింట్ రాలేదు. నా దృష్టికి వస్తే వెంటనే తెలుసుకుంటాను.

డా. వై. ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి :—గౌరవ సభ్యులు ఎలెజ్ చేసినట్లు కోట్ల రూపాయలు దుర్వినియోగము జరిగినట్లు వారు స్పెసిఫిక్ కేసును సభ దృష్టికి తెచ్చారు. ఆ స్పెసిఫిక్ కేసునకు సమాధానము చెప్పడానికి మంత్రిగారి దగ్గర ఇప్పుడు సమాచారము లేకపోతే సమాచారము తెప్పించుకొని యింకొక రోజు చెప్పమనండి. కనుక దీనిని పోస్టుపోన్ చేయండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—వారు స్పెసిఫిక్ కేసును పంపమంటున్నారు. మీరు పంపించండి.

Dr. Y. S. Rajasekhara Reddy :—Sir, a responsible member has alleged that some crores of rupees have been misappropriated and the Minister is not having the reply for the same. Why not the question be postponed ?

Mr Speaker :—The main question is answered and it is only supplementary. If specific case is sent, he will answer. I will get it answered.

శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు :—ప్రశ్నను పోస్టుపోన్ చేయవలసిన అవసరము లేదు. నాకు సమాచారాన్ని పంపండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మెయిన్ క్వశ్చన్ ఆన్సర్ చేశారు. పర్టిక్యులర్ కేసును గురించి వారికి విషయాన్ని పంపించండి.

శ్రీ పి. అప్పలనరసింహం (పెందుర్తి) :—అధ్యక్షా, తమరు చెప్పినప్పటికి వారు ఇష్టము వచ్చినట్లు మాట్లాడుతున్నారు.

Dr. Y. S. Rajasekhar Reddy :— One of the Members has raised a particular supplementary asking whether the Board has issued a Memo to the Chief Engineers in this regard While the Minister is saying that there is no such memo, the Hon. Member is asserting that there has been a memo. For that reason, the question may be postponed and they will produce the memo.

Mr. Speaker :— If that is the case, and if the Member has got any particular information, he might put another question.

شری اساحی — جناب اسپیکر صاحب ، میں نے کئی وقت اس تعلق سے نمائندگی کی ہے کہ اس علاقہ کو قحط زدہ قرار دیں - مگر وہاں کے کلکٹر مسٹر گوپال نے گورنمنٹ کو غلط باور کئے کہ بارش نہ ہونے کی وجہہ سے قحط ہوا ہے بارش زیادہ ہونے کی وجہہ سے ہی وہ علاقہ کچا قحط زدہ کہلاتا ہے عادل آباد میں جوار کپاس وغیرہ کی فصل جو آئی ہے وہ بارش زیادہ ہونے کی وجہہ سے ساری فصل تباہ ہوگئی ہے لیکن اس کے باوجود بہت ہی سختی کے ساتھ ٹیکس وصول کئے ہیں ان کے مکانوں کے دروازے اجناس وغیرہ ضبط کرلئے ہیں - حالانکہ میں کئی وقت سینکڑوں وقت حکومت سے نمائندگی کیا - اسکے باوجود ٹرائبل جو اودنور اور عادل آباد میں رہتے ہیں - ان سب لوگوں سے سختی کے ساتھ وصول کئے ہیں - اس سال بھی بارش کی وجہہ سے اودنور کا جو پہاڑی علاقہ ہے - جہاں پر زیادہ بارش ہونے کی وجہہ سے جوار کپاس مونگ وغیرہ تباہ ہوگئی ہے آپ سے گذارش یہ ہے کہ آئندہ تو بھی اس علاقہ کو قحط زدہ قرار دیں -

شری پی - مہندر ناتھ - آپکی اس تحریک کو ضرور حکومت اپنے زیر غور لائیگی ضرور اس پر غور کیا جائیگا -

Severe drought conditions in Adilabad and Utnoor Taluks

12—

*221 Q.–Sarvasri V. Venkateswara Rao (Metpalli) and S. Santosh Reddy (Armoor):—Will the Minister for Revenue be pleased to state:

(a) whether the Government have received any representation from certain Legislators of Adilabad District about the severe drought conditions prevailing in the both Adilabad and Utnoor Taluks; and requesting the Government for the postponement of the payment of loans waiving the interest: and

(b) if so, the action taken thereon to provide suitable relief to them?

రెవిన్యూ శాఖా మంత్రి (శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్):—

(ఎ) అవునండి.

(బి) అనావృష్టి కార్యక్రమాల క్రింద ఈ క్రింది సహాయక చర్యలు తీసుకోవడం జరిగింది.

		(రూ. లక్షలలో)
1.	మధ్యతరహా నీటిపారుదల	15-00
2.	గ్రామీణ పనులు	9-00
3.	గ్రామీణ నీటి సరఫరా	47-00
4.	పట్టణ నీటిసరఫరా	9-00
		80-00

శ్రీ ఎస్. సంతోష రెడ్డి :—అనావృష్టి పరిస్థితులలో వేసిన ప్రశ్నకు సమాధానం అతివృష్టితో బాధపడుతున్న యిప్పటి పరిస్థితులలో చర్చకు వచ్చింది. మంత్రిగారి జవాబులో ఉట్నూరు, అదిలాబాదు తాలూకాలు అనావృష్టి ప్రాంతంగా ప్రకటించలేదని అంటున్నారు. అవి కరువు ప్రాంతాలుగా గుర్తించి వాటిని యిప్పుడైనా రికమెండ్యూలు చేసి ఆ విధంగా ఆదేశాలు యిస్తారా అని మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :—సభ్యులు యిచ్చిన విజ్ఞాపన పత్రాన్ని పురస్కరించుకొని కలెక్టరు గారిని, కమిషనరుగారిని రిపోర్టు యివ్వమని కోరడం జరిగింది. వారు యిపుడు ఉన్న నియమాల ప్రకారం 6 అణాలు పంట కంటే ఎక్కువ పంట ఆ ప్రాంతాలలో పండింది కాబట్టి వాటిని కరువు ప్రాంతాలుగా ప్రకటించడానికి వీలులేదని తెలిపారు.

శ్రీ మహమ్మద్ రజబాలి (సుజాత్‌నగర్) :—అదిలాబాదు జిల్లాలో క్షామానికి గురైన ప్రాంతాలు ఒకటి రెండు ఉన్నాయి. అక్కడ వర్షాభావ పరిస్థితులు ఏర్పడినందువల్ల పశుగ్రాసము కొరత ఉంది. అయినా అక్కడ పన్నులు ఫోర్సిబుల్‌గా వసూలు చేసారు. ఆ విషయాలన్నీ అక్కడ ప్రజలు

ప్రభుత్వానికి తెలియజేశారు. ఈ రాష్ట్రంలో 105 తాలూకాలు క్షామ ప్రాంతాలుగా ఉన్నాయని నోటిఫై చేసి ఆ ఒక్క తాలూకాలో చేయబడనందు వల్ల రైతులు చాలా యిబ్బందులు పడుతున్నారు. వారు విజ్ఞాపనలు కూడా పంపుతున్నారు.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :—ఉట్నూరు తాలూకాలో కూడా నియమాల అనుసరించి 6 అణాలకంటే కూడా ఎక్కువ పంట పండింది కాబట్టి వర్షాభావం, పంట పరిమాణం ఆలోచించిన తరువాత యిప్పటి నియమాల ప్రకారం అనావృష్టి ప్రాంతాలుగా నోటిపై చేయడానికి సాధ్యం కాదని కలెక్టరు గారు, కమిషనరు గారు అన్నారు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి (నకిరికల్) :—అసలు కరువు ప్రాంతాలుగా ప్రక టించడానికి వీలులేదన్నారు కాని కరువు ప్రాంతాలుగా ప్రకటించిన చోట కూడా పన్నులు వసూలు వాయిదా వేయలేదు. అసలు పోయిన పంవత్సరం ఎన్ని ప్రాంతాలు కరువు ప్రాంతాలుగా ప్రకటించారు? ప్రకటించిన ప్రాంతాలలో పన్నులు, అప్పులు వసూలు వాయిదా వేయడానికి ఉత్తర్వులు యిచ్చారు? ప్రభుత్వ ఉత్తరవులు అమలు జరిగాయా ?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :—అప్పులుగాని, అప్పులుపైన వడ్డీల వసూలు గాని చేయకూడదని ఆదేశాలు యిచ్చాము. అయినా లాండ్ మార్ట్‌గేజ్ బ్యాంకు వారు మాత్రం వసూళ్ళు వాయిదా వేయలేదు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—నల్లగొండ జిల్లాలో అప్పులు వసూలు చేసారు. ఆ విషయం కో-ఆపరేటివ్ మంత్రి గారు కూడా అంగీకరించారు. అందుకు ఉదాహరణలు చాలా ఉన్నాయి.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :—ఆ మంత్రి ఎవరో, ఏమి చెప్పారో నాకు తెలియదు.

Eviction of Unauthorised Occupants in Golconda Fort

13—

*231 Q.-Sri D. Sambasivarao Chowdary (Bodhan):—Will the Minister for Revenue be pleased to state:

(a) whether the Government are aware that land encroachment has been crept even to historical monument like Golkonda Fort, Hyderabad ; and

(b) if so, the action taken or proposed to be taken in the matter;

(బి) హైదరాబాదు కలెక్టరు, కేంద్ర ప్రభుత్వ ఆగ్నేయ మండల పర్యవేక్షక పురాతత్వవేత్త, హైదరాబాదు వారితో సంప్రదించి గోల్కొండ కోట పరిసర ప్రాంతాలలోనే ప్రభుత్వ భూముల అనధికార ఆక్రమణలను ఖాళీ చేయించడానికి చర్యలు తీసుకొంటున్నారు.

శ్రీ ఎస్. రాఘవ రెడ్డి :— గోలకొండ కోట పరిసర ప్రాంతాల లోని ప్రభుత్వ భూముల అనధికార ఆక్రమణలను ఖాళీ చేయించడానికి ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు. అసలు ఆక్రమణదారులను వెళ్ళగొడుతున్నారా ? వారికి నోటీసులు యిచ్చారా ?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— ఈ గోలకొండ కోటను కేంద్ర ప్రభుత్వము వారు సురక్షిత ప్రాచీన స్మారక చిహ్నంగా 1951 సంవత్సరంలో పార్లమెంటు ఒక శాసనాన్ని ఆమోదించింది. ఆ శాసనాన్ని అనుసరించి వాటికి సంబంధించిన ప్రకటనలో సురక్షిత ప్రాంత పరిధిని, అడ్డంకులను దానిలో సర్వే నెంబర్లను ప్రకటించలేదు. అందువల్ల శాసనపరమైన యిబ్బంది కలుగుతున్నదని కలెక్టరు గారు తెలియజేసారు.

శ్రీ ఎస్. రాఘవ రెడ్డి :— మంత్రిగారు చర్యలు గైకొంటున్నారని ఒకసారి, చర్యలు గైకొనడంలో యిబ్బందులు వస్తున్నాయని మరొక సారి సమాధానం చెప్పారు, రెండు సమాధానాలు పరస్పర విరుద్ధంగా ఉన్నాయి. ఇందులో వస్తున్న లీగల్ యిబ్బందులు ఏమిటి, వాటిని అధిగమించడానికి తీసుకున్న చర్యలు ఏమిటి, తీసుకోబోయే చర్యలు ఏమిటి ?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియాకు వ్రాయడం జరుగుతోంది. ఎన్ని ఎకరాలు ఈ పరిధి క్రిందకు వస్తుందో వారు ప్రకటించేంత వరకూ అధికారాన్ని ప్రయోగించడం సాధ్యం కాదు.

శ్రీ ఎస్. రాఘవ రెడ్డి :— అంత వరకూ నిర్మాణాలు ఆపించండి.

శ్రీ ఎస్. జైపాల్ రెడ్డి (కల్వకుర్తి):— ఈ సందర్భంగా ఒక విషయాన్ని చెప్పాలి లాండ్ గ్రాబింగ్ నిరోధించేందుకు ఒక స్పెషల్ కోర్టు అక్టును పాస్ చేశాము. ఎందువలన ఈ స్పెషల్ కోర్టును నియమించడం జరగలేదు ? ఆ విషయం ప్రభుత్వం తెలియచేయాలి. ఆ స్పెషల్ కోర్టులకు స్టాట్యుటరీ పవర్స్ ను ఇచ్చాము కనుక అటువంటి కేసులను రెఫర్ చేయవచ్చును. అప్పుడు ఆటోమాటిక్‌గా అవి పరిష్కారం అవుతాయి. శ్రీ భవనం వెంకట్రామ్ గారి హయాములో 11 ఎకరాల భూమిని అక్రమంగా ఆక్రమణ చేసారని ఆయన ప్రధానమంత్రికి నివేదికలో చెప్పారు. అందువలన ఇది ఒక పెద్ద ప్రాబ్లమ్. దీనికి సమగ్రమైన సమాధానం కావాలి.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— లాండ్ గ్రాబింగ్ అక్టు, దాని నియమాలు, దాని విస్తృత స్వరూపం మొదలైన వాటిని ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తోంది.

శ్రీ ఎస్. జైపాల్ రెడ్డి :— పరిశీలన కాదండి. అక్టును పాస్ చేశాము. దాని గురించి స్పెషల్ కోర్టుల నియామకాలు జరగాలి. ఇంకా పరిశీలన ఏమిటి ? ముఖ్యమంత్రి గారు కూడా ఉన్నారు. సరయిన సమాధానం చెప్పాలి.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— ప్రత్యేకంగా ప్రశ్న వేస్తే బాగుంటుంది.

Sri S. Jaipal Reddy :— This is a question dealing with land grabbing incident. This problem has assumed phenomenal alarming proportions. The House must take this problem and see that the Special Court should be constituted under the Special Enactment.

Sri P. Mahendra Nath :— The prevention of Land Grabbing Act has already been passed and the amendments to the above Act is under active consideration. Constitution of a Special Court is also under active consideration of the Government.

శ్రీ ఎస్. జైపాల్ రెడ్డి :— మంత్రిగారు సమాధానం ఇస్తూ, స్పెషల్ కోర్టుల నియామకం ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉందన్నారు. లాస్టు హౌస్ లోనే అక్టును పాస్ చేసినప్పుడు వెంటనే ఈ స్పెషల్ కోర్టుల నియామకం జరగాలనేదే ప్రభుత్వం యొక్క, హౌస్ యొక్క అభిప్రాయం. అక్టు పాస్ అయి సుమారు 8 నెలలు అయింది. మరి ఈ ఆలస్యానికి కారణాలేమిటి ?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— దానికి మరికొన్ని సవరణలు చేయాలని ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తోంది.

శ్రీ ఎస్. రాఘవ రెడ్డి :— అక్కడ స్థానికులు ఇళ్ళు కట్టుకున్న తరువాత ఏమి చేయగలరు ? స్థలం తీయించాలంటేనే సాధ్యం కావటం లేదు. మరి తీయించగలమా ?

శ్రీ బి. సమ్మయ్య (పరకాల) :—మంత్రిగారి నుంచి రెలవెంట్ క్వశ్చనుకు ఆన్సర్ కావాలి అక్కడ భూమి దురాక్రమణ జరుగుతోందని వారు ఒప్పుకున్నారు. కానీ ఎంత భూమి ఆక్రమించబడిందో తెలియచేయలేదు. ఎంత భూమి ఆక్రమించబడింది, ఎంత వెకేట్ చేయించారు ? గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా ఆధ్వర్యంలో ఉంది కాబట్టి సర్వే నెంబర్లు చేయలేదన్నారు. మరి మిగిలిన భూమిని కూడా ఆక్రమించ కుండా సర్వే నెంబర్లు వేసి చట్టబద్ధమైన చర్య తీసుకుంటారా ?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— ఈ విషయాన్ని కలెక్టరు గారు కూడా చెప్పారు. గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియాకు వ్రాయడం జరుగుతోంది.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :— లాండ్ గ్రాబింగ్ చాలా పెద్ద యెత్తులో జరుగుతోంది. దీనిని అరికట్టడానికి స్టేట్ లెవెల్ లో హైకోర్టు, డిస్ట్రిక్ట్ లెవెల్ లో సెషన్ కోర్టు ఇచ్చారు. మరి ఇప్పుడు అమెండుమెంట్ అంటున్నారు. ట్రిబ్యునల్స్ ను తీయడానికి అమెండుమెంటు చేశారా ? అక్టును పాస్ చేసిన తరువాత

దాదాపు సంవత్సరం అవుతున్నా, అమలు జరపకపోవడానికి కారణం ఏమిటి? అటువంటప్పుడు ఆస్టవలన లాభమేమిటి?

శ్రీ పి మహేంద్రనాథ్ :— అసలు ఇది పార్లమెంటులో ఒక ప్రత్యేకమైన ఆక్టు చేసి జాతీయ స్మారక చిహ్నంగా పొందుపరచడం జరిగింది. సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు తెలియకుండా మనం ఏ రకమైన చర్యలూ తీసుకోలేము. జిల్లా కలెక్టరు గారి సూచనతో కేంద్ర ప్రభుత్వానికి వ్రాయడం జరిగింది. అక్కడ నుండి సమాధానం వచ్చిన తరువాత మాత్రమే సాధ్యం కాగలదు.

డా. వై. ఎస్. రాజశేఖర రెడ్డి :— స్పెసిఫిక్‌గా ఆన్సర్ చెప్పమండి. స్పెషల్ కోర్టులను అపాయింట్ చేయడానికి గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా పర్మిషన్ కావాలా?

శ్రీ పి. రామస్వామి (మహారాజ్‌గంజ్) :—గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా నుండి త్వరగా సమాధానం రప్పించి, ఆ కార్యక్రమాన్ని త్వరగా పూర్తి చేయడానికి మంత్రిగారు కృషి చేస్తారా?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— పూర్తి కృషి చేస్తాను.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి (మలక్‌పేట) :— దీనికి సంబంధించిన వ్యక్తులను కలెక్టరుగారు సస్పెండు చేస్తూ, ఉత్తర్వులు జారీ చేశారా? మరి వాటిని ఇంప్లిమెంట్ చేయకుండా మంత్రిగారు ఎందుకు ఆపారు? పట్వారీని కలెక్టరు సస్పెండు చేశారు. మంత్రిగారు స్టే ఇవ్వడానికి కారణమేమిటి?

శ్రీ పి మహేంద్రనాథ్ :— వేరే ప్రశ్నను వేయండి.

శ్రీ ఇంద్రసేనారెడ్డి :— వేరే ప్రశ్న ఎందుకు అవుతుంది? దీనిలో మంత్రి గారి ఇన్‌వాల్వ్‌మెంట్ ఉంది.

(ఇంటరప్షన్స్)

డా. వై ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి :— స్పెసిఫిక్ ఆన్సర్ ఇవ్వమంటే ఇవ్వరు. ప్రశ్నకు సంబంధించినదే అయితే వేరే ప్రశ్న ఎందుకు? రెలెవెంట్ క్వశ్చన్‌కు ఆన్సరు ఇవ్వకపోతే అసలు క్వశ్చను అవర్ ఎందుకు? మేము గోల్కొండ విషయమే అడిగాము కాని నాచారం గురించి కాదు. అది వేరే వస్తుంది.

Mr. Speaker:—You are putting altogather a different question. Put a separate question.

Sri N. Indrasena Reddy:—My question is specific and it is a supplementary. Let a satisfactory answer be given.

Mr. Speaker:—If you cannot get satisfactory answer, what is that I can do?

(Interruptions)

Dr. Y. S. Rajasekhara Reddy:—The Member is specifically alleging in this matter. There is no separate question.

(Interruptions)

Sri N. Indrasena Reddy:—Whether he has given a stay or not?

(Interruptions)

Dr. Y.S. Rajasekhara Reddy:—What is this? x x x The Minister must answer this. Otherwise suspend the question hour.

ఈ విధంగా కన్ప్రాటు జవాబులు చెపితే బాగుండదు. దానిని మీరు సపోర్టు చేయడం అంత కంటే బాగుండదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ — సెపరేట్ క్వశ్చన్ వేయండి.

డా. వై. ఎస్. రాజశేఖర రెడ్డి:—క్వశ్చన్ పోస్టుపోన్ చేయండి. మళ్లీ డిస్కషన్‌కు పెట్టండి.

9-00 a. m. Mr. Speaker:—What is it? You put a separate question.

Dr. Y.S. Rajasekhara Reddy: —x x x

Mr. Speaker.—I am sorry That is a separate question.

Sri A. G. Krishna:—It is only supplementary question. It is a relevant supplementary

Dr. Y.S. Rajasekhara Reddy:—The Leader of the House will have to speak on this.

(Interruption)

Otherwise either you suspend the Question hour or suspend us.

(Interruptions)

You Suspend us.

(Interruptions)

Mr. Speaker:—Why do you want suspension. I am sorry. If you donot want the Question-hour, you can dispense with it. My word is final. You have to conduct in a proper way.

శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు:—సహజంగా లీడర్ మాట్లాడేటప్పుడు మిగిలిన వారు కూర్చోవడం సంప్రదాయం. అంతేగాక ప్రస్తుత సమస్యమీద కాకుండా వేరే వాటికి పోవడం భావ్యం కాదు.

Sri N. Sreenivasul Reddy:—You please expunge the words used by Dr. Rajasekhara Reddy X X X from the records.

Mr. Speaker:—I will certainly do it.

---

*Expunged as per orders of the chair.

Dr. Y.S. Rajasekhara Reddy:-I will stand by it and I can prove.

Mr. Speaker :—The objectionable or unparliamentary words would automatically be expunged.

(Interruptions)

Mr. Speaker :—You being a senior Legislator you should not utter like that. I am sorry.

(Interruptions)

Mr. Speaker :—Let all the mikes be off.

(Interruptions)

డా. వై. ఎస్. రాజశేఖర రెడ్డి:—నా ఆరోపణను నేను ఋజువు చేయగలను, కావాలంటే హౌస్ కమిటీ వేయండి, ఈ క్వశ్చన రెలవెంట్ కాదంటే క్వశ్చన్ అవర్ అవసరం లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:— ఎడ్యుకేషన్ మినిస్టర్ గారు రాలేదు కనుక 14 వ ప్రశ్నను పోస్టుపోన్ చేస్తున్నాను.

(ఇంటర్రప్షన్స్)

శ్రీ ఎస్. జైపాల్ రెడ్డి :— అధ్యక్షా, గోల్కొండ భూమి విషయంలో ప్రశ్నకు సమాధానం ఇస్తూ మంత్రిగారు ఇది గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియాకు సంబంధించినది, వారికి వ్రాశాము అన్నారు. ఆ సందర్భంగా మేమందరము లాండ్ గ్రాబింగుకు స్పెషల్ కోర్టులు వేశారు. వాటి నియామకం ఎందుకు జరగలేదని అడిగాము. దానికి సమాధానం లేదు లాండ్ గ్రాబింగ్‌లో ఇన్‌వాల్వ్ అయిన పట్వారిని సస్పెండు చేస్తే మంత్రిగారు స్టే ఇచ్చారు. ఆ విషయం అడిగితే వేరే ప్రశ్న వేయమన్నారు. సమాధానం లేకపోతే రేపు ఇస్తాను అనవచ్చును. కానీ అది సపరేట్ క్వశ్చన్ కాదు. ఈ విషయాన్ని గ్రహించాలి. మేము సెపరేట్ క్వశ్చన్ కాదని అనుకుంటున్నాము. ఒకవేళ స్పీకరు గారు ఆ రకంగా అనుకొంటే క్వశ్చన్ పోస్టుపోన్ చేస్తే బాగుండేది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— మీరు నేను మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇస్తే కదా? When I say, it is a seperate question, you must accept it.

శ్రీ ఎస్. జైపాల్ రెడ్డి :— మీరు అనలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— అన్నాను.

Sri S. Jaipal Reddy:—You donot be in a wrong path. When a significant part of the House feels that it is not a separate question, the Speaker can always exercise his discretion. But what I suggest is instead of having contradictions, when the Minister is prepared to answer it as a supplementary, let him answer, Sir.

Mr. Speaker :- Your feeling is not the criteria here. You can put a separete question and you can get the answer also. What is wrong in putting a separate question ?

శ్రీ ఎస్. జైపాల్ రెడ్డి :— మేము ప్రభుత్వం పైన ప్రశ్నలు వేస్తున్నప్పుడు మధ్యలో మీరు వస్తే మీకూ మాకూ కూడా ఇబ్బందే

మిస్టర్ స్పీకరు :— ప్రశ్నలు వేయడానికి ఒక పద్ధతి ఉంటుంది కదా ?

డా. వై. ఎస్. రాజశేఖర రెడ్డి :— సప్లిమెంటరీలు అంటే మాకు తెలీదు. మీరు కొంచెం చెబుతారా ? అయినా అనవసరంగా మీరు మధ్యలో కల్పించుకునే పని లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : – మీరు చెప్పే అవసరం లేదు. నాకు తెలుసు. You do not try to teach me lessons.

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— ఈ గోల్కొండ కోటలోపల భూమిని గురించి ఎలాంటి స్టే ఇవ్వలేదు. ఇందిరాప్రాంతంలో హరిజనుల ఇళ్లు కూడా కట్టడానికి కలెక్టరు ఆదేశాలు జారీచేస్తే, వెంటనే రిపోర్టు ఇవ్వడం జరిగింది. అంతేకానీ గోల్కొండలోని భూమికి ఎలాంటి స్టే ఇవ్వడం జరగలేదు.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనా రెడ్డి :— పట్వారీని సస్పెండ్ చేశారు. సస్పెండ్ చేసినవారిపైన ఆయన స్టే ఆర్డరు తీసుకువచ్చారు. మంత్రిగారు సైడ్ ట్రాక్ చేస్తున్నారు.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ : – ఈ ప్రశ్నలో పట్వారీకి ఏమీ సంబంధం లేదు.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి (శ్యాంపేట) :— గోల్కొండ ఆక్రమణ సందర్భములో పట్వారీ మిస్ ఛీఫ్ చేశారని సస్పెన్షన్‌లో పెట్టారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— పట్వారీ గురించి ఈ ప్రశ్నలో వున్నదా? పట్వారీ సస్పెన్షన్ ప్రత్యేక ప్రశ్న.

I postpone the question No. 14 (*49) since the Minister is not feeling well. The Minister has informed me that he is not well.

Sri M. Venkaiah Naidu (Udaigiri) :—If the Minister is not well. if he has written to the Speaker you must inform the Members also. If the questions are postponed at the whims and fancies of the Minister. I don't know where it leads to.

Mr. Speaker:—No question of whims and fancies. He is not well.

Sri M. Venkaiah Naidu:—The Speaker has not informed the Members in advanee. You have called the Minister Sri Jana Reddy.

Mr. Speaker:—Prior to that I have announced.

Sri N. Raghava Reddy:—Members also should be informed.

Sri M. Venkaiah Naidu,—It is not the duty of the speaker to request the Members to accept for the postponement. It is the duty of the Minister or his personal Secretary to do so. He must contact the Member concerned and informed that the Minister is not well.

Mr. Speaker,—In future it will be done.

Development of Inland Fisheries

15—

*808-Sarvasri Vasantha Nageswara Rao (Nandigama) and D. Sambasiva Rao Chowdari:—Will the Minister for Agriculture and Co-operation be pleased to state:

(a) the steps taken for the development of Inland Fisheries in the State: and

(b) the progress achieved ?

వ్యవసాయ సహకార శాఖ మంత్రి (శ్రీ) కె.జనా రెడ్డి:—1 వివరాలు సభా సమక్షంలో ఉంచడమైనది.

(ఎ) రాష్ట్రంలో మంచినీటి చేపల అభివృద్ధికి తీసుకొన్న చర్యలు

మంచినీటి చేపల అభివృద్ధికి ఈ క్రింది చర్యలు తీసుకోవడం జరిగింది.

(1) చేప పిల్లల ఉత్పత్తి క్షేత్రాలను అధికంగా ఏర్పాటు చేయడం ద్వారా చేప పిల్లల ఉత్పత్తిని పెంచడం. (2) చేపల ఉత్పత్తి పెంచేందుకు ప్రయివేటు రంగం క్రింద చేపల మడుగుల నిర్మాణం. (3) మత్స్యకారుల అభివృద్ధి ఏజెన్సీల ద్వారా చేపల పెంపకానికి గ్రామీణ నీటివనరులను వినియోగించుకోవడం (4) చేపల ఉత్పత్తి కాపాడేందుకు, నిరంతరంగా లభించేందుకు రిజర్వాయర్లు, నదులు, కయ్యలలో సంరక్షణ, జాలి నిబంధనలను ప్రవేశపెట్టడం.

(బి) రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వ రంగం క్రింద 81, ప్రయివేటు రంగం క్రింద 59 చేప పిల్లల క్షేత్రాలు వున్నాయి. రాష్ట్రంలో చేప పిల్లల ఉత్పత్తిని విస్తృతపరచడానికిగాను రెండు జాతీయ చేప పిల్లల క్షేత్రాలను కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇటీవల మంజూరు చేసింది. రాష్ట్రంలో చేప పిల్లల ఉత్పత్తి సేకరణ స్థాయి ప్రస్తుతం దాదాపు 212 మిలియన్లు ఉంది. (2) చేపల పెంపకం నిమిత్తం కొల్లేరు సరస్సు క్రింద పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలో ఒక్కొక్కటి 10 ఎకరాలు ఉన్న 116 చెరువులు, కృష్ణా జిల్లాలో ఒక్కొక్కటి 40 ఎకరాలు ఉన్న 36 చెరువులు నిర్మించారు. ఈ చెరువులు కేవలం చేపల పెంపకానికి ఉద్దేశించినవే పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలోని చెరువులలో 22 లక్షల చేపలు నిల్వ చేయడమైనది. కృష్ణా జిల్లాలోని చెరువులలో 36.4 లక్షల చేప పిల్లలు నిల్వ చేయడమైనది. ఇందు మూలంగా, పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలో 89 మెట్రిక్ టన్నుల చేపలు, కృష్ణా జిల్లాలో 160 మెట్రిక్ టన్నుల చేపలను పట్టి విక్రయించగా వరుసగా రూ. 11 లక్షలు, రూ. 14.2 లక్షల ఆదాయం లభించింది. (3) కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రతిపాదించిన రెండు మత్స్యకారుల అభివృద్ధి ఏజెన్సీలు ఒకటి కర్నూలులో మరొకటి కరీంనగరులో పని చేస్తున్నాయి. వీటి మూలంగా

కరీంనగర్ జిల్లాలో 15 మంది, కర్నూలు జిల్లాలో 54 మంది మంచినీటి చేపల కార్యశాలాపాలలో శిక్షణ పొందడమే కాకుండ కరీంనగర్ జిల్లాలో 34 చెరువులు, కర్నూలు జిల్లాలో 12 చెరువులు చేపల పెంపకం క్రిందికి తీసుకురావడం జరిగింది. కరీంనగర్‌లో 3 లక్షల చేప పిల్లలు కర్నూలు జిల్లాలో 4 లక్షల పిల్లలు ఎంపిక చేసిన చెరువులలో నిల్వ చేయడమైనది. అందులో నుండి కరీంనగర్‌లో 37,751 కిలో గ్రాముల చేపలు, కర్నూలు జిల్లాలో 16,268 కిలో గ్రాముల చేపలు ఇంతవరకు దిగుబడి జరిగింది. (4) రాష్ట్రంలో 1.4 రిజర్వాయర్లు ఉన్నాయి. స్వయం నిల్వకు అవకాశాలు ఉన్న ఎంపిక చేసిన పెద్ద రిజర్వాయర్లలో జాలి నిబంధనలతో సంరక్షణ చర్యలతో ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. వర్షాకాలంలో చేపల పెంపకం చేపడుతున్నారు. చేప పిల్లలు, గుడ్లు, పిల్ల చేపలు చనిపోకుండా నివారించేందుకు గాను ఎంపిక చేసిన రిజర్వాయర్లలో (జూన్ నుండి సెప్టెంబరు వరకు) మూసివేత అమలు పరచడం జరుగుతున్నది.

Raising of New Plants in Forest areas in Khammam District

16—

*747–Q.–Sri Jalagam Prasada Rao (Sattupalli) :—Will the Minister for Agriculture and Co-operation be pleased to state

(a) the extent of Forest area in Khammam District under the control of Forest Department and Forest Development Corporation respectively;

(b) the extent of Forest area which has been cut down and the timber auctioned during the last four to five years:

(c) the revenue derived there by

(d) whether any programme of raising new plants in those areas has been taken up; and

(e) the extent of area in wich new plantations have bee planted?

(ఎ) శ్రీ కె. జానారెడ్డి:—

అటవీ శాఖ	8,27,990.28 హెక్టార్లు
ఆంధ్రప్రదేశ్ అడవుల అభివృద్ధి సంస్థ లిమిటెడ్	12,928.72 హెక్టార్లు
మొత్తం	8,40,919.00 హెక్టార్లు
లేక	
	8409.19 చదరపు కిలోమీటర్లు

(బి) వివరాలు సభా సమక్షంలో వుంచడమైనది.

(సి) వివరాలు సభా సమక్షంలో వుంచడమైనది.

(డి) ఖమ్మం జిల్లాలో గత ఐదు సంవత్సరాలలో 3,268 హెక్టార్ల మేర టేకు మొక్కల నాటే పనిని అటవీ శాఖ చేపట్టింది. 1982-83వ సంవత్సరంలో జాతీయ గ్రామీణ ఉపాధి కల్పన కార్యక్రమం క్రింద 170 హెక్టార్ల కిపర మిశ్రమ మొక్కలు నాటడంతో పాటు 8 కిలోమీటర్ల దూరం రోడ్ల ప్రక్కన చెట్లు వరుసలు వేశారు. ఆ కార్యక్రమాలకు అనుబంధంగా 1983-84 సంవత్సరంలో కెనడా అంతర్జాతీయ అభివృద్ధి ఏజెన్సీ సాంఘిక అటవీ ప్రాజెక్టు క్రింద చెరువుల ముఖద్వారములలో 100 హెక్టార్ల మేర సుబాబుల్ చెట్లు నాటే పనిని జాతీయ గ్రామీణ ఉపాధి కల్పన కార్యక్రమం క్రింద చేపట్టాలని తలపెట్టడం జరిగింది.

ఆంధ్రప్రదేశ అడవుల అభివృద్ధి సంస్థ లిమిటెడ్ కంప కొట్టిన ప్రాంతాలలో యూకలిప్టస్ వెదురు, జీడిమామిడి మొదలైన మొక్కలు నాటే ఈ క్రింది ప్రాజెక్టులను అమలు చేస్తున్నది.

(1) పారిశ్రామిక మొక్కలు నాటే ప్రాజెక్టు 1వ దశ.
(2) పారిశ్రామిక మొక్కలు నాటే ప్రాజెక్టు 1వ దశ పొడిగింపు.
(3) మొక్కలు నాటే ప్రాజెక్టు 2వ దశ-ఖమ్మం.
(4) ప్రపంచ బ్యాంకు సహాయ జీడిమామిడి ప్రాజెక్టు.

(ఇ) 1983-84 సంవత్సరంలో అటవీశాఖ ఖమ్మం జిల్లాలో సుమారు 1000 హెక్టార విస్తీర్ణం మేర టేకు మొక్కలు నాటే పని చేపట్టడం జరుగుతున్నది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ అడవుల అభివృద్ధి సంస్థ 1976-77 నుండి 1982-83 సంవత్సరాలలో ఖమ్మం జిల్లాలో కొత్త మొక్కలు నాటిన మొత్తం విస్తీర్ణం ఈ క్రింది విధంగావుంది.

యూకలిప్టస్ మొక్కలు	4890.49 హెక్టార్లు
వెదురు	7521.72 హెక్టార్లు
జీడిమామిడి	546.51 హెక్టార్లు
	12,958.72 హెక్టార్లు

1983-84 సంవత్సరంలో ఖమ్మం జిల్లాలో ఆంధ్రప్రదేశ్ అడవుల అభివృద్ధి సంస్థ లిమిటెడ్ వారు ఈ క్రింది విధంగా మొక్కలు నాటే పనిని లక్ష్యంగా పెట్టుకున్నారు.

మొక్కల పేరు	మొక్కలు నాటడానికి లక్ష్యంగా పెట్టుకున్న ప్రాంతం హెక్టార్లలో
యూకలిప్టస్	2025
వెదురు	500
మొత్తం	2525

అంశం (బి)

అటవీశాఖచే

సంవత్సరం	విస్తీర్ణం హెక్టార్లలో	కలప క్యూబిక్ మీటర్లలో	వంట చెరకు క్యూబిక్ మీటర్లలో
1978–79	2227.10	18,950	1,20,820
1979–80	2200.23	27,413	1,69 943
1980–81	2539 17	25,216	1.84,935
1981–82	1019.04	25,071	1 66.019
1982–83	2213.00	19.822	1,25,498
మొత్తం	10198.54	1 16 472	7,67,220

ఆంధ్రప్రదేశ్ అడవుల అభివృద్ధి సంస్థ లిమిటెడ్‌చే

1978–79	1872	8.028	1.29,772
1979–80	1459	34,745	1,83 538
1980–81	2015	29 846	1,88,869
1981–82	1784	22,758	1,85,971
1982–83	2157	25,104	2,07,666
మొత్తం	9287	1,20.481	8,95,816

అంశం (సి)

అటవీశాఖచే

సంవత్సరం	కలప రూపాయలు లక్షలలో	వంట చెరుకు రూపాయలు లక్షలలో	మొత్తం రూపాయలు లక్షలలో
1978–79	83.330	30.750	114.080
1979–80	123,438	35,394	158.832
1980–81	181.961	48,790	230.751
1981–82	184 996	59.805	244.801
1982–83	274 995	50.010	325.005
	848.720	224.749	1073.469

ఆంధ్రప్రదేశ్ అడవుల అభివృద్ధి సంస్థ లిమిటెడ్ చే

సంవత్సరం	కలప (రూపాయలు లక్షలలో)	వంటచెరకు (రూపాయలు లక్షలలో)	ఇతరత్రా (రూపాయలు లక్షలలో)
1978–79	30,72,790	39,55,135	10,505
1979–80	88,02,799	54,88 337	56,094
1980–81	1 04 87,805	50,23,399	33,484
1981–82	1.63,84,207	1,10,89,551	44,523
1982–83	2,28,85,288	1,17,54,868	1,92,971
	6,16,32,929	3,73,11,290	3,39,575

శ్రీ జె. ప్రసాదరావు :—ఎంత కలప నరికారు ? ఆక్షన్‌లో ఎంత డబ్బు వచ్చింది ?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :—వివరాలన్ని సభా సమక్షములో వుంచబడినాయి. 1978–79 లో 2227.10 హెక్టార్ల విస్తీర్ణములో కలప కొట్టడం జరిగింది మీటర్ల సైజు కలప, వంట చెరుకుకు పనికి వచ్చేది ఎంత అనే వివరాలన్నీ సభా సమక్షములో వుంచబడిన పేపరులో వున్నాయి.

శ్రీ జె. ప్రసాదరావు :—4, 5 సంవత్సరాలుగా అడవులలో మొక్కలు నాటి పోషించడం జరగడం లేదు. ఓదో షీట్ పంపించారు తప్ప వాస్తవముగా మొక్కలు నాటుట జరుగుట లేదు. వరుసగా అడవులను నరుకుతూనే వున్నారు. అడవులను రక్షించాలని మంత్రిగారు, ముఖ్యమంత్రి గారు చెబుతూనే వున్నారు. 24 సిఎంటి కోసము ఆక్షన్ పెట్టి 40 సిఎంటి ప్రైవేటు వ్యక్తులతో కుమ్మక్కయి లారీలలో తీసుకుపోతున్నారు కొన్ని కోట్ల రూపాయలు నష్టము తీసుకురావడం జరిగింది. ఎన్ని సిఎంటి కలప లారీలలో పోతున్నది ?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :—ఏ సంవత్సరములో ఎన్ని మొక్కలు నాటినది వివరాలు అన్నీ సభా సమక్షములో వుంచబడిన కాగితములో వున్నాయి. అసలు మొక్కలు నాటలేదు అని సభ్యులు చెప్పడం చాల విచిత్రముగా వుంది. వేసిన మొక్కలు ఎక్కడ బ్రతకలేదు. ఎక్కడ రక్షణ సరిగా యివ్వలేదు అని స్పెసిఫిక్ కంప్లెయింటు యిస్తే విచారణ చేసి వివరాలు అందచేస్తాను. 1981–82లో 3 లక్షల 64 వేల రూపాయలు ఆదాయం వస్తే 2 లక్షల 28 వేలు ఖర్చు అయినది. 1982–83 లో 6 కోట్ల 42 లక్షల 43 వేల రూపాయలు వస్తే 2 కోట్ల 76 లక్షలకు పైగా ఖర్చు పెట్టటం జరిగింది.

శ్రీ జె. ప్రసాదరావు:—ఖర్చు పెట్టిన మాట వాస్తవమే. అయినా ప్లాంటేషన్ జరిగిందా? మొక్కలు నర్సరీలలో వుండటం లేదు. ఖర్చు మాత్రం కోట్లలో చూపిస్తున్నారు?

మిస్టర్ స్పీకర్ :— మీరు ఎక్కడ జరిగిందో స్పెసిఫిక్‌గా వ్రాసి ఇవ్వండి.

శ్రీ బి. హెచ్ భూపతిరావు (పాలేర్):— వేల క్యూబిక్ మీటర్స్ నరికించి అమ్మామని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. అశ్వారావుపేట, భద్రాచలం, వెంకటాపురం తాలూకాలలో మొక్కలు ఎక్కడా నాటలేదు. పొగాకు క్యూర్ చేసే రైతులకు క్యూబిక్ మీటర్ ఏ రేటుకు అమ్ముతున్నారు? పేపర్ మిల్ వారికి ఏ రేటుకు అమ్ముతున్నారు? పొగాకు రైతులకు క్యూబిక్ మీటర్ 62 రూపాయలకు అమ్ముతూ పేపర్ మిల్లువారికి 14 రూపాయలకు అమ్ముతున్నారు ఈ తేడా ఎందుకు చూపిస్తున్నారు?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— అది ఈ ప్రశ్నకు సంబంధించింది కాదు, ప్రత్యేక ప్రశ్న వేయండి.

శ్రీ బి. హెచ్. భూపతిరావు :— దీనికి సమాధానం లేదంటే ఎలా? కొన్ని వేల క్వింటాల్స్ అమ్ముతున్నప్పుడు రేట్స్ తెలియాలి కదా.... ...

మిస్టర్ స్పీకర్ :— మంత్రిగారి దగ్గర ఆ వివరాలు వున్నాయా?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— వివరాలు వున్నప్పటికీ ఇది దానికి సంబంధించిన ప్రశ్న కాదు. ఎంత నరకబడింది, ఎంత రెవెన్యూ వచ్చింది, ఎంత నాటారు అని అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానం ఇచ్చాను. ఎవరికి ఎంత రేటుకు అమ్మారనే ప్రశ్న ప్రత్యేకంగా అడిగితే ఆ వివరాలు చెప్పగలను, ఈ ప్రశ్న పేపరు బోర్డుకు సంబంధించినది కాదు.

శ్రీ పి. గోవర్ధనరెడ్డి (మునుగోడు) :— సేల్ చేస్తున్నామని మంత్రిగారు చెప్పారు. ఎవరెవరికి, ఏ రేట్ చొప్పున ఏ పద్ధతిలో సేల్ చేస్తున్నారన్న విషయం సప్లిమెంటరి క్రిందకు వస్తుంది. మంత్రిగారి వద్ద సమాధానం వుండాలి, వారు చెప్పాలి.

శ్రీ జె ప్రసాదరావు :— మంత్రిగారి వద్ద సమాచారం లేకపోతే ఈ ప్రశ్నను పోస్ట్‌పోన్ చేయండి కాని సెపరేట్ ప్రశ్న వేయండి అనడం మంచిది కాదు.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— మెయిన్ ప్రశ్నకు అనుబంధంగా వున్న ఉప ప్రశ్నలకు సమాధానం చెబుతాము. కాని మెయిన్ ప్రశ్నకు సంబంధం లేని ప్రశ్న వేస్తే సమాధానం చెప్పడం కష్టం, పూర్తి వివరాలు వుండవచ్చు, లేకపోవచ్చు. ఒక మెయిన్ ప్రశ్నకు మొత్తం వివరాలు ఇవ్వాలంటే ఒక్క సబ్జెక్టుపైననే పదిరోజుల సమయం పడుతుంది. అనేక పేపర్ మిల్స్‌కు వేరియస్ రేట్స్ వుంటాయి. మూడు నెలలకు రేటు మారుతుంది. ఒక్కొక్కసారి ఎక్కువ వుంటుంది. ఒక్కొక్కసారి తక్కువ వుంటుంది. అందువల్ల ప్రత్యేక ప్రశ్న వేస్తే ఆ వివరాలన్నీ చెప్పడానికి సాధ్య పడుతుంది

Falling of Egg Rate

17—

*486-Q-Sri G Muddu Krishnama Naidu (Puttur), Smt. M Swarajyam (Thungathurthi). Sarvasri M. Rama Kishan Rao

M. Yerraiah Reddy (Bhadrachalam) N. Raghava Reddy, M. Omkar:—Will the Minister for Agriculture and Co-operation be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the egg rate has fallen from 55 paise to 25 paise and the industry of Poultry Farming is it by it: and

(b) if so, the action taken by Government?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:—(ఎ) లేదండి.

(బి) ఈ ప్రశ్నకు తావు లేదు.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :—రేటు తగ్గలేదని మంత్రిగారు అంటున్నారు. ఈ సమాధానం ఎప్పటిది? ఎగ్ రేట్ నిర్ణయించడానికి నేషనల్ కోఆర్డినేషన్ కమిటి వుంది. ఆ కమిటి నిర్ణయించిన ప్రకారం ఫాలో కావాలి. మంత్రిగారు తగ్గలేదని అంటే ఈ రోజు తగ్గలేదనా లేక నిన్నటి రోజు తగ్గలేదనా?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :—ప్రశ్న వేసిన నాడు తగ్గలేదు, ఈ రోజు కూడా తగ్గలేదు.

శ్రీ ఎస్. జైపాల్ రెడ్డి :—ఇప్పుడు ఎంత ఉన్నది?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :—ఈ రోజు 40 పైసలు వున్నది. 55 పైసలకు ఎప్పుడూ చేరలేదు, 25 పైసలకు ఎప్పుడూ తగ్గలేదు.

శ్రీ ఎస్. జైపాల్ రెడ్డి:— మంత్రిగారు సాంకేతికంగా సమాధానము 9-30 a.m.
చెప్పారు. 55 నుండి 25 పైసలకు తగ్గలేదు. అది కరక్టు కాని మంత్రిగారు ఎగ్ యిండస్ట్రీలో వుండే క్రైసిస్‌ను గ్రహించారా? ఫ్లక్చుయేషన్ ఆఫ్ రేట్సు వల్ల ఆ యిండస్ట్రీలో వున్న వారికి ఎంత నష్టం వచ్చిందో ప్రభుత్వము గుర్తించిందా? అలా అయితే మార్కెటు ట్రెండ్స్‌ను స్టెబిలైజ్ చేయడానికి ప్రభుత్వము అవలంబించే విధానం ఏమిటి?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:— పౌల్ట్రీ ఫార్మర్సు యిబ్బందులను మార్కెటు పరిస్థితులను ప్రభుత్వం గమనించింది. పౌల్ట్రీ ఫార్మర్సు పెద్ద మొత్తంలో ఆదుకోడానికి కోల్డు స్టోరేజ్ అవసరము. అది బొంబాయిలో నిర్మాణము చేయబడుతుంది. ఇప్పుడున్న పరిస్థితులలో ఆదుకోడానికి, మార్కెటును సక్రమంగా చేసి ఆదుకోవాలని వుంది. ఇతర రాష్ట్రాలతో పాటూ కలుపుకొని బొంబాయిలో కోల్డు స్టోరేజ్ నిర్మాణం చేయడానికి ఆలోచన జరుగుతున్నది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— కోల్డు స్టోరేజ్ వరకు ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుంది. కాని కొంత మంది మొనాపలీ వల్ల యీ ఫ్లక్చుయేషను వస్తున్నది అందుకని యీ ప్రభుత్వమే ఆ వ్యాపారాన్ని చేపట్టి ఎగుమతి చేయడం ద్వారా ఫ్లక్చుయేషను అరికట్టడానికి వీలుంది. అందుకు ప్రభుత్వం చర్య తీసుకుంటుందా? అప్పుడు ఆ రేటు పడిపోకుండా ప్రభుత్వమే కంట్రోలు చేసే పద్ధతి వుంటుంది.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:— ఈ వసతి కలుగజేసుకోకుండా యీ వ్యాపారము చేయడం కష్టం. కావలసిన యిన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్ పూర్తి చేసుకున్న తరువాత ప్రభుత్వం ఆలోచించడం సమంజసముగా వుంటుంది.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి:— మొదటి దానిలో ధర తగ్గిపోయిందా కోళ్ల పరిశ్రమ దెబ్బ తిన్న విషయం వాస్తవమా అంటే దానికి లేదు అన్నారు. అట్లా చెప్పగానే పడిపోయిన రైతులు పైకి రారు. ఫ్లక్చుయేషనుకు కారణము టాక్స్ కూడ. చిక్స్ మీద టాక్సు వేస్తున్నారు. బీద రైతుల పైన టాక్స్ తీసివేయడానికి మరి వారికి కొంత ప్రోత్సాహం కల్పించడానికి ప్రభుత్వము ఏమైనా చేస్తుందా?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:— గతములో ఐ.ఆర్.డి.పి., డి.పి.ఎ.పి. ప్రోగ్రామ్స్ క్రింద సన్న, చిన్నకారు రైతులకు వీకరు సెక్షన్సుకు యిచ్చిన కోళ్ళకు — వాటి పెంపకందారులకు - కార్పొరేషను తరఫున మార్చి నెలలో ఎగ్ రేటు కంటే ఒక పైన యిన్సెంటివ్ యిచ్చి ఆదుకున్నాము. జనవరి నుండి జూన్ వరకు ఫీడ్ రేట్సులో 20 రూపాయల సబ్సిడీ యిచ్చి 500 కోళ్లు వున్న సన్నకారు రైతులను ఆదుకున్నాము.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి:— సేల్స్‌టాక్సును తగ్గించే ప్రపోజలు వుందా? ఫీడ్ మీద చిక్స్ మీద తగ్గించే ఆలోచన వుందా?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:— పరిశీలన చేస్తాము.

LEVY OF CESS ON PADY AND RICE

18—

*328-Q-Sri Daggubati Chowdary (Parachur) :-Will the Minister for Agriculture and Co-operation be pleased to sta'e:

(a) whether it is a fact that both Paddy and Rice are being subjected to the levy of cess under the A. P. Agricultural produee and Livestock Markets Act;

(b) whether it is also a fact that cotton seed which is a resultant produce from the processing of Cotton kapas is not subjected to the cess under the aforesaid Act; and

(c) if so, the reasons for such discrimination?

(శ్రీ కె. జానారెడ్డి) :—

(ఎ) అవునండి.

(బి) కాదండి.

(సి) వరిధాన్యం, బియ్యం, ప్రత్తి (కపాస్) పత్తి గింజల పై మార్కెట్టు రుసుము విధిస్తున్నారు. అందుచేత వివక్షత ఏదీ లేదు.

శ్రీ దగ్గుబాటి చౌదరి:— గతములో కాటన్ సీడ్, కపాస్‌ల మీద విడి విడిగా సేస్సు లేకుండా వుంటే యిప్పుడు మార్చడం జరిగిందనేది నిజమా అనేది మంత్రి గారు చెప్పాలి. ఇదివరలో కాటన్ సీడ్ మీద విధించే వారు కాదు. ఈ మధ్య కాలములో మార్పు జరిగింది.

శ్రీ ఎస్. రామముని రెడ్డి :—ఇవన్నీ భర్తీ చేయడం జరిగింది. ఇంకా కొంతవరకు మంచుమించుగా 140 ఉన్నాయి. వాటిని కూడా త్వరలో భర్తీ చేస్తాము

శ్రీ ఎస్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :—ఈనాడు లాంగ్ లీవు, పెండింగు ఎంక్వయిరీలు ఉన్న సందర్భాలు ఉన్నాయి. సెస్పెండు అయినవారు ఉన్నారు. అవి ఫిక్స్ చేస్తున్నారా లేదా సీనియారిటీ పద్ధతి పెడితే ఇప్పుడు కాకపోయినా కనీసం 5, 10 సంవత్సరాలకు అయినా ఉద్యోగం దొరుకుతుందనే నమ్మకం చదువుకున్న విద్యార్థులకు ఉంటుంది. సుప్రీం కోర్టు ఒక జడ్జిమెంటు ఇచ్చింది. పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషను కు పోయినప్పుడు 80% మార్కులు తీరిలో వి తీసుకోవాలి, మిగిలిన 20 మార్కులలో 10 మార్కులు మినిమం ఇవ్వాలి, మాగ్జిమం 16 కన్నా ఎక్కువ ఇవ్వకూడదని చెప్పారు అది ఫాలో అవుతున్నారా, లేదా ? మీరు ఏదో ఒక పద్ధతి ఫాలో అవుతున్నారా లేదా ?

శ్రీ ఎస్. రామమునిరెడ్డి :—ఇంతవరకు మేము ఏ పద్ధతి ఫాలో కాలేదు. కొత్తగా నిర్ణయం తీసుకొనేప్పుడు సభ్యుడు చేసిన సూచనను కూడా పరిశీలిస్తామని మనవి చేస్తున్నాను

శ్రీ సి హెచ్. భూపతి రావు :—ఎమ్.బి.బి.ఎస్. విద్యార్థులు పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషన్ ఎగ్జామినేషనులో పాస్ అయిన తరువాత ఓరల్ టెస్టుకు మద్రాసు, కర్నాటక, ఇతర రాష్ట్రాలనుంచి సూపర్ స్పెషాలిటీసు కలిగిన డాక్టర్స్‌ను తీసుకొని వస్తున్నట్లు తెలుస్తున్నది. మన రాష్ట్రంలో సూపర్ స్పెషాలిటీ కలిగిన వ్యక్తులు లేరా ? లేకపోతే వారికి అనుకూలమైన వారిని సెలక్టు చేసుకోవడానికి ఇతర రాష్ట్రాలనుంచి తీసుకొని వస్తున్నారా?

శ్రీ ఎస్. రామమునిరెడ్డి :— ఈ ప్రశ్నకు, అసలు ప్రశ్నకు సంబంధం లేదు. అందుచేత ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదని నా భావన.

శ్రీ సి హెచ్. భూపతిరావు :—ఉత్పన్నం అవుతుంది. ఇతర రాష్ట్రాల నుంచి తీసుకొని వచ్చి ఇక్కడ ఎగ్జామిన్ చేయిస్తున్నారు. అటువంటివ్యక్తులు మన రాష్ట్రంలో లేరా ? ఎమ్.బి.బి.ఎస్. పరీక్షలో పాస్ అయిన తరువాత వారు అనుకున్న విద్యార్థులను సెలక్టు చేయడానికి పబ్లిక్ సర్వీసు కమీషను వారు మద్రాసు కర్నాటక మొదలైన ఇతర రాష్ట్రాలనుంచి తీసుకొని వచ్చి ఓరల్ టెస్టు చేయిస్తున్నారు.

శ్రీ ఎస్. రామమునిరెడ్డి :—ఈ ప్రశ్నకు, అసలు ప్రశ్నకు సంబంధం లేదు.

శ్రీ సి జంగారెడ్డి :—ఎమ్.బి.బి.ఎస్. పోస్టులకు రిటెన్ ఎగ్జామినేషనులో పాస్ అయిన తరువాత పబ్లిక్ సర్వీసు కమీషనువారు ఓరల్ టెస్టుకు ఇతర రాష్ట్రాలనుంచి సూపర్ స్పెషాలిటీ కలిగిన వ్యక్తులను తీసుకొని వస్తున్నారని ఆయన చెబుతున్నారు.

శ్రీ ఎస్. రామమునిరెడ్డి :— అది పబ్లిక్ సర్వీసు కమీషను వారికి సంబంధించిన విషయం. దానికి మా జోక్యం ఏమీ ఉండదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. విద్యాధర రావు (చింతలపూడి) :— రిటైర్ మెంటు ఏజీను 58 నుంచి 55 కు తగ్గించిన తరువాత పోస్టులు భర్తీ చేసామని అంటున్నారు. ఇప్పుడు లేడీ డాక్టరు పోస్టులు ఎన్ని ఉన్నాయి ? వాటిని భర్తీ చేయడానికి ఏమైనా ప్రయత్నం చేస్తున్నారా ? ఇప్పటికి ఎన్ని భర్తీ చేసారు ?

శ్రీ ఎస్. రామముని రెడ్డి :— మన రాష్ట్రంలో మొత్తం మీద 35 లేడీ డాక్టరు పోస్టులు ఉన్నాయి. కొత్తగా 385 డాక్టర్సుకు ఆర్డర్సు పంపించడం జరిగింది. అందులో కొంతమంది లేడీ డాక్టర్సు ఉన్నారు. వారిని పూర్తి చేసిన తరువాత ఎన్ని ఖాళీలు ఉన్నాయో సభ్యులకు తెలియజేస్తాము.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనా రెడ్డి :— ఏ పద్ధతి ఫాలో కాలేదని ఇంతకుముందు మంత్రిగారు చెప్పారు ఇప్పుడు 385 మందిని ఫిలప్ చేసామని చెబుతున్నారు. ఈ రెండు పరస్పర విరుద్ధంగా ఉన్నాయి ఇది క్లారిఫై చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎస్. రామముని రెడ్డి :— ఇంతకుముందు సెలక్టు చేసిన 985 డాక్టర్సులో ఈ 385 డాక్టర్సు మిగిలి ఉన్నారు. కోర్టు డెసిషను కోసం వారిని నిలిపి వేయడం జరిగింది. ఇప్పుడు వారి నియామకం జరుగుతున్నదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ డి. చౌదరి :— పోయిన సమావేశంలో అడిగితే ఒకే చోట 3 సం.లు ఉన్న వారిని షిఫ్టు చేస్తున్నామని అన్నారు. కాని కొన్ని చోట్ల 7,8 సంవత్సరాలు ఉన్నప్పటికీ ఆ సివిల్ సర్జన్సును ట్రాన్స్‌ఫర్ చేయలేదు. దానికి కారణం ఏమిటి ?

శ్రీ ఎస్. రామముని రెడ్డి :— ఆ విధంగా చాలామందిని ట్రాన్స్‌ఫర్ చేయడం జరిగింది. మొత్తం అందరినీ ఒకేసారి ట్రాన్స్‌ఫర్ చేయాలంటే ఇప్పుడున్నటువంటి ఆర్థిక పరిస్థితులను బట్టి ఇబ్బంది అవుతుంది. ఈ సంవత్సరం కొన్ని, వచ్చే సంవత్సరం కొన్ని చేయాలని అనుకొంటున్నాను.

Holding of Elections of Municipal Corporation of Hyderabad in October, 1983

20—

*721-Q.—Sarvasri Sultan Salahuddin Owaisi (Charminar), Md. Amanullah Khan (Chandrayangutta), Baqer Agah (Karwan), Khaja Abu Sayeed (Yakutpura), Md. Afzal Shareef (Asifnagar) :— Will the Minister for Law and Municipalities be pleased to state :

(a) whether the Government propose to hold elections of Municipal Corporation of Hyderabad in October, 1983; and

(b) if not, the reasons therefor?

న్యాయ, మునిసిపాలిటీ శాఖల మంత్రి (శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు) :— (ఎ) & (బి) 1-1-1983 అర్హత తేదీగా హైదరాబాదు మునిసిపలు కార్పొరేషన్ వోటర్ల జాబితా సవరించే పని చురుగ్గా జరుగుతున్నది. సవరణ పూర్తి చేసి తుది జాబితా ప్రచురించిన పిదప హైదరాబాదు మునిసిపలు కార్పొరేషనుకు ఎన్నికల కార్యక్రమం రూపొందించడం జరుగుతుంది.

شری سلطان صلاح الدین اویسی :— ۱۳ برس سے ووٹر کی لسٹ تیار ہورہی ہے میری سمجھ میں نہیں آرہا ہے کہ ۱۳ برس کے بعد بھی ووٹر لسٹ تیار نہیں ہوئی ہے یہ انڈیا میں پہلا کارپوریشن ہے جسمیں ۱۳ سال سے الکشن نہیں ہورہے ہیں -

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు :— అధ్యక్షా, తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత విషయం మాత్రమే నేను చెబుతాను. క్రిందటి అసెంబ్లీ సమావేశంలో ఒక అమెండుమెంటు కూడా తీసుకొని రావడం జరిగింది. 1-1-1983 వరకు ఫ్రెష్ ఓటర్సును ఇన్‌క్లూడ్ చేయాలనే ఉద్దేశంతో స్పెషల్ ఆఫీసరు యొక్క టెరంను ఎక్స్టెండు చేయడం జరిగింది. ఆ రివిజను పూర్తి కావడానికి దగ్గరదగ్గరగా ఉంది తరువాత ఈ ఎలక్షను ప్రోగ్రాం చాకవుట్ చేసి ఎలక్షన్సు సాధ్యమైనంత త్వరలో పెట్టడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనా రెడ్డి :— గత అసెంబ్లీలో ఈ ఇష్యూను నేను రెయిజు చేస్తే ఇన్ని రోజులనుంచి ఏమి చేస్తున్నారు అని ముఖ్యమంత్రిగారు అన్నారు ఇంకొక ఇంద్రసేనారెడ్డి అనుకొని. 8 మాసాలు కూడా ఓటర్సు లిస్టు తయారుచేయడానికి సరిపోకపోతే ఇంకా ఎన్ని రోజులు కావాలి. ఈ ప్రభుత్వ టరంలో సంవత్సరాలు సరిపోతుందా లేదా? అందుచేత స్పెసిఫిక్‌గా ఫలానా రోజులోగా ఓటర్సు లిస్టు పూర్తి అవుతుంది. ఫలానా తేదీలోగా ఎలక్షన్సు పెడతామని మంత్రిగారు చెప్పాలి.

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు :— రివైజ్డు ఓటర్సు లిస్టు తయారు చేయడానికి కొన్ని ఆటంకాలు కూడా వచ్చాయి. ఏప్రిల్ నెలలో విద్యార్థులకు పరీక్షలు కావడంవల్ల, టీచర్సు ఖాళీగా లేకపోవడంవల్ల, రిటైర్ మెంటు వయసు తగ్గించడంవల్ల మేము అడిగినా మిగిలిన డిపార్టుమెంట్సునుంచి స్టాఫ్ను ఇవ్వలేకపోవడం వల్ల ఎన్. జి. ఓ.ల స్ట్రయికువల్ల ఆలస్యం అయింది. ఎలక్షన్సు గురించి సాధ్యమైనంత త్వరలో ప్రోగ్రాం చాకవుట్ చేసి పెట్టడం జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనా రెడ్డి :— ఎన్.జి.ఓ. ల స్ట్రయికు మొదలయిన వాటి వల్ల 20,30 రోజులు వేస్టు అయి ఉండవచ్చును. ఆ 20,30 రోజులలో అయినా పూర్తి చేస్తారా?

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు :— ఎప్పటికి పూర్తి అవుతాయో తెలియదు కనుక ఫలానా తేదీలోగా అని చెప్పడం కష్టం. కనుక సాధ్యమైనంత త్వరలో ఎలక్షన్సు పెట్టడం జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. వెంకయ్య నాయుడు:—5 సంవత్సరాలలో పూర్తి అవుతుందా? 1986 మార్చి లోగా ఎలక్షన్సు పెడతారా?

Sri S. Jaipal Reddy:— The Congress Government took 13 years; should you not give 5 years to Telugu Desam Government?

Sri M. Venkaiah Naidu :— I have been putting this question for the last so many years and the Ministers were kind enough to assure me that elections would be held as soon as possible; fortunately or unfortunately the present Minister is the 6th Minister and I want him to stand by his assurance take 5 years.

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు :— నేను ఎస్యూరెన్సు ఇచ్చినట్లు సాధ్యమైనంత త్వరలో ఎలక్షన్సు పెట్టడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి (సంగారెడ్డి) :—ఇది చాలా సీరియస్ వ్యవహారం. కార్పొరేషనులో డబ్బు దుర్వినియోగం జరిగి ప్రజలు చెప్పుకోలేని పరిస్థితి జరుగుతున్నది. అందుచేత ఇక ఆలస్యం చేయకుండా తొందరగా చేయడం మంచిది. ఈనాడు హైదరాబాదు లోని రోడ్ల పరిస్థితి చాలా అధ్వాన్నంగా ఉంది. ఆ రోడ్లు వేసి 6 మాసాలు అవుతుంది. అయినా రోడ్లు పాడైపోయి స్కూటర్లు, కార్లు తిరిగే పరిస్థితి లేదు. ఓటర్సు లిస్టు సిద్ధంగా ఉన్నాయి. కొన్ని ప్రాంతాలలో లిస్టు సిద్ధంగా లేకపోతే వాటిని పూర్తి చేయండి. ఈ అసెంబ్లి సమావేశం పూర్తి అయ్యే లోగా ఒక తేదీ నిర్ణయించి ప్రకటించాలని మనవి చేస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రి గారు సభలో ఉన్నారు కనుక వారు ఎస్యూరెన్సు ఇస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ కె. వెంకటేశ్వర రావు (కొల్లాపూర్) :—ఈనాడు హైదరాబాదు-సికింద్రాబాద్ జంటనగరాలలోని ప్రజలలో తీవ్రమైన అసంతృప్తి ఉంది. గౌరవ సభ్యుల అభిప్రాయాలను దృష్టిలో ఉంచుకొని ముఖ్యమంత్రి గారు నిర్ణయం చేసి స్పష్టమైన ప్రకటన చేస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవ రెడ్డి:—1969లో తెలంగాణా ఏజిటేషను సమయంలో ఈ కార్పొరేషను రద్దు అయింది. అప్పటినుంచి 8 మంది ముఖ్యమంత్రులు ఇప్పటివరకు మారారు. ఎన్నికలు ఎప్పుడు పెడతారని అంటే సాధ్యమైనంత తొందరలో పెడతామని అంటున్నారు. కనీసం ఈ 8వ ముఖ్యమంత్రి గారు అయినా జరిపించడానికి పూనుకుంటారా? ఒక గడువు పెట్టండి. 6 మాసాలు లోగా పెడతామని చెప్పండి, అభ్యంతరం లేదు. హైదరాబాదు లాంటి రాజధానిలో కార్పొరేషను ఎన్నికలు జరుపలేకపోతున్నామంటే బాగుండలేదు,

Mrs. Godfrey (Nominated) :—I also request that the municipal elections should be taken up as quickly as possible so that each person will be responsible for his locality and will have more cleanliness and better roads. Since the Municipal Corporation is irresponsible I think the Corporation should be formed as soon as possible so that the members can take active part.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—అన్ని కార్పొరేషన్సుకు కర్నాటక ప్రభుత్వం కూడా ఎలక్షన్సు జరిపింది.

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు :—కొన్ని టెక్నికల్ ప్రోబ్లమ్సు కూడా ఉన్నాయి. అవన్నీ తొందరలో తొలగిపోతాయి. తప్పకుండా ఒక నిర్ణయం చేసి గౌరవసభ్యులకు తెలియజేస్తామని మనవిచేస్తున్నాను.

شری سلطان صلاح الدین اویسی :- اسپیکر صاحب ایک انفارمیشن ہے کہ میونسپل کارپوریشن میں کہا گیا ہے کہ ہم الکشن کرنے کیلئے تیار ہیں لیکن گورنمنٹ کی طرف سے کوئی تاریخ کا اعلان نہیں ہوا ہے۔ کیا یہ صحیح ہے -

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు :—అది అని ఇంకా క్లియర్ కాలేదు. తప్పకుండా పరిశీలించడం జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర (హిమాయత్‌నగర్) :—ఓటర్సు లిస్టు తయారు కాలేదని చెప్పడం న్యాయం కాదు. హైదరాబాద్ నగరంలో బై ఎలక్షన్సు వచ్చినప్పుడు లిస్టు తయారు చేసి జరిపించారు. ఇప్పుడు సాధ్యమైనంత త్వరలో నిర్ణయం చేస్తామని చెప్పడంలో అర్థం లేదు. అందుచేత వెంటనే నిర్ణయంచేసి ఫలానా తేదీకి ఎలక్షన్సు పెడతామని చెబితే బాగుంటుంది

శ్రీ మహమ్మద్ రజాబ్ అలీ :—ఇది చాలాకాలంనుంచి వాయిదా పడుతున్నది. మన రాష్ట్రంలో ఉన్న మునిసిపాలిటీలలో, కార్పొరేషనులలో ప్రజాస్వామ్య పద్ధతులలో ఎన్నికలు జరుగుతున్నాయి. ఏ పార్టీ అధికారంలోకి వస్తే ఆ పార్టీ పరిపాలనలో ఉంది. ఈ ఫలితాలవల్ల ప్రభుత్వం వెనుకంజ వేసిందనే అపోహాలు ఉన్నాయి. ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు హౌసులోనే ఉన్నారు. అందుచేత ఈ ప్రభుత్వం ఒక నిర్ణయం చేసి ఆ తేదీని చెప్పడానికి సంకోచించ కూడదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :—1984 జూన్ మాసం లోగా ఎన్నికలు జరిపిస్తామని సభవారికి తెలియజేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—షార్టు నోటీసు క్వశ్చన్సు రెండు ఎడ్యుకేషను మినిష్టరు గారికి సంబంధించినవి. వాటిని నేను వాయిదా వేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—మంత్రి గారు లేకుండా యిది ఎజెండాలో యెందుకు వచ్చింది? ఎజెండాలో వచ్చిన తర్వాత దీనికి వేరే మినిష్టరు గారు అయినా సమాధానం చెప్పాలి. ఒకసారి సభ్యుడు ప్రశ్న వేసిన తర్వాత, అది ఎజెండాలో వచ్చిన తర్వాత దానిని వాయిదా వేసే హక్కు మంత్రిగారికి లేదు. 1-00 a. m.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మినిష్టరు వాయిదా వేయలేదు. మినిష్టరుగారు వాయిదా వేయమని కోరినారు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—మినిష్టరు గారు ఫలానా కారణం వల్ల రావడం

లేదని, యీ ప్రశ్న వాయిదా పడుతుందని కన్సర్న్డు మెంబరుకు చెప్పాలని యిదివరకు స్పీకర్ గారు యిచ్చిన రూలింగ్ ఉంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— అవును.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :—తమరు దీనిని వాయిదా వేసినారు. ఆయన సిక్ అని అన్నారు. మా సీరియస్‌నెస్ అర్థం చేసుకోండి. ఇవన్నీ చాలా ముఖ్యమైనవి ఇప్పుడు వారిని బెడ్ మీద నుంచి తీసుకురమ్మని కాదు ఎడ్యుకేషన్ మినిష్టరు సిక్, అక్కడ కాలేజీలు సిక్. కనుక దీనిని రేపటికి వాయిదా వేయండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—రేపటికి కాదు. ఎల్లుండి వస్తుంది.

శ్రీ ఎస్. జయపాల్ రెడ్డి :—ఇప్పుడు రెండు కాలెన్షన్‌లు, రెండు ఎస్. ఎన్. క్యూలు ఒక రెగ్యులర్ యీ ఐదు ఒకేసారి వాయిదా వేస్తే యెట్లా?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఆయనకు ఆరోగ్యం బాగా లేకపోతే యేమి చేస్తాము? యీ ఐదు ప్రశ్నలు ఎల్లుండి వస్తాయి. ఇంకొక విషయం యేమిటంటే ప్రశ్నోత్తరాల సమయంలో కొంతమంది గౌరవ సభ్యులు స్పీకర్‌కు పక్షపాత వైఖరి ఉందని ఆపాదిస్తూ కొన్ని మాటలు అన్నారు. I will go through the proceedings and if there are any unparliamentary and undignified observations I am going to expunge them.

Sri S. Jaipal Reddy:—We de not question your competence to expunge any proceedings. I would onlylike to emphasise that the Speaker should exercise this power rarely and sparingly but not too frequently. As far as I remember, what Mr. Rajasekhara Reddy said was that the Speaker was not being impartial—he used a double negative.

Mr. Speaker:—I will go through the proceedings: I am not saying I will expunger.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు.—తమరు యేదైనా ఎక్స్‌పంజ్ చేయవచ్చు రైట్ ఉంది. కాని వెంకయ్యనాయుడు యెటువంటి వాడు, యే భాష ఉపయోగిస్తున్నాడు, రాజశేఖరరెడ్డిగారు యే భాష ఉపయోగిస్తున్నారు, లేక మంత్రిగారు యే భాష ఉపయోగిస్తున్నారు. వారి స్థాయి యేమిటి? యెట్లా మాట్లాడుతున్నారనేది జనానికి తెలిసే అదృష్టం ఉండనివ్వండి. ఇప్పుడు తమ పైన విమర్శ వస్తే.... I do not mean any disrespect to anybody—either to the Speaker or Sri Rajasekhara Reddy. I was saying every time that the Speaker has got a right.

Mr. Speaker :— If the member uses some unparliamentary language....

Sri M. Venkaiah Naidu :—If the State interest is involved or if some section is going to be affected by a comment, I can understand. and you can expunge.

Mr. Speaker:— Wisdom is different from undemocratic and unparliamentary language.

Sri M Venkaiah Naidu:—I say-suppose "The Minister is partial".

Mr. Speaker:–That is not unparliamentary.

Dr. Y. S. Rajasekhara Reddy:—Suppose I say "The Speaker is Partial—is it un-Parliamentary?

Mr. Speaker :—I will go through the proceedings. If it is unparliamentary and undemocratic, then only I will expunge. That is my discretion. You leave it to me.

డా. వై. ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి :—అన్ పార్లమెంటరీ యేది? ఎవరయినా ఒకరు యేదైనా తొట్రుపాటుగా పదాలు వాడితే అది వేరే సంగతి. కాని తమరు మోటివ్‌ను ఎట్రిబ్యూట్ చేయడం మంచిది కాదు. తమరు తీసుకున్న ప్రొసీజర్ ఒకరిని యెక్కువగా సపోర్టు చేస్తున్నట్లుగా ఉంది కాబట్టి దీనిని తమ దృష్టికి సభ దృష్టికి తీసుకొని వచ్చినాము. అంత మాత్రాన తమరు విమర్శ వస్తే తట్టుకోలేనని ప్రతిదీ అన్‌పార్లమెంటరీ అని అనుకుంటే అది చాలా పొరబాటు అవుతుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ —అదేమి కాదు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— తమరు ఒక విషయం గమనించాలి. మంత్రి గారు యేమన్నారంటే అది సంబంధిత ప్రశ్న కాదు, వేరే ప్రశ్న వేస్తే సమాధానం చెబుతానని అని, అదే సమాధానంలో చివరకు యేమని చెప్పినారంటే "నేను స్టే యివ్వలేదని" చెప్పినారు. ఆ మాట కనుక తమరు చెప్పించి ఉంటే యింత గొడవ జరగవలసిన అవసరం లేదు. దీనికి తమ డిస్క్రిషన్ ఉపయోగిస్తే యీ గొడవ జరగకుండా ఆపే అవకాశం ఉంది.

శ్రీ పి. గోవర్ధనరెడ్డి :—ఇప్పుడు ప్రశ్నలకు జవాబులు యిచ్చే సందర్భంలో కొన్ని యిబ్బందులు కలుగుతున్నాయి. తమరు చైర్‌లో ఉండి సభ్యులకు రక్షణ యివ్వాలి. ప్రాపర్‌గా జవాబులు వచ్చే విధంగా సభ్యులకు రక్షణ కల్పించాలి. ఆ విధంగా జరగకుండా యేది ప్రశ్న, యేది ఉప ప్రశ్న అనే దానిలో వాదోపవాదాలు జరుగుతున్నాయి. ప్రతీ రోజూ ప్రశ్నోత్తరాల సమయంలో యిట్లా జరగడం సభా సాంప్రదాయాలకు మంచిది కాదు. పార్లమెంటరీ పద్ధతి సక్రమంగా నడవడానికి యిది ఉపయోగపడదు. తమకు కూడా క్షేమకరం కాదు. అపోజిషన్ వారినందరినీ....

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఏది క్షేమకరం అనేది నాకు తెలుసు.

శ్రీ పి. గోవర్ధనరెడ్డి :—నా పాయింట్ వినండి. నేను చెప్పేదేమిటంటే ముఖ్యమంత్రి గారిని, గవర్నమెంటు చీఫ్‌విప్‌ను, అపోజిషన్ లీడర్స్ అందరినీ కూర్చోబెట్టి యేది ప్రశ్న, యేది ఉప ప్రశ్న అన్నది నిర్ణయం చేయడం మంచిది. ఎందుచేతనంటే దీనివల్ల రాద్ధాంతం లేకుండా ఉంటుంది. మంత్రులు, ముఖ్యమంత్రి క్రొత్తవారు కనుక ప్రశ్న యేమిటి, ఉప ప్రశ్న యేమిటన్నది చెప్పడం మంచిది. కాబట్టి యీ సాంప్రదాయాన్ని పాటించాలని కోరుతున్నాను

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ప్రశ్నలు, ఉప ప్రశ్నలు వేసిన సభ్యులు కూడా ఉచితానుచితాలు ఆలోచించి యేది ప్రశ్న వేయాలి, యేది వేయకూడదనేది కూడా పాటించాలి.

శ్రీ టి. సీతారాం (ఆముదాలవలస) :— 25 సంవత్సరములుగా యీ ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో యింకొకరికి స్థానం యివ్వకుండా యిన్ని సంవత్సరాలు పరిపాలన చేసి బాధ్యత కలిగిన వారు యీ నాడు ప్రతిపక్షంలో ఉండి అది క్షేమకరమా అనే మాటలు ఉపయోగిస్తున్నారు. అంటే వారికి యెంతవరకు బాధ్యత ఉందనేది గమనించాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఎంతవరకు క్షేమకరం అన్నది నాకు తెలుసు.

శ్రీ పి. గోవర్ధనరెడ్డి :—నేను ఛైర్ మీద, స్పీకర్‌గారి మీద యెటువంటి దుమారం లేపడం లేదు. తమరిని అగౌరవపరచాలని కాదు. ప్రశ్నల విషయంలో అనవసరంగా గొడవ జరుగుతోంది. అది మంచిది కాదు.

—చాలా మంది లేచినిలబడినారు—

Sri D. Muniswamy :— Whether you have finished the Question Hours or not ?

Mr. Speaker :— Yes.

Sri D. Muniswamy :— In the last session, the Chief Minister said that he would place the Padiri-Kuppam Report. Whether he is placing it or not ? I want answer for that.

Mr. Speaker :—You give notice.

ANNOUNCEMENT

re : Arrest of Sri P. Ranganayakulu, M.L.A., on 13-8-1983

Mr. Speaker :— I am to announce to the House that Sri P. Ranganayakulu was arrested at 3 p. m. on 13-8-1983.

Matter Under Rule 329

Re: Alleged attempt to molest a sweeper in Old M.L.A. Quarters.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు:— అధ్యక్ష మహాశయా, ఈ విషయంపైన మొన్ననే చర్చ జరిగి వుండవలసింది. వారు తమ అధికారాన్ని ఉపయోగించి, ఈ నోటీసు ఈ వాళకు వాయిదా వేశారు. ఈ విషయం చాలా తీవ్రమైన విషయంగా బయట ప్రెస్, పోలీసు, కొన్ని పార్టీలు రియాక్టు అయిన తరువాత, మన అసెంబ్లీలో రెఫ్లెక్టు కావడం ఏదయితే వుందో అది ఈ సమస్యకు న్యాయం చేసినట్లు మాత్రం కాదు. ఏ విషయం అయినప్పటికి, ఒక విషయం సభ దృష్టికి వచ్చినప్పుడు, ఆ విషయం యొక్క తీవ్రతను గురించి సభకు తెలియజేయవలసిన కార్యక్రమం వుంది. అది జరగలేదు. కౌన్సిల్‌లో ఆ రోజే దీనిపై చర్చ జరిగింది. ఈవాళకి తమగు ఈ విషయాన్ని వాయిదా వేశారు. తమరికున్న రైట్‌ను నేను ప్రశ్నించడం లేదు. ఇకమీదటనైనా ఇటువంటి తీవ్రమైన విషయాలపైన వెంటనే చర్చ జరుగుటకు అవకాశాన్ని కల్పించాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:— ఐదు నిముషాల ముందు మీరు నోటీసు నాకు యిచ్చి దానిపై చర్చ జరగాలంటే ఎలా సాధ్యమవుతుంది?

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు:— రూలు 329 మ్యాటర్ యొక్క ఉద్దేశము తమరికి తెలుసు తర్కవితర్కాలు జరగడం కోసం కాదు. రూల్ 329 కింద ముందు సభ దృష్టికి తేవడం, తరువాత ప్రభుత్వము దానిపై ప్రకటన చేయవచ్చు. లేదా యింకో రోజున ప్రకటన చేయవచ్చు. అందువల్లనే రూల్ 329లో యింకో ప్రొవిజన్ పెట్టుకొన్నాము. Even without notice some issues are raised in the Parliament and they are allowed. This is the practice. We have given a notice on the spot also when the session was on. It was replied immediately also. అయినప్పటికి వివాదంలోకి పోవడం నాకు ఇష్టము లేదు. తమరి దృష్టికి తేవడం కోసము ఆ విషయాన్ని తెచ్చాను. People may feel that we have failed in our duty to raise it immediately because the session is in progress. శాసనసభ జరుగుతున్నపుడు సభ దృష్టికి తేవాలని సభ్యుల యొక్క ఆకాంక్ష అది సభా సాంప్రదాయం కూడా. నిజంగా ఈ విషయాన్ని శాసన సభలో చర్చకు తీసుకుని రావలసిన పరిస్థితి ఏర్పడటం చాలా దురదృష్టకరం, విచారకరం. సభకే ఒక రకంగా అవమానకరం. I do't mean any disrespect to the House. ఈ దుస్సంఘటనకు ఒక శాసన సభ్యుడు కారణభూతుడు కావడం నిజంగా అందరమూ విచారించవలసిన విషయమని మనవి చేస్తున్నాను. ఒక ప్రక్క సమాజములో అబలలపైన అత్యాచారాలు పెరుగుతున్నపుడు. దానిని అరికట్టడంలో పోలీసులయొక్క, ప్రభుత్వం యొక్క రాజకీయ పార్టీల యొక్క బాధ్యత వుందని మనం చెప్పడం, ఎన్నికల సందర్భములో ఫలానా ప్రభుత్వం విఫలమయిందని, ఫలానా ప్రభుత్వములో రక్షణ కూడా లేని పరిస్థితి ఏర్పడిందని. మహిళల మానభంగాలు, మహిళలపై అత్యాచారాలు జరుగుతూ వుంటే ఇది మనం చూస్తూ వూరుకుండటం జరుగుతూ ఉంటే సభ్య మానవ

ప్రపంచమేనా, ఈ ప్రభుత్వము పని చేస్తుంచా అని అనేకసారులు మనం విమర్శించాము, అలాంటిది ఈనాడు శాసన సభ్యుల వసతి గృహ ప్రాంగణములో ఇది జరగడం చాలా దారుణం. ప్రజా స్వామ్య వాదులు పార్టీపర భేదం లేకుండా ముక్త కంఠంతో ఖండించ తగింది. ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థలో ఎవరయితే జనబాహుళ్యం పైన శ్రద్ధ గలిగి, ఎవరైతే పబ్లిక్ లైఫ్‌లో స్టాండర్డ్ వుండాలని అనుకుంటున్నారో, అలాంటి వ్యక్తులందరూ ముక్త కంఠముతో ఖండించవలసిన విషయమని చెబుతున్నాను. ఈ విషయంలో లోతుకు నేను పోదలచుకోలేదు. జరిగిన సంఘటన చిన్నది గాని, పెద్దది గాని, ఒక మహిళను మరొక పురుషుడు చేయిపట్టుకొనే పరిస్థితి వచ్చిందంటే దానిలోనే దాని తీవ్రత అర్థమవుతున్నది. అందువల్ల ముఖ్య మంత్రి గారిని ఈ సభద్వారా ఈ యొక్క సంఘటనను ఖండించమని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను. That will be the biggest punishment. That may not happen even in future పోలీసు రంగములోకి దిగి, ఆ సభ్యుణ్ణి అరెస్ట్ చేశారని, దరిమిలా విడుదల చేశారనే వార్తను పత్రికలలో చూచాను. ఉన్నత స్థాయి వ్యక్తులయొక్క పలుకుబడికి లొంగని నిజాయితీ పరులైన పెద్దల స్థాయిలో విచారణ జరపవలసిందిగా కోరుతున్నాను. జరిగిన సంఘటన చాలా గర్హనీయమైంది. ఎక్కడా, ఎవరికీ అనుమానంగాని విధంగా విచారణ జరపవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం పైన వుంది. న్యాయం జరగడమే కాకుండా, న్యాయం జరిగిందని అనిపించే బాధ్యత అధికారపక్ష నాయకుడైన ముఖ్యమంత్రి గారిపైన వుంది. More responsibilty lies on the Chief Minister because he roused the expectations of the people and of the ladies. అన్యాయాలను, అత్యాచారాలను తీవ్రముగా ఖండించి, మహిళలకు నా రాజ్యములో రక్షణ కల్పిస్తామని చెప్పిన ముఖ్యమంత్రి గారు ఈవాళ ఆయన పార్టీలో వున్న సభ్యుడిద్వారానే ఈ సంఘటన జరిగిందని అంటే ముఖ్య మంత్రి గారి బాధ్యత యింకా పెరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను. ఆ సభ్యుణ్ణి తాత్కాలికంగా పార్టీనుంచి సస్పెండ్ చేసినట్లు ప్రకటన వచ్చింది. సంతోషమే. కొంత ఆలస్యమైనా చర్య తీసుకున్నారు. విచారణ సక్రమంగా జరిగిందని అనిపించడం కోసము, ఏ విధమైన చర్యలు తీసుకోంటున్నారో ముఖ్యమంత్రి గారు సభకు తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను. సభ యావత్తు అరమరికలు లేకుండా ఈ సంఘటనను ఖండించవలసిన అవసరము ఎంతయినా వుంది ; మహిళలకు రక్షణ కల్పించవలసిన అవసరము ఎంతయినా వుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ మహమ్మద్ రజాబ్ అలీ :—అధ్యక్షా, నాలుగు మాసాలైన తరువాత శాసన సభ సమావేశము జరుగుతున్నది. స్త్రీలపైన జరుగుతున్న అన్యాయాలు— ఇక్కడ జరగకూడని సంఘటన జరిగిపోయినది తమరికి తెలుసు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఆడపడచులకు అన్యాయం జరగకుండా చూస్తామని వారి ఎన్నికల మానిఫెస్టోలో మహిళలకు హామీ యిచ్చారు. అయితే దానికి భిన్నంగా

వ్యవహరించిన ఒక శాసన సభ్యుడు ఎవరయితే వున్నారో, ఇపుడే వెంకయ్య నాయుడు గారు చెప్పినట్లుగా ఆంధ్ర దేశమంతా....

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేన రెడ్డి —అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడుతున్నపుడు ముఖ్యమంత్రి గారు మధ్యలో లేచి వెళ్ళిపోతున్నారు మరి వారు వెళ్ళి పోతే, సభ్యులు ఎవరికి చెప్పుకోవాలి ? ఇది సభామర్యాద కాదు.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర (హిమాయత్‌నగర్) .— ఈ విషయం వచ్చింది కాబట్టి, ముఖ్యమంత్రి గారు సిగ్గుపడి పోతున్నారా ?

శ్రీ మహమ్మద్ రజాబ్ఆలి —ఎం. ఎల్. ఏ. క్వార్టర్సులో జరిగిన యీ సంఘటన చాలా తీవ్రమైనది. దీని గురించి ఇదివరకే ప్రస్తావించడం జరిగినా ఆనాడు ముఖ్యమంత్రిగారు సభలో లేనందువల్ల యీనాటికి వాయిదా వేసారు. ఇపుడు యీ సమస్యపైన తెలుగు దేశం పార్టీ తరపున తమ సభ్యుని సస్పెండు చేసారు. అది మంచిదే కాని అంతమాత్రాన యిది క్రమశిక్షణాచర్యగానూ, ప్రజలలో విశ్వాసం పెంపొందించేదిగాను మహిళలలో యీ సంఘటన మీద ఉన్న అపవాదులు తొలగించుకోడానికి యిది సరిపోదు. ఇంకా ఎక్కువ చర్య ఆ సభ్యుని పై తీసుకోడానికి ఆలోచనచేయవలసి ఉంటుంది. ఎందుకంటే యిక్కడ అందరికీ తెలుసు. ఆదిలాబాదులోనూ, రాష్ట్రంలో యితర చోట్ల జరిగిన స్త్రీల పైన అత్యాచారాలను ఆనాడు యిక్కడ ఏకరవుపెట్టాము. మరల యిక్కడ అటువంటి సమస్యవచ్చినపుడు దానికి రంగు పులిమి ఒక శాసనసభ్యుని ఆగ్రహా పరిచేటట్లు చేయడం మా ఉద్దేశ్యం కాదు. ఇది చిన్న విషయం కాదు కాబట్టి ప్రభుత్వం దీనిపైన కఠిన చర్యలు తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. మేము యీ క్రమశిక్షణా చర్యతీసుకోమనడం ఒక శాండరింగ్ చర్యగా కాంపైన్ కోసము అంటున్నది కాదు. తెలుగుదేశం పార్టీ తమ స్థానాన్ని ప్రజలలో నిలబెట్టుకోవాలంటే తమ శాసనసభ్యునిపైన కఠినమైన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతూ శలవుతీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్, రాఘవరెడ్డి:— కోట్ల ప్రజలు తమ సర్వస్వము త్యాగము చేసి యీ శాసన సభను సాధించుకున్నారు. ప్రజాస్వామ్యంలో యీ శాసనసభకు అత్యంత గౌరవం ఉంది. ఆగౌరవమును హరింపజేసే పనులు వ్వరూ చేయకూడదు. ఇపుడు యీసంఘటన జరిగిందా లేదా అనేదానికి ఆధారం అక్కరలేదు. ఎందుకంటే ఇటీవలే సుప్రీమ్‌కోర్టులో ఒక కేసు పైతీర్పు వచ్చింది దానిప్రకారం ఒక స్త్రీ ఏమైనా చెబితే అది సాత్యంగానే భావించాలని దాని అంశం. ఎందుకంటే ఏ స్త్రీ కాని తనపైన అపవాదు వేసుకొని బజారున పడడానికి సిద్ధం కాదు అందుకొరకు యీ కేసు విషయంలో కూడా సాక్ష్యాధారాలు కోరడం మంచిది కాదు. ఏదైనా ముఖ్యమంత్రిగారు యిపుడు ఆ సభ్యుడిని అరెస్టు చేయడం, పార్టీనుంచి సస్పెండు చేయడం అనేది చేసి సరైన చర్యే తీసుకున్నారు. అందుకు హర్షించవలసిందే. ఇపుడు కేవలం రంగనాయకులు గారి విషయమే కాకుండా శాసన సభ్యుడు

సుబ్బారెడ్డిగారు కూడా పిస్టోలుతో కాల్చడం వంటివి కూడా యీ సభా గౌరవాన్ని పెంపొందించేవి కాదు. ప్రజాస్వామ్యాన్ని గౌరవించడానికి ఎవరి పార్టీ సభ్యులైనా పార్టీ భేదం లేకుండా యిటువంటి సంఘటనలను ఖండించాలి. ఈ సభా గౌరవం కాపాడుకునేందుకు ఆ శాసన సభ్యునిపైన కఠిన చర్యలు తీసుకోవాలని ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతూ, యీ సంఘటనపై నా విచారాన్ని వ్యక్తపరుస్తు శలవు తీసుకుంటున్నాను.

Sri A. Madan Mohan:— My colleague would express views. I would like to add one thing. Suffice it to say that the Chief Minister in his capacity as the Leader of the House, if he moves a resolution suspending the hon. M.L.A. for the rest of term. I think it would meet the end of justice.

Sri D. K. Samara Simha Reddy (Gadwal):—While agreeing with the views expressed by my colleague. I have to submit that there is no pleasure to speak on this Resolution or on this subject. Yet, in discharging our duties, we have to make our submission before this august House, ఈనాడు ప్రజలకు ప్రభుత్వాలంటే, శాసనసభ్యులంటే గౌరవమర్యాదలు అనుమానిస్తూ యింకా మనకు ఉన్న స్థాయిని పెంపొందించుకోవాలంటే ఏ పార్టీ శాసన సభ్యుడు ఇక్కడ ఇన్‌వాల్వు అయి ఉన్నాడు అనేది సమస్య కాకూడదు. రంగనాయకులుగారిపైన మాకు కక్షగాని, అతను వేరే పార్టీ సభ్యుడనే భేదము కాని మాకు లేదు. ఇక్కడ ఉన్న సమస్య అన్ని పార్టీలకు సంబంధించిన శాసన సభ్యులకు సంబంధించిన సమస్య. ఈనాడు పత్రికలో ఒక కార్టూను వచ్చింది. ఒక స్త్రీ ఒంటరిగా పోయి యింటికి వస్తే ఎక్కడికి పోయి వచ్చావని ఆమె తండ్రి అడిగినపుడు ఆమె గుడికిపోయి వచ్చానంటే ఆ గుడి ఎం. ఎల్. ఎ. క్వార్టర్సు దగ్గర ఉంది అక్కడికి ఒంటరిగా ఎందుకుపోయి వచ్చావు అన్నాడట. ఇక్కడ అందరి ఏం. ఎల్. ఏ. ల గౌరవం యిమిడి ఉంది, రంగనాయకులు గారు తప్పు చేసారని నేను చెప్పడం కాదు. ఆయనను శిక్షించాలని గాని ఆయనను ఏదో చేసి తలకొట్టి కోట గుమ్మానికి కట్టమని చెప్పడం కాదు Already F. I. R. has been issued and the Court is seized of the matter, రంగనాయకులు గారు తప్పు చేయలేదు అంటే మా పార్టీ వారు కూడా సంతోషిస్తారు, ఎందుకంటే యిక్కడ ఒక శాసన సభ్యుని గౌరవము ఇమిడి ఉంది. ఇప్పుడు ఎందుకు ఇక్కడ అనుమానాలు వస్తున్నాయంటే ముఖ్యమంత్రిగారు తమ పార్టీ అధికారంలోకి రాకముందు కైకలూరులో తాము చేసిన ఉపన్యాసము గుర్తుకు వచ్చింది. వారు ఆ సభలో ఏమన్నారంటే వారు అక్కడ ఉన్నపుడు జరిగిన సంఘటనమీద చాలా చక్కని ఉపన్యాసము చేసారు. అటువంటి సంఘటన తమ ప్రభుత్వంలో జరిగితే అందులో ఉన్న నిందితులు నలుగురినీ చెట్టుకు కట్టి ప్రజలముందు కొడతామన్నారు కాని యీ రోజు దురదృష్టవశాత్తు వారి పార్టీ శాసన సభ్యునిపైననే అభియోగం వచ్చింది.

దానితోపాటు గుడివాడ నియోజకవర్గంలో ఒక పేద హరిజన స్త్రీని ఒక గ్రామంలోని పెద్ద కుటుంబాలకు సంబంధించినవారు బహిరంగంగా ఆ స్త్రీని వివస్త్రను చేసి త్రిప్పిన సంఘటన పేపర్లలో వచ్చింది అది వాస్తవమో కాదో తెలియదు. ముఖ్యమంత్రిగారి కుటుంబానికి సంబంధించిన వ్యక్తులు దానిలో ఇన్‌వాల్వ్ అయి ఉన్నారని అందువల్ల పోలీసు స్టేషన్లో దీనిపైన రిపోర్టు యిచ్చినా కాని ఆ రిపోర్టును పోలీసువారు స్వీకరించలేదని కూడా పత్రికలలో వచ్చింది. ఆ విధంగా ఆ కేసును హుషప్ చేయడానికి ప్రయత్నాలు జరిగాయని పత్రికలలో వచ్చింది.. అవన్నీ వాస్తవమని నేను చెప్పడంలేదు. వాటిని ముఖ్యమంత్రిగారు ఓర్చుకోరని వారు యిచ్చిన ఉపన్యాసముల ప్రకారంగానే కఠిన చర్యలు తీసుకుంటారనే విశ్వాసము నాకు ఉంది.

(ఇంటరప్షన్స్)

Mr. Speaker :—The issue is only relating to the Old M. L. A Quarters and you should not go to other things.

Sri A. Madan Mohan :—Every word of what my colleague has spoken here is relevant. Please point out one word which is irrelevant or out of relevance. When the Members from Treasury Benches speak or a Minister replies or the Chief Minister makes an emotional speech, none of us interrupt him like that. After all he is talking on a subject, taking all facts. He is speaking on what has appeared in papers.

Sri D. K. Samar Simha Reddy :— I have said nothing which is irrelevant but only facts.

Mr. Speaker :—But speaking of Gudivada is irrelevant.

Sri A. Madan Mohan :— What he has said was only to establish, that the Chief Minister who is of high calibre has gone on record before elections and even subsequently that he has been the greatest protector of women. Naturally, he expects justice. Let this be disputed. There is nothing wrong about it and nothing irrelevant. Let them recall what he said.

శ్రీ డి. కె. సమరసింహా రెడ్డి :—ఈనాడు తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉన్నా, రేపు మరొకరు అధికారంలో ఉన్నా. మనకున్న మర్యాదను గౌరవాన్ని మనం సమిష్టిగా నిలబెట్టుకోవలసిన అవసరం ఉంది. అవసరం లేదనుకుంటే వారు లేచి నిలబడవచ్చు. ఈ విధంగా పత్రికలలో వార్తలు వచ్చినప్పుడు, పోలీసు స్టేషన్లలో కేసులు కూడా రిజిష్టర్ చేసుకోవడం లేదని, చేసుకున్నప్పటికి హుష్ అప్ చేస్తారని వార్తలు వస్తున్నప్పుడు, ఇప్పుడు మీ పార్టీ శాసనసభ్యునిపై అభియోగం వచ్చినప్పుడు—నిజంగా అది చాలా దురదృష్టకరమైన విషయం, సంతోషించవలసింది కాదు—వాస్తవ విషయాలు. [illegible]

పెట్టడం అవసరం ఈ శాసన సభ్యుడు అమాయకుడు, ఏమీ తెలియనివాడు, టోటల్లీ ఇన్నొసెంట్ అని ప్రూఫ్ చేయడానికి కృషి చేయాలి కాని ఇది మాట్లాడవద్దు, అది మాట్లాడవద్దు అంటే కాదు. Are you going to support the guilty? ముఖ్యమంత్రి గారు అత్యధిక మెజార్టీతో ఎన్నికైనారు. వారి పార్టీకి మెజారిటీ వచ్చింది. ప్రజాస్వామిక పద్ధతిలో ఎన్నికైన ముఖ్యమంత్రి గారి పట్ల మాకు పరిపూర్ణమైన గౌరవం ఉంది. ఈ విషయంలో పరిపూర్ణమైన న్యాయం ప్రసాదిస్తారనే విశ్వాసం కూడా ఉంది మేము అనేది ప్రజలలో అటువంటి విశ్వాసాన్ని కలుగచేయడానికి ప్రయత్నం చేయండి. పోలీసు వారికి వదిలిపెట్టినంత మాత్రం చేత వాస్తవం బైటకు రాదు. వాస్తవంగా పోలీసులు అమాయకుడు అని చెప్పినప్పటికి శాసన సభలో ఇంతమంది స్త్రీ సభ్యులు ఏమీ చేయలేదని అపవాదు రాకుండా ఉండడానికి, అధికార పక్ష శాసన సభ్యులు వాస్తవం మభ్య పెట్టారని అపవాదు రాకుండా ఉండడానికి, వాస్తవం ఏమిటో తెలుసుకోవాలనే ఉత్సాహం వారిలో ఉంటే—then keep quiet to what I have said. If there is anything irrelevant, then you may raise your point of view by means of a point of order.

(అనేక మంది గౌరవ సభ్యులు తమ స్థానాల్లో లేచి మాట్లాడసాగిరి)

ఇంత ఉలుకు ఎందుకు? వాస్తవాన్ని భరించలేరా? డైలాగులు ఎక్కువై పోతున్నాయి. స్పీకరు గారు వాటి నుంచి ప్రొటెక్ట్ చేస్తే తప్ప మేము మాట్లాడలేము. మా పార్టీ తరఫున కాని మాకు ఉన్న కన్సర్న్ ఏమిటంటే వాస్తవం బైటకు రావాలి. ఇది ఏదో అధికార పార్టీ శాసన సభ్యునికి సంబంధించిన సమస్యగా కాక మొత్తం శాసన సభ గౌరవం తమ గౌరవం నిలబెట్టాలంటే, ఈ హౌస్ నుంచి అన్ని పార్టీల నాయకులతో ఒక హౌస్ కమిటీని వేస్తే వాస్తవం బైటకు వస్తుంది. అప్పుడు ఎలాంటి నింద వేయడానికి అవకాశం ఉండదు. ఆ విధంగా చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎస్. జయపాల్ రెడ్డి :—అధ్యక్షా, ఈ సమస్యపై ఇంత మంది సభ్యులు ఇంత దీర్ఘంగా మాట్లాడవలసి వచ్చినందుకు బాధాకరంగా ఉంది. ఈ సమస్య విషయంలో తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం ఎలాంటి వైఖరి అవలంభించింది అనేది ముఖ్యమైన అంశం. వారిని అరెస్టు చేసారు. మంచిది. నేను అడిగింది. ఏమిటంటే—రేప్ కొరకు ప్రయత్నం చేసిన వ్యక్తిని బెయిలబుల్ సెక్షన్స్ క్రింద ఎట్లా అరెస్టు చేసారు? He was released on bail by the police and not by the Court I am not a legal luminary. Members like Sri Samara Simha Reddy should come to my rescue. He was charged under Sec. 354. Whether that was right-the section under which he should have been arrested, why was he not produced in a Court of Law? He is said to be kept in judicial custody. That is the most relevant point at issue.

ముఖ్యమంత్రి గారు స్త్రీల గౌరవం గురించి వారిపై జరిగే అత్యాచారాల గురించి ఎంత గంభీరమైన ప్రసంగ పరంపరచే స్తారో నేను చెప్పదలచుకోలేదు బెయిలబుల్ సెక్షన్స్ క్రింద అరెస్టు చేసి పోలీసు స్టేషనులోనే రిలీజ్ చేసారంటే అదంతా ఐ–వాష్ కాదా అంటున్నాను. It is within the discretion of the police. How the police if it was to produce can produce in a court of law? It should be a bailable section But is it within the ambit of discretion of the police department.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఆ సెక్షన్ బెయిలబుల్ సెక్షన్—

శ్రీ ఎస్. జయపాల్ రెడ్డి :—అవును-శాసన సభలో కౌన్సిలులో ఇంత రభస అయిన తరువాత పోలీసు వారు అరెస్టు చేసి ఏ కోర్టు ముందు ప్రొడ్యూస్ చేయకుండానే రిలీజ్ చేశారంటే ఈ ఎసెంబ్లీకి ఎదో విధంగా సమాధానం చెప్పాలనే కుతూహలం తప్ప సరైన చర్య తీసుకోవాలనే కుతూహలం ప్రభుత్వానికి లేదని అంటున్నాను. పార్టీ నుంచి సస్పెండ్ చేసారని అన్నారు పార్టీ కన్వెన్షన్స్ ఏమిటో మాకూ తెలుసును. ఇటీవల తెలుగు దేశం శాసన సభ్యులు ఏఏ సంఘటనల్లో ఇరుక్కుంటున్నారనేది చూస్తుంటే తెలుగు దేశం శాసన సభా పార్టీ యొక్క నైతిక, రాజకీయ, మానసిక ఆరోగ్యం గురించి ప్రజలలో తీవ్రమైన ఆందోళన బైలుదేరుతుంది.

(అనేక మంది గౌరవ సభ్యులు లేచి వారిలో వారు మాట్లాడుకో సాగిరి)

మిస్టర్ స్పీకర్ :—అదేదో ప్రజలే చూసుకుంటారు ? మీరు ఎందుకు చెప్పాలి ?

Kum. T- Venkataratnam:—Sorry, Sir.

(Interruptions)

Sri S. Jaipal Reddy:—I am here to give expression to my views.

(Interruptions)

I am not able to understand this, Sir,

Mr. Speaker:–You should not bring the name of the party here.

Sri S. Jaipal Reddy:–It is my right, Sir. I can certainly make comment. Why I said Telugu Desam....

(Interruptions)

I do not know why the Hon. Lady Members are protesting.

I can understand others protesting but not the Lady Members,

I want the Lady Members to protect and defend the honour of women.

(Interruptions)

Sri S. Jaipal Reddy: -No, Sir. I am not yielding.

Kum. T. Venkataratnam:–The Hon. Member is saying way the Lady Legislators are protesting. I want to clarify one thing. On this subject, I want to be clear that we do express our concern on this issue and we are demanding......

Mr.Speaker:—You need not answer.

(Interruptions)

కుమారి టి. వెంకటరత్నం:—జయపాల్ రెడ్డిగారు మొత్తం తెలుగుదేశం పార్టీని అవమానిస్తూ మాట్లాడారు. వాటిని వారు ఉపసంహరించుకోవాలి. లేదా రికార్డు నుంచి తొలగించాలి.

Mr. Speaker:—I will go through it. I want to make one thing clear. While addressing you should not bring in the Telugu Desam Party as a whole. We are dealing with an individual. Do not bring in party here.

Sri M. Venkaiah Naidu:—On a point of order, Sir. My point of order is regarding the proceedings in the House. My friend Mr. Jaipal Reddy while making his statement on the relevant issue under rule 329, made a charge. The practice in this House is if a Member from the Opposition or a ruling party while moving the motion makes a charge, the concerned Minister or the Leader of the House has to answer. It is his responsibility to answer the motion. Here the Hon. Speaker has asked the Member of the Ruling party for his view.

Mr. Speaker:—I never asked.

Sri M. Venkaiah Naidu:—The Hon. Speaker has not heard Sri Jaipal Reddy fully and in the meanwhile Kum. Venkataratnam had her say and the Speaker was ready to hear her. My only submission to the Chair and to the House is if at all we are really doing justice to the present issue, let us confine to the issue. Sri Jaipal Reddy says that it is his feeling. He has got a right to say like that. I do not know why they are feeling like that.

Sri S. Jaipal Reddy:—On a point of personal explanation......

శ్రీ జి. బుచ్చయ్య చౌదరి (రాజమండ్రి):— జయపాల్ రెడ్డి గారు మాట్లాడుతూ తెలుగుదేశం పార్టీ గురించి ప్రజలు ఇట్లా అనుకుంటున్నారని వారి అభిప్రాయాన్ని ప్రజలపై రుద్దుతూ శాసన సభను తప్పు దారిని పట్టిస్తున్నారు కనుక మేము అబ్జెక్ట్ చేస్తున్నాము. వారు చెప్పిన మాటలను రికార్డు నుంచి

తొలగించవలసిన అవసరం ఉందని చెబుతున్నాం. స్త్రీలపై ఎట్టి అత్యాచారం జరిగినప్పటికి చర్య తీసుకోడానికి మా పార్టీ సిద్ధంగా ఉందని చెబుతున్నాను. గతంలో అనేకమంది తమ అధికారం దుర్వినియోగం చేసి ఢిల్లీకి ఆడవారిని తీసుకువెళ్ళిన సంఘటనలున్నాయి. కనుక అటువంటివి కూడ తమ దృష్టికి తెస్తున్నాం. కొంతమంది కొన్ని పార్టీలవారు గాంధీ భవన్ నుంచి ప్రజలను పైలుదేరదీయడం, ఏదో కక్ష తీర్చుకునే ధోరణిలో వ్యవహరించడం ఈ విధంగా దుర్వినియోగం చేయకుండా చూడాలని మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

Mr. Speaker:—I will go through it. That is my duty. If there is anything objectionable, I will expunge.

Sri S. Jaipal Reddy:—I do not know whether I was properly understood. May be, the mistake arose because I spoke in Telugu. Let me translate into English.

What I said was because of the number of incidents in which the Legislators of Telugu Desam Party are involved, people are developing serious apprehension and doubts about the political, mental and moral health of the Telugu Desam Legislative Party. Sir, I may be permitted to refer to some of the incidents apart from this. One M. L. A. of the party was involved in an incident in Cuddapah district. Another incident.........

The Chief Minister should specifically answer as to why the M. L. A. Sri P. Ranganayakulu was not produced in a Court of Law and why the Police Department exercised discretion in favour of the M. L. A.?

Mr. Speaker:—Let the Chief Minister make a statement.

ముఖ్యమంత్రి (శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు):—అధ్యక్షా, స్వర్గీయ లక్ష్మన్ భార్య అయిన శ్రీమతి సుమిత్ర చండీ బజారులో నివసిస్తున్నది. ఆమె వయస్సు 25 సంవత్సరాలు. పాత ఎం. ఎల్. ఎ. క్వార్టర్స్‌లో కసువు శుభ్రము చేసే పనిచేస్తున్నది. ఆ క్వార్టర్సులో శుభ్రముగా కసువు చిమ్మడము ఆమె పని. హిందూపూర్ శాసన సభ్యులు శ్రీ పి. రంగనాయకులు, ఆ క్వార్టర్సులోని 8 వ నెంబరులో వుంటున్నారు. శ్రీమతి సుమిత్ర ఈ నెల 11 వ తేదీ ఉదయం సుమారు ఎనిమిదిన్నర గంటల సమయములో ఆ క్వార్టర్సులోకి కసువు చిమ్మడానికి వచ్చినపుడు శ్రీ రంగనాయకులు ఆమె చెయ్యి పట్టుకోడానికి ప్రయత్నించారని అప్పుడు ఆమె గట్టిగా అరుస్తూ బయటకు వచ్చిందని తెలియవచ్చినది. ఆ క్వార్టర్సు కాపలా సిబ్బంది కాని ఈ అత్యాచారానికి గురి అయినట్లు చెప్పబడుతున్న శ్రీమతి సుమిత్రగాని మరి ఏ యితర వ్యక్తిగాని ఈ సంఘటన గురించి పోలీసుకు ఫిర్యాదు చెయ్యనే లేదు. అయినప్పటికి నారాయణగూడ పోలీసులు ఈ సంఘటన జరిగినట్లు తెలుసుకొని ఆ విషయం గురించి దర్యాప్తు జరిపి శ్రీమతి సుమిత్రను విచారించారు. తదుపరి ప్రాథమిక దర్యాప్తు జరిపి భారత శిక్షా

స్మృతి 354 సెక్షన్ క్రింద నారాయణగూడ పోలీసు స్టేషనులో నేరము నెంబరు 238/83 గా కేసు నమోదు చేసుకొన్నారు. శ్రీ రంగనాయకులుగారిని 13-8-83 తేదీన అరెస్ట్ చేసి జామీనుపైన విడుదల చేశారు. తదుపరి దర్యాప్తు జరుగుతోంది. తనపై వచ్చిన ఆరోపణ మీద ఈ విషయంలో తాను నిర్దోషి అని తనను అప్రతిష్టపాలు చేయడానికి కొందరు పనిగట్టుకొని ఈ ఆరోపణ చేశారని పేర్కొంటూ రంగనాయకులుగారు 13-8-83 తేదీన నాకు ఒక లేఖ వ్రాశారు. శాసనసభలో గౌరవ సభ్యునిగా తన మర్యాదను నిలబెట్టుకొనడానికి ఈ సంఘటన విషయమై నిష్పాక్షికముగా దర్యాప్తు జరపాలని, తన ప్రమేయము లేకుండా వుండడానికి వీలుగా ఆప్కో చైర్మన్ పదవికి, శాసన సభ్యత్వానికి రాజీనామా చేయడానికి కూడ ఆయన తన సంసిద్ధతను వ్యక్తపరిచారు. ఈ విషయం తుది పరిష్కారం అయిన తరువాత తదుపరి చర్య తీసుకొనడం జరుగుతుంది. తెలుగు దేశంపార్టీ క్రమశిక్షణా సంఘం చేసిన సిఫార్సుల ఆధారముగా, శ్రీ రంగనాయకులుగారిని పార్టీ సభ్యత్వమునుండి సస్పెండ్ చేయడం జరిగింది. ఆప్కో చైర్మన్ పదవికి రాజీనామా చేశారు. ఆ రాజీనామాను కూడ ఆమోదించడం జరిగింది. పార్టీ సభ్యులు సదాచారపరాయణతతో, సత్ప్రవర్తనతో మెలగాలని ఏ సభ్యులైనా దుష్ప్రవర్తనకు పాల్పడినట్లు ఏ చిన్న ఫిర్యాదు అందినా, ఆ విషయమై దర్యాప్తు జరుగుతున్నపుడు పార్టీ సభ్యుడిగా కొనసాగరాదని, ప్రభుత్వ పదవిని నిర్వహించరాదని, ఆ పార్టీ ఆశయము. ఆ నిర్ణయాలు ఆ ఆశయాన్ని అనుసరించి తీసుకొన్నవే అని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ విషయం పరిష్కారము కాగానే తుది నిర్ణయం తీసుకొనడం జరుగుతుంది.

Sri S. Jaipal Reddy:—My point was not answered? Why the Police Department has exercised discretion against the accused? Why he was not produced in the Court of Law?

Mr. Speaker:—You know Law. You know the position.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు:— నేను 2 విషయాలు ముఖ్యమంత్రిగారిని అడిగాను. సభా నాయకుడిగా ఈ సంఘటనను ఖండిస్తున్నారా లేదా అని అడిగాను. దానికి ఏమీ చెప్పలేదు. ఈ కేసులో ఇన్‌వాల్వ్ అయినది లెజిస్లేటర్ విచారణ చేస్తున్నది సబ్ ఇనస్పెక్టర్. న్యాయము జరుగుతుందని అనిపించటానికి విచారణ ఏ స్థాయిలో జరిపిస్తారు లెజిస్లేటర్ మెంబర్‌షిప్ నుంచి తొలగించాలని నేను చెప్పను. మాకు లెజిస్లేటర్‌కు వున్న రైట్స్, ప్రొవిజను తెలుసు. విచారణ తరువాత లెజిస్లేటర్ మెంబర్‌షిప్ విషయం తేలాలి. ఆ విషయంలో ఎవరూ సిఫార్సు చేయనక్కర్లేదు, As head of the Government as the Leader of the House, is the Chief Minister condemning this incident? What is the type of enquiry he is going to conduct and who are the officers?

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి:—ఏ స్థాయిలో ఎంక్వయిరి చేస్తారని వెంకయ్యనాయుడుగారు అడిగారు. హౌస్ కమిటీ వేయాలని నేను కోరాను.

వాస్తవాన్ని తెలుసుకొనే అవసరం లేదా? కేవలం లేడి లెజిస్లేటర్స్‌తోనే కమిటీని వేయండి.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:—తనను గుంజారని ఆ అమ్మాయి పోలీసుకు కంప్లెయింట్ యిచ్చినట్లు పత్రికలలో వచ్చినది. ఏమీ లేకపోతే అరెస్ట్ ఎందుకు జరిగినట్లు ?

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు :—అధ్యక్షా, నేను ఈ సంఘటనను తీవ్రంగా 11-00 a. m, నిరసిస్తున్నాను. మానవ సమాజంలో, సభ్యత కలిగిన ఏ సమాజంలో కూడా ఇటువంటి సంఘటనను హర్షించను అని సభ వారికి మనవి చేస్తున్నాను. నేరస్థుడు నేరస్థునిగా నిరూపింపబడిన తరువాత సరైన శిక్ష ఇవ్వడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ కేసు విషయంలో ఎవరూ ఏవిధంగానూ ముందుకు వచ్చి ఫిర్యాదు చేయలేదు అనేది మొదటి విషయం. పోయే వారు తనంతట తామే ఈ విషయం తెలుసుకొని విచారణ చేయడం జరిగిందని సభ్యులకు తెలియ చేస్తున్నాను. న్యాయ విచారణ జరుగుతున్నపుడు, బెయిల్ ఇచ్చినప్పుడు ఏ విధమైనా చర్య తీసుకోవడం అవసరమో, ఏ విధంగా గౌరవం నిలపడం అవసరమో ఆలోచించి నిర్ణయం తీసుకోవడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఎవరినీ క్షమించాలనే ఉద్దేశ్యం లేదు. దీని విషయంలో పరిపూర్ణమైన న్యాయ విచారణ జరుగుతుంది. పోలీసు డిపార్టుమెంటు చేపట్టినప్పుడు, విచారణ పూర్తి అయిన తరువాత ఏ విధమైన శిక్ష విధించాలో సరైన నిర్ణయం తీసుకొంటామని సభ వారికి తెలియచేస్తూవున్నాను.

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి :—హౌస్ కమిటీ వేసే విషయం గురించి ముఖ్యమంత్రిగారు ఏమీ చెప్పలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—చెప్పలేదంటే లేదనేగా అర్థం. You cannot compel him to give a statement as you like.

శ్రీ డి. కె. నరసింహారెడ్డి :—మేము ఒక విషయం గురించి కోరినప్పుడు చేయదలచుకుంటే చేస్తామని, లేదా చేయము అని చెప్పాలి. కాని దాటవేస్తే ఎలా?

Mr. Speaker:—It is for the Chief Minister to say. you cannot compel him. Can you compel any Minister to make a statement as you like?

Now papers laid on the Table.

BUSINESS OF THE HOUSE

Sri S. Jaipal Reddy :—Sir, point of submission. I have tabled a notice under Rule 329 about an incident in which a Hon'ble Member belonging to ruling party, Sri S. V. Subba Reddy, supposed to have fired shots. This is an incident in which the Hon'ble Member of this Hou e is involved.

Mr. Speaker :—Tomorrow, we are taking it up.

Sri S. Jaipal Reddy ;—This is an important issue and the House must take up this issue earlier. The M.L. A. was involved in the incident. Kindly appreciate the urgency.

Mr. Speaker :—Tomorrow, it will come.

Sri S. Jaipal Reddy :—No. There is urgency........The Member is here and the Minister is here. Let it be taken up.

(Interruptions)

Mr. Speaker:—You cannot compel me like that. You know the procedure. You cannot compel me like this.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :— ఒక ముఖ్యమైన ఇష్యూ మీద మేము నోటీసు ఇచ్చినప్పుడు ఒక పద్ధతి ప్రకారం తీసుకోవాలి. ఫ్లడ్స్ గురించి నేను 12వ తేది ఉదయం ఒక నోటీసు ఇచ్చాను. ఈ రోజు వరకూ అది రాలేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు వెళ్లి చూసారు. దాని విషయంలో వెంటనే చర్చ జరపకుండా రేపు వస్తుందంటే ఎలా ? What is more important than floods?

శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు :—ముఖ్యమంత్రిగారు కౌన్సిల్ నుండి రాగానే దీనిపై స్టేటుమెంటు చేస్తారు.

Sri S. Jaipal Reddy:—I am not going in to the merits. This House must reflect the sense of urgency experienced by the people. The people are agitated with the involvement of M. L. A. in the incident of firing, This is the opinion of the significant part of the House: Let this be taken up to day.

Sri A. Madan Mohan :—It is never the intention of the opposition to enter into more academic nature of discussion and try to exercise their right or privilege by hook or by crook certainly not. You might have observed that during the last two sessions that the opposition parties by and larg have been re-acting in a very responsible manner.

This is an incident where the Hon'ble member of this House is involved and where the prestige of this House is at stake in the eyes of the people. This is what Mr. Jaipal Reddy said. I certainly agree with his view by any standard of judgement. Moreover, it is not only his view. He is reflecting the view of not only the opposition, but by and large, the members of this House.

Mr. Speaker :—It will come up for discussion tomorrow.

PAPERS LAID ON THE TABLE

re: Annual Accounts of the A. P. State Electricity Board together with the Audit Report for 1981-82.

Sri N. Bhaskara Rao :—Sir I beg to lay on the Table a copy of the Annual Accounts of the Andhra Pradesh State Electricity Board together with the Audit Report thereon, for the year 1981-82 under sub-section 5 (a) of section 69 of the Electricity Supply Act, 1948.

re : Fifth Annual Report on the working of the A. P. Forest Development Corporation Ltd. for the year 1979-80

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :—అధ్యక్షా, ఆంధ్రప్రదేశ్ అటవీ అభివృద్ధి సంస్థ 1979-80వ సంవత్సరానికి సంబంధించిన అయిదవ వార్షిక నివేదిక ప్రతిని 1956 వ సంవత్సర కంపెనీల చట్టములోని సెక్షను 619-ఎ ననుసరించి సభా సమక్షమందు వుంచుచున్నాను.

Mr. Speaker :—Papers Laid.

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు :—పాయింటు ఆఫ్ ఆర్డరు సర్. గౌరవనీయ వ్యవసాయ శాఖ మంత్రిగారు 1979-80వ సంవత్సర ఫారెస్టు డెవలప్‌మెంటు కార్పోరేషను యొక్క యాన్యువల్ రిపోర్టును అసెంబ్లి ముందు 1983 ఆగస్టులో పెడుతున్నారు. Time and again I was bringing to the notice of the Government, the concerned Minister and speaker also. No useful purpose will be served if the reports are laid after 2 or 3 years. Let us put an end to this. ఈ విధంగా ఇకమీదట ఏ సంవత్సరానిది ఆ సంవత్సరం పెడితే మనం పరూస్‌లో ఎలా చేద్దాము. Otherwise this House should not take up these reports. We should not allow them to lay on the Table of the House. తండ్రి చనిపోయిన తరువాత ఆరవ సంవత్సరములో ఖర్మ చేద్దాము 5 సంవత్సరాలు గమ్మున వుండి అంటే ఎట్లా ? తద్దినం అంటే అనుకోవచ్చు. యిది తద్దినం లాంటిదా ! ఆ ప్రభుత్వములో అట్లా జరిగింది, యీ ప్రభుత్వములో యిట్లా జరుగుతున్నది. దీనికి సాంక్టిటి వుందా ? సభకు గౌరవం వుందా ? What is the business he is doing If at all this Government is serious and sincere about respecting the wishes of the House they should not do like this. what is the Minister is feeling about this particular issue. Let him say it. ఆఫీసర్లు ఎవరైతే బాధ్యులుగా వున్నారో what the Minister will say about it ? Let him say about it. 1979-80వ సంవత్సరానిది 1983లో పెట్టి మా, ముఖానా పడేసి చదువుకోండి అనడం సరదా ? what is the Governments responsibility Let us not waste papers. Copies of the report are distributed to this House after four years. It is a waste. So much money is being lost.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—అధ్యక్షా, తమరు చేయాలి. ఈ పద్ధతిని యికముందు రాకుండా చేయాలని తమరు ఆదేశిస్తే తప్ప లాభంలేదు. లేక పోతే యీ యాన్యువల్ రిపోర్టు పెట్టినందువల్ల వుపయోగం లేదు. 1979 కి సంబంధించినవి పెదుక్కోవాలంటే ఏమి ప్రయోజనం వుంది ? మంత్రిగారు ఎందుకు అడగరు ఆఫీసర్లను. వారు ఏది యిస్తే అది తెచ్చి ఇక్కడ పెట్టడమే పద్ధతా ? అక్కడి వారిని ప్రశ్నించి కనసరడ్ అధికారులను 5 ఏండ్ల నుండి ఎందుకు పెట్టలేదని అడిగే పద్ధతి లేదా ? లేకపోతే మేము అధికారుల చేతుల్లో కీలు బొమ్మలము అని చెప్పండి గొడవ లేకుండా పోతుంది. పోయిన సంవత్సరముది అంటే అర్థం చేసుకోవచ్చు.

Sri M. Venkaiah Naidu:—What are the reasons that prompted the Minister to take four year to place before the House.

శ్రీ యం. ఓంకార్ :— 1979-80వ సంవత్సరానికి సంబంధించి మా ముందు పెట్టారు. లోపల పేజీల్లో 23 నవంబరు 1982 అని వుంది. అంటే 1979-80వ సంవత్సరము యాన్యువల్ రిపోర్టు 1982 నవంబరులో ఎడాప్టు చేసినట్లు రికార్డును బట్టి అర్థం అవుతుంది. మాకు ఒక విషయం క్లారిఫై చేయాలి. 1982 నవంబరులో ఎడాప్టు అయినది 83లో పెట్టారు, అదీ 79వ సంవత్సరానికి సంబంధించినది. 1980-81, 1981-82 రాలేదు, యీ రకమైనటువంటి అశ్రద్ధ గాని అలక్ష్యంగాని ఎందుకు జరుగుతుందో కూడ చెబితే బాగుంటుంది.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:— అధ్యక్షా, జరుగుతున్న ఆలస్యం గురించి సభ్యులు వ్యక్తపరిచిన వుద్దేశముతో ఏకీభవిస్తూ, యిలా ఎందుకు జరుగుతున్నదని అధికారులను ప్రశ్నించడం జరిగింది. వాటిమీద అధికారులను హెచ్చరించడం జరిగింది. ఇకముందు, యీ సంవత్సరము యొక్క లెక్కలు మరుసటి సంవత్సరానికి రావాలని ప్రభుత్వం ద్వారా అధికారులను హెచ్చరించడం జరుగుతుంది. 1980-81, 1981-82 సంవత్సరాలకు సంబంధించినవి రాలేదు. గత మూడు నాలుగు సంవత్సరాలుగా యిప్పుడు ప్రతిపక్షములో వున్న కొంత మంది సభ్యులు ప్రభుత్వములో వుండినారు. అడుగుతున్నటువంటి గౌరవసభ్యులలో ప్రతిపక్ష సభ్యులు కూడా వున్నారు. వారియొక్క అభిప్రాయాలను ఆలోచనలను స్వీకరించడములో యిబ్బంది ఏమీ లేదు. కొత్త వారు అని కొంత అర్థం అవడం లేదనే సందర్భాలలో కొత్త వారికి మార్గం, ఆదర్శంగా వారి వుపన్యాసాలు వుంటే అవి అన్నీ మేము స్వీకరించడములో తప్పులేదు, గౌరవిస్తాము. కాని అది కేవలం ఒక రభస కల్పించాలని లేకపోతే ప్రతిపక్షములో వున్నాము గాబట్టి ప్రశ్నిస్తున్నాము, నిలదీస్తున్నాం అనే ధోరణిలో ఆవేశపూరితంగా వ్యక్తపరిస్తే సభ్యులలో కొంత రభస జరిగి వాస్తవ పార్లమెంటరీ విధానానికి శాసనసభ జరుగవలసిన రీతిలో జరగకుండా, వ్యతిరేకంగా పోతుంది.

శ్రీ యం. ఓంకార్ :— ఇదంతా ఏమిటి?

మిస్టరు స్పీకరు:— ఆలస్యం ఎందుకు అయిందో చెప్పండి.

Sri M. Venkaiah Naidu:— Let me make a submission. The hon'ble Minister for Agriculture because of his age or because of a number of portfolios he is holding, he is having patience. He has condened four years delay. I am more aged than him. I have no patience. Time and again I was bringing to the notice of the Govt. not to create any 'rabasa' or 'galata'. I have every right to know. మంత్రిగారు ఆ విషయం అర్థం చేసుకోకుండా ఎందుకు ఆందోళన వ్యక్తపరుస్తున్నారో తెలుసుకోకుండా ఒక రకంగా రభస సృష్టించడానికి అని అనడం బాగా లేదు. డిపార్టుమెంటు ఏమి చేస్తున్నది. యం.డి. రెస్పాన్సిబులిటీ యియరు అయిన తరువాత అకౌంట్సును 619 సెక్షను కంపెనీ చట్టం-ప్రకారం పెట్టవలసి వుంది.

ఆ బాధ్యత వారి మీద వుంది. They have miserably failed in their responsibility and allowed to lay it after some years. If not anger what else will come out of it.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:— గౌరవ సభ్యులు వ్యక్తపరచిన ఆందోళన మీద గాని వారి హక్కుల గురించి గాని వేరే ఏమి చెప్పడం లేదు. కాని ఒక గంట నుండి జరుగుతున్నటువంటి విషయాలను కొంతవివరించాలనేది నా ఆలోచన.

శ్రీ ఎస్. రాఘవరెడ్డి:— అత్త మీద కోపం దుత్త మీద అంటే ఎట్లా?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:—అధ్యక్షా, ప్రభుత్వంలో ఇంత ఆలస్యం జరగడం సరైనది కాదని గౌరవసభ్యులు ఇచ్చినటువంటి సలహాతో ఏకీభవిస్తున్నాను. ఇకముందు ఆలస్యం జరగడానికి వీలులేదని చెబుతున్నాను. ఇంకనూ 1980-81, 1981-82 వి కూడా రావలసి ఉంది కనుక అవి ఎగ్జంప్టుచేసి మా పార్టీ ప్రభుత్వంలోకి వచ్చినప్పటినుంచి 1983-84 సంవత్సరానికి 1984-85 లో వచ్చేట్లు చేస్తామని ఎస్యూరెన్సు ఇస్తున్నాను.

Mr. Speaker:—I will take up the resolutions at 1 P.M. because the Chief Minister is in the other House.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి:—1983-84 సంవత్సరానిది మాత్రమే సైములో ఇస్తామని మంత్రిగారు అంటున్నారు. అంతకుముందు సంవత్సరాలవి రాకుండా 1983-84 ది ఏవిధంగా చేస్తారు? 1979-80 సంవత్సరానిది ఇప్పుడు ఇచ్చాము, 1980-81, 1981-82 వి నాకు సంబంధం లేదు, మా ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చినప్పటినుంచి ఇస్తామని అన్నారు, 1981-80, 1981-82 వి కూడా తొందరగా ఇప్పించడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి:—అవి కూడా తొందరగా ఇప్పించడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

Mr. Speaker:—I would like to announce to the House that Cut Motions on the budget for 1983-84 will be received upto 5 P.M. on 19th August, 1983.

ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (BUDGET) FOR 1983-84 (General Discussion)

Sri A. Madan Mohan:—Sir, we have genuinely hoped that the present Government would come forward with more purposeful budget and it would show some imagination, maturity and soundness. One can understand that a Government which is new to the problems of the people, to the Administration and to the political vision came into power overnight. It may not be able to adjust itself. When the Budget was presented on vote on Account, though

it was running many pitfalls we had never tried so seriously upon it thinking that the Government will have sufficient time at its disposal to come forward with better budget. I am really distressed to know the way how the budget has been presented. We thought that the various advises and suggestions tendered to them through these Benches would certainly enable them to learn out of their own mistakes. I had sympathised with the Finance Minister. He may be having his own constraints, he may have to act to the dictates and whims and fancies of his leader who is unfortunately new to the public life, to the administrative setaup and new to the very system in which we are functioning. Eversince this Telugu Desam party same into existence (even before assuming power) there is one sentence which they will not forget to repeat. That is Even after 36 years Rule of Congress Government. They have been using this sometimes with reference and sometimes without reference and sometimes out of context. That is a total exaggeration. Which doing so they should be able to look to the figures which they themselves have given. I am happy and I am greateful to my friend the hon'bl Finance Minister who has really provided the figures in his Budget speech. Permit me to quote some of them which are self-explanatory. I have made out this from his own speech wherein he has said that in regard to food production we have reached all time record of 114 lakhs tonnes during the year 1981-82. The Finance Minister who was once a Congress Member, he himself has attributed to growth and development of the state Many other Members who have joined in Telugu Desam and came here as Legislators into power, they make parrot-like repetition. They should be able to go through these figuers, because they have to learn many things. It is in his own speech he has stated that 114 lakh tonnes was there during 1981-82. During the time my party was in power. In the Industrial production it has recorded 11.2% in 1982. Per capita income during the same period was 11.7%, power generation rose to 19% during 1982–83. The Labour situation was better. On the whole the State income has increased by 13%. I hope the wisdom will prevail upon the minds of the Treasury Benches, the Government and more particularly the Chief Minister who day in and day out going on speaking about 35 years rule of Congress rule. Before I go and bring out many more facts, it may not be out of place to mention the speech made by the Chief Minister on the Independence Day Celebrations. It is a national celebration done all over the country. Only we think and remind the people of the sacrifices that have gone into this country for achieving the political independence and also subsequent achievements it has made and to remind them still as to what has to be done. Unfortunately he began with a bang. Suddenly he went into a mental aberration. Ofcourse it was not parliamentary.

He started speaking as though he is not responsible to the State, being the Head of the State. The Chief Minister has to conduct in a more responsible manner. One has to comment upon such things. Probably the speech that he has made was far derogatory and unwarranted and undesirable. I go back to the budgetary figures. I can only say and sum up with all humility that the Congress Government has many achievements to its credit. Sometimes people may get hysterical. After all one may lose or win in the elections. That is an activity in a democratic system and functioning. It is not necessary that people should get disillusioned because of failures. There may be some commissions and ommissions in the functioning of the Congress Government. People who assume responsibility are also persons who commit mistakes. They should have public accountability. Unfortunately the Telugu Desam party which came into power only nine months before has no public accountability, because it has no responsibility since it is not functioning as a Government It was a new party and it could speak whatever came into their mouth. When they look back and also make a review of the situation they will be able to appreciate that there has been a great gap between 11-30 a.m.
the promises made to the electorate through their manifesto and the present day functioning. This cannot be lost sight of; it has to be borne in mind. You can take the people for a ride only for some time they have already exercised their franchise in favour of that party. If they think that people will forgive them for all that they have forgotten about the promises made to them, they are sadly mistaken. I am speaking out of my own experience as a student of political science, with decades of active involvement in public life; I am saying this even in respect of the results that we have achieved, because of a few omissions and commissions we had to bow before the verdict of the people. This should be a sufficient lesson for the Telugu Desam Government to understand what they have promised and whether they have been able to redeem and fulfil the promises. One can understand one's anxiety to come to power; since I said this party and its leader have no public accountability he has made many promises. Now let us see how far he has been able to redeem this promises. Six months, I can understand is not sufficient time. But you cannot go on repeating it - saying 6 months is not sufficient and one year is not sufficient. After all in democratic functioning, it is only 5 years time that is given to any party to redeem the pledges or promises made to the people. Six months out of 5 years is not a small fraction and one has to take it in a serious manner than in a very casual manner. Unfortunately no wisdom seems to have dawned on the leader or the Government to redeem the promises. They have gone on making promises in a dramatic and arbitrary way. Basically

they do not have the experience and basically they do not have the responsibility. For a party like ours which has been consistently in the State for over 30 years it is not difficult for us to sit in opposition. We do require people also to make introspection as to what they do is correct or not. Sometimes this introspection will not only confined to individuals but also the people of the State. And the Government too would have learnt bitter lessons. I am referring to the recent strike of the employees. Let me, on this occasion, congratulate them for their unity which they have shown as a trade union and they have been able to achieve what all they wanted. What is the wisdom of the Chief Minister to create issues and ultimately concede to what has been asked for. The public is put to inconvenience during this strike. Who forced them to go on a strike and where was the need to voluntarily doling out what all they asked for. No Chief Minister with wisdom, political sagacity, maturity and administrative experience and public involvement would have staked the exchequer and tax-payer. He has got to account for all these things. He has spoken always in the name of the people; he should not forget that he is also responsible to the people of the State. He has taken feverish and hysterical decisions which suited his whims and facies and he has put the tax-payer into lot of inconvenience.

I sympathise with the Finance Minister since he has had to function in the most difficult situation. He said in his own Budget speech that the present Government has inherited a stringent financial situation. He also said that the present government was able to tide over the difficulty with the atmost vigilance and strict measures of economy. Now I would like to go through these figures. The explanatory memorandum shows that the financial year 1982-83 closed with a revenue of plus Rs. 55.7 crores. This is handed over to Telugu Desam Government; we have given Rs. 55.7 crores as against a budget estimate of Rs. 42.92 crores; in fact our estimate was Rs. 42.92 crores; we gave it. In fact Telugu Desam has succeeded us with a buoyancy. Unfortunately these figures have not been brought to the notice of the people. Even after allowing for ways and means advance of Rs. 26.7 crores from the Reserve Bank, the year goes with a plus cash balance of 36 crores. Even this is not a small amount. I would like to ask what is the achievement that they have been able to make. When they came into power, they have put a freeze on all expenditure without realising that the price escalation will go far higher and you will have to pay through the nose paying Rs. 10/- where you could have met the situation by paying only one rupee. Unfortunately this is the most unimaginative approach of the Telugu Desam Government. They have put a freeze on expenditure

of all items. Not only that; they thought they would be able to save the situation by reduction of age for retirement. See the unimaginative way this Government is functioning today. This Government has to pay Rs. 102 crores – I am speaking subject to correction to those who have retired because of the age reduction. Any Government much more a Government which is new to functioning should be able to really call for the services of mature people. It is a reversal of approach; I do not know on whose advice the present Chief Minister has to part with the services of really mature people with administrative experience. Not only from the administrative point of view I am speaking but from the human point of view 30,000 people have been retired and thrown on the roads, just at the time when at the fag end of their services they would like to plant out for the education of their children or for the marriage of their daughters, without giving them notice. It was such a cruel approach of the Government that no civilised Government would have done and no civilised society would appreciate what the Government has done.

Now, the Industrial production in 1982-83, as I have said earlier, was about 11.2% and now what is the achievement of this Government. From January to March when you look to the whole thing it is only 2.3%. By the credit squeeze have you been able to achieve any development to the State. This aspect at least I hope will be kept in view in future. I would like to remind this august House that in the Vote on Account when it was presented, it was stated very categorically that they would be able to mobilise additional resources by plugging leakages and if need be by minimal tax increase probably on some of the items where it does not hit the common man. When you really go through what has happend in effect, through Ordinance they have increased the taxes sales tax has been increased and motor vehicles tax has been increased. From what has been stated by the Finance Minister it only worked out to about Rs. 45 crores on sales tax, may be about Rs. 9 crores on the motor vehicle tax, but our estimates are that it would yield more than Rs. 100 crores Now by just increasing the tax on anybody, to say that they have been able to keep the economy on sound lines is not correct. First of all my charge against the Government is that it has certainly made a promise before this House that they will be able to mobilise the resources by plugging leakages and they said by minimal tax they would see to it that the common is not hit But they have increased taxes through Ordinance, not for a few crores but it would yield more than Rs. 100 crores and what is more depressing is that it hits the common man most. First of all they levied tax on bajra, Jawar and on all essential commodities. I am happy that probably the Finance Minister would say that he has been able to withdraw to

certain extent. There are still 99 items on which tax is levied. For them to say that is affects only those who are living in places and those who can afford to pay the tax is something obnoxious. Certainly, out of 99, if not more, at least 70 items directly hit the common man and he has got to bear the brunt. This aspect cannot be lost sight of. You cannot go on increasing the taxes without taking the various factors into consideration. Just because the neighbouring State has a high tax element to that extent we will not be able to do it. Each State has its own problems. For example, Tamilnadu is industrially far advanced and developed eventhough population-wise it is less than Andhra Pradesh; You cannot compare Tamilnadu to Andhra Pradesh. This State has to deal with its problems in its own way but not by imitating D. M. K. or A. I. D. M. K. or Tamilnadu or any other state. It does not give me pleasure to repeat that all this is happening because of immaturity, lack of forethought, lack of political sagacity and acumen and lack of administrative ability. Not only this, the Finance Minister is also threatening us to increase the tax on a few more items like entertainment tax and profession tax. I do not know whether the people of the state would be able to bear this burden. It is for him to explain or the Government to explain.

Now what is more important is the sanctity of the parliamentary institutions and the public accountability. I think there cannot be a better approch than this. When you look to the whole situation and the functioning of this Government or party it gives us a feeling there is no public accountability and there is no sanctity of parliamentary institutions. Serious omissions and commissions are taking place ever since you came into existance. Mere cinematic dialogues or dramatic dialogues or emotional speeches will not fill the belly of the common man: he is keeping silent and he has already exercised his right in your favour ; he will be able to exercise it again and then you would know the native intelligence of the common man of our country. The Government are taking the people for a ride ; they are taking the entire State and administration for a ride. Three Chief Secretaries have been transferred within a short span of six months ; this is unheard of. We can understand because of various political exigencies Chief Ministers had to be changed. From the House tops Sri N. T. Ramarao has been speaking hoarse "See, this Congress Government is creating instabitity by changing Chief Minister after Chief Minister and these Chief Minister lack self-respect." I would like to ask–what is the self-respect he has been able to give to our Officers and today the morale of the Officers is at the lowest ebb. Do you think the administration will function with the lowest morale of the officialdom, I do not know what is his measure of understanding

things. With what little experience I have both in administration and public life I can say with all humility at my command that this is not the right approach. Apparently you demoralise your own officers and then expect them they will work for you. This is something unheard of. This is against the very psychology of a human being. Today 3 Chief Secretaries have been transferred and number of officers have been changed and shifted day in and day out without any rhyme or reason and just he takes pride in saying that he has been able to function as a Government and as a head of the state and still with his hands rising-sometimes to the left and sometimes to the right-before the people he says that it is his commitment, that he is going to lay down his life in the cause of the people. That might look very interesting and exciting too. But the younger generation and even the mature people certainly take all these things into consideration while exercising their vote. But even after assuming power and responsibility you think you can fill their bellies only by emotional speeches, you are sadly mistaken. That only speaks of your lake of maturity and political sagacity.

Now let us see what are the prices of essential commodities. You can just see before this Government came into existence and after the Government came into existence. I am not one of those irresponsible Opposition leaders to say that all this happened because the Telugu Desam government has come into existence. No, I shall never say that. There is inflation but nevertheless, is it not the responsibility of the Government of the day to really control and arrest prices. After all, see the vegetable prices-one has to pay Rs 12/- per kilo of tomatoes which is really unheard of in our State. Groundnut oil is at Rs. 18/- per k.g. and rice is at Rs. 3/- per k.g. How do you say that you have been able to redeem and fulfil your promises. I will speak about Rs. 2/- per k.g. rice scheme at a later stage. Suffice it to say and bring it to the notice of the House that this Government his miserable failed because it also promised in its election manifesto the availability of essential commodities at reasonable prices. I do not know to what extent they have been successful. Let them make an introspection. I remember, years back when Dr. Sharad, President of the National Federation of Students of India, Bombay came here in connection with a convention; probably I finished my Law then. Rajaji also was invited for that convention. Rajaji then said "I see that some of the professionals still hang on to the University campuses claiming themselves to be students though they have completed their course, without allowing others to come in." Then Dr. Sharad jumped from the dias and said "No, Rajaji, I am doing my M.S. Rajaji waved his hand and replied "I know, you may be doing M S., after that you do M. D. or another speciality, it does not make a difference." Let us make self-introspection whether what we have done or what we are doing is correct and justified." Today I ask the Chief Minister the same thing. He has been making promises before the people and one of the promises is, as submitted earlier in the House, is about the availability of essential

commodities at reasonable prices to the common man. Where has this promise gone and what has he to say and how can he justify that he has been able to redeem the promises.

Rega ding developmental policy, I really wonder whether the Government has got a clear-cut policy. In March, 1983 the Finance Minister in his speech stated : "The most outstanding feature, as we believe, of this Government's policy is to give better orientation and direction to the sectoral allocations of the Plan outlays. For decades our State has been investing a major chunk of its resources on Power and Irrigation Sectors without commensurate returns. Economics basically being a judicious use of the resources which have alternative use the result of such a trend of investment has been the neglect of the vulnerable and weaker sections of society." In the final budget speech the Finance Minister said : "Having regard to the views of Hon'ble Members, I am happy to inform that the allocation for Irrigation has been increased from Rs. 130 crores in the Vote on-Account budget to Rs. 210 crores in the Final Budget including Rs. 64 crores for Telugu Ganga." I am really happy that the mistake has soon been realised. I am on record during the last session in the same House - I said : "Please do not imitate Tamilanadu. Tamilanadu is on the brink of the populist way it adopted in order to who the people to get votes and ultimately spoiled the economy of the State. When the Government were putting more allocations on social welfare sectors our party has really congratulated and complimented the Government but it had also pointed out that what we were doing is not correct. While we are happy to allocate more on social welfare sector, it is not correct and scientific to curtail on Power, Irrigation and Agriculture. At that time we also said that it is a sucidal policy to do may be, Telugu Desam - a Government has come for 5 years, may be for 10 years or two years - I am not there to go into these things. Whatever it is, you may be here and there, but ultimately the people and the coming generations will suffer. You and, I as representatives of the public have no right to put them this inconvenience and embarrassment by following a suicidal approach, Populist measures are very good when they suit the convenience and when they fit into a tailor-made system of catching votes. But you have no right to put the entire people and future generations and their future at stake. By cutting the allocation for Power, Irrigation and Agriculture your agricultural production goes back; not only that your industrial growth becomes stunted. When that happens, tell me what are the other avenues by which you can generate employment "Robbing Peter and paying paul" is no correct approach. What have you been doing to generate employment for the frustrated and unemployed youth of the State. They believe your word they worked for you enthusiastically with an emotional excitement for the sake of your party, without realising that what all you have been saying is only a dramatic hope but not a reality. I am saying this with all sense of responsibility. What is the employment you have been able to provide

You have retired 30,000 people suddenly just when they wanted some more time to plan out the future of their children or the marriage of their daughters this is done without any notice in a very cruel manner. You are removing the father and substituting the son it is not generation of employment it is only substitution of employment. You are removing 'X' and creating 'Y'. You have to pay the salaries of these people and settle their claims according to the direction of the Supreme Court. You have not been able to provide employment for 30,000 unemployed, frustrated youth. In the abs nce of this and with an unimaginative approach with regard to Irrigation, Power and Agriculture, I do not know how they will be able to generate employment. I am making this impersonal and objective observation, in a dispassionate way.

I am sure that experienced persons like Mr. Bhaskara Rao, the Finance Minister they do not have to commit such mistakes. I sympathise with him. we do not know about the constraints on him because he has got to look to the whims and fancies of the leader. I have also seen him as my colleague when we were in the treasury benches. He cannot commit such blunders. I am only making this observation in an impersonal way and certainly not to create dissensions between them.

Now you may kindly look into the Vijayawada thermal station; it is of the order of Rs.300 crores and what is it that you have allocated; you have only allocated Rs.15 crores and you are taking care of the Vijayawada thermal station. This is not a correct approach. You are not facing realities. One has to be pragmatic and if one has to be pragmatic all these factors have to be taken into consideration and you must try to find a way out to improve the ways and means position and at the same time, to make better mobilisation of resources.

Regarding the administrative policy of Government, as I said earlier, 3 chief Secretaries have been transferred another funniest thing is that sinior officers of I.A.S. cadre have been posted to one small department - the archives department. A person of Mr. B. R. K. Sastry; standing- a senior officer who is equal to the present Chief Secretary is also posted there besides Mr. Prasadarao and Mr. Parthasaradhi. Three persons have been posted and when you really work out their emoluments or their perks and other things, you do not have to dispense with the Lagislative Council. The entire expenditure from continuing the Legislative Council is probably equivalent to that. What I am trying to say is that if people with such seniority and merit have to be treated in such a casual manner is it correct? ' This is

nothing but a very erratic approach, autocratic, authoritarian and arbitrary. Any Governmet should be able to have some vision. Now you have not shown any vision in your functioning. Even for raising sales tax, apart from the traditions and apart from parliamentary conventions and what is being done in the neighbouring States other and the Centre, even in our State as on record whenever they wanted to raise it, they have always referred to experts; they would call for their advice which was discussed threadbare. Unfortunately this Chief Minister thinks it is not necessary to consult either to refer to expert panel before gearing tax structure and that it is not necessary to consult the Opposition - forget about Opposition - unfortunately he has developed a trend not to discuss with his own colleagues who are much more experienced than the Chief Minister himself. I am not speaking for all of them, but some of them I know. He thinks it below his dignity even to discuss with his own party members. Forget his trying to be very democratic - speech-making is something different: dialogue delivery is something different from what one actually practises. This is a great gap which probably exposed him hollow.

12-00 noon Now, before he came into power he was critical about the Essential Services Maintenance Act (ESMA). At that time he could find the Central Government and our party as a scape-goat saying "This is a piece of legislation which is black legislation" with all the figurative emphasis and idioms. I was not present during his election speech: it has been quoted: it has become part of the manifesto - "If we come into power I would like that this black legislation is removed." What has he done? May be, we have applied this ESMA in extremely difficult situations and that too only to certain services. Here this great Chief Minister forgets about what he said before the people. The moment he came to power it looks as though he was in a state of intoxication of power and he applied to every service during the N.G.Os strike and even to people working in local bodies. What a sad commentary on his wisdom and functioning!

Now regarding the rice policy of this so called popular Government: milk and honey is being doled out to rice millers. This is an unimaginative policy. I would not attribute any motive to this policy: I am not having any authority to say that this was deliberately and wilfully done, but I would content myself with saying that this is the most unimaginative and immature approach. You said you were going to supply rice at Rs. 2 per Kg. to the entire people of the State. Soon after you come to power you said: "No, it is confined to poorer sections of the society, to those whose income

does not exceed Rs 500/-. Those people whose income does not exceed Rs 500/- mostly live in village and the presiding officer—I have no idea about him whether he is from a village or town · I come from a village and I know the village life and village functioning. He mainly depends upon the local traders for his supply. Forget about it there are very few people who can purchase rice for every square meal by paying Rs. 2 there are other substitutes on which their dependents live upon and now you are only saying and taking pride in saying that you are able to redeem your promise to the effect that you are going to supply the entire people of the State at the rate of Rs. 2/-. What a great achievement you have made, It was Congress, it was my Government which when it was in existence, supplied at Rs. 1-90 P. through fair price shops to all the people. I can say this with a sense of confidence and without fear of contradiction. You have not done wonders by increasing another 10 paise per Kg. Again when you came to power you have tried to discriminate between people, between various sectors. You are trying to sell rice to people who have no capacity to purchase. I am told that out of so much rice, the entire rice is not being sold, this again comes to the free marking enabling the middle,men, smugglers or rice millers to make lay out of the whole situation. I do not think that rice millers have every been benefited so enormously in such a short space of time as during the past six months during which they made huge profits because of your foolish policy and immature approach and because of your unimaginative attempt to deal with the situation. I am sure Andhra Pradesh being the rice bowl of India, we could have really been able to provide rice at Rs. 2/ per Kg. to all the sections of society. Now you take pride in saying that 17.80 lakh tonnes were procured as levy rice. While I do not think it is a mean achievement I do not think either that one has to be proud of what was do e. You procured so much of rice and that too when you are allowing through backdoor the rice,millers, middle,men and smugglers to have a hay time by transporting to the other neighbouring States making huge profits. If they have done 17.80 lakh tonnes probably we would be in a position to give a better deal by making it 20 lakh tonnes. Do not try to put dust in the eyes of the people. Do not think that they carnot understand May be it takes time to reach the ears of the people at the lower rung, It has reached in the past and it will reach in future.

The manifesto proclaims "Telugu Dasam Government will see that essential commodities are made available to the people,". I have earlier narrated this account and quoted it. I will go to the mid-day meal scheme. You have already cut down by Rs. 30 crores. Why you have had to do that? You take pride in introducing this. When there was slight delay in the inauguration of the scheme by a fortnight you were critical sayi-g "See, this Government has miserably failed. He said it is going to introduce the mid-day meal scheme. They have fixed the target.

Now they are in the western style trying to induce the children to the food habits with a toast of milk and a piece of bread. Sambar and Rasam is probably relished by more people living in the neighbouring State of Tamil Nadu. They are forgetting the food habits of

Telugu people or Andhra people. That apart, they have not been able to give this Mid-day Meal to all sections of people. Now they are trying to take refuse saying that it will be confined to Backward Class people, Scheduled castes and Scheduled Tribes. They are only trying to take refuse for their failures. Man may come and go. The party can come and go. Unfortunately, against the system which you are trying to perpectuate, you have all been struggling hard. Justice includes social justice. They are also trying to distinguish between B.C. man, S.C. Man and S.T. man and also upper class, at the impressionable age. I don't think any sane person, with a scientific bent of mind, with an objective approach, with a vision, would be able to stoop down to cover his follies and try to really kill the younger generation. Unfortunately, the generation which you and I belong have already been the victims of these. Do you also want the tender age group to get this sort of feeling of casteism and communalism perpetuated in their minds. What a beautiful service you want to render to the society. You accept your failures and say that Mid-day Meal programme will be lifted. The opposition, the newspapers or the people may be critical for one or two days. But they will forget, When you are introducing in the name of B.Cs., S.Cs and S.Ts, you are trying to segregate various sections of the society which is a social crime unpardonable, which the human generation will never forget.

I now come to famous project of 'Telugu Ganga'. Let us not be misunderstood either by the other members of the House or by the people of our State or by the people of our neighbouring State that we are opposed to this project. In fact this scheme was visualised during our regime. It is our Prime Minister who has given the clearance. The three Chief Ministers have been asked to come together to resolve this problem, because she looked over the problem with the national perspective not on small considerations: Men may come and go. But there are people who live as monuments. They were with vision. They were with missionary zeal and sentiments of the people. Playing on the emotions of the people in the minds, is a temporary affair. They can never sustain. The history is evident. The mythology is before us. It only reminds again and again that if we go on emotions of the people, it is only a temporary approach. It is not going to be a permanent solution. The realities come to the fore where the people will look with a naked eye as to how they are duped. About this Telugu Ganga project, how much you require is nobody's imagination. Subject to correction, it would be about to the order of Rs. 825 crores. Are we in a position to spend Rs. 825 crores? No. How many years it will take according to you? What

is your share. You are trying to say that Mr. M. G. Ramachandran will be able to give some crores next year. It is a jugglery with the people of the State, the neighbouring State or the neighbouring Chief Minister. That is not sufficient because ultimately Tamil Nadu's will be Rs. 920 crores and Rs. 616 crores is of our State, Andhra Pradesh. It is a stupendous task the people of these States have to bear. Not only this. Already it is heard that it is not a feasible project. Nobody denies giving water to Tamil Nadu. You have to consult some of the experts as to how best we can do it. You could have consulted your party men or the Opposition. I am not saying that the entire wisdom is confined to any single institution or the individual. So, I would advise the Chief Minister with some maturity in public life, that it is not a correct project. If it is a good Project, no person who has the experience in public life would be able to be arrogant and take everything to himself. Many experts on the irrigation side have expressed doubts about the feasibility of the project. I am sure they must be having ecological opinions. At least 1400 hectares of thick forest which was grown for centuries is to be damaged. You may like to say that you are going to re-forest. Do you imagine as to how many years it will take for the reforestation and that forest to come to its growth and maturity. So, 1400 hectares of forest is now going to be damaged. Such a forest wealth is lost, If you want to do something, I don't know what is the consequential effect on the environment, Malaria and mosquitoes spread What I am trying is to bring this to the good sense of the Chief Minister. He could have taken the expert advice before taking up this task. Except naming this project as 'TELUGU GANGA' project at your end, it is not a successful one, You may be successful so much in the other walk of life, I congratulate for that. When you employ some words, when you do it with a sense of responsibility, it is not a mere repetition of words that is required. One has to be very careful. He is answerable to this August House and the people. But you had demoralised them. Now you are coming with a sort of brain-wave. Whatever gets into his brain, he does. No colleague here ventures to say these things to him I am sure most of the legislators are unfortunately put under that pressure, under that sense of insecurity. They cannot function better than this. Of course it is their internal functioning. But it is also a part of your public functioning. Here the problems are involved. Therefore the way you are going is not a correct approach, much less a democratic approach.

Sir, you have increased Rs. 60 crores in Irrigation. But how much are you giving to the "TELUGU GANGA"? Rs 4 crores. You are seeing to really take up this task. I don't know with Rs. 4 crores

how far they will be able to complete. For Medium Irrigation also the allocation is meagre. As far as Minor Irrigation is concerned, it is almost nil. In fact it is the Minor Irrigation which needs more funds and which would yield benefits to the farmers and which could create employment. It can cartainly be helpful in the development of agriculture. But you have really neglected the minor irrigation. In Anantapur District to quote, there are 16 minor irrigation works which have been started. They were estimated to cost Rs. 95.65 lakhs. But the budget allocation is about Rs 10.5 lakhs. Similarly in Cuddapah District for the construction of a reservoir across kandaleru only Rs. 3 lakhs was allocated. Similarly in Kurnool District for the formation of a new tank at Mandalam village, the estimate was Rs. 35 lakhs and no provision has been made. For the construction of a reservoir on Mekalavagu in my district, the estimated cost is about Rs. 19.35 lakhs whereas the provision is made only Rs. 50,000 this year. With the price escalation when the original proposal was of Rs.19.35 lakhs, and when you allocate Rs. 50,000 per year, how many years it will take to complete it, that too a minor irrigation project. I am not speaking of the bigger projects like the Srisailam or the Pochampad projects; I am speaking about the minor irrigation projects. There again, it is very unfortunate that they are not able to reflect on the budget figures allocated in tune with the requirements or the problems the State is facing;

During 1982-83, the Congress Government allocated Rs. 154.50 crores for irrigation. The present Government have spent Rs. 146.7 crores. On Power a provision of Rs. 173.53 had been made in 1982-83. In the present Budget the allocation of Rs. 210 crores is made for Irrigation and for Power only Rs. 148 crores has been allotted. The revised estimate for 1982-83 is Rs. 1687 crores. Rs. 1687 crores was the revenue receipts in our time. In the year it was increased to Rs. 2145 crores. Now when you look to these figures, naturally it is increased by 25%. In all fairness should I not expect this Government to give a proportionate allocation to Irrigation and Power at least 25%. What have you done. At the time of discussion on Account, they have assured on the Floor of the House and probably the Expert Committee advised and you have come to senses and realised to increase But what is the increase, it is not commensurate with the increase in the Budget if you could not do 25% you can do 20% or 15%. It is the fringe of the problem. This is not the way how you look at the problems and solve them. It is really the misfortune of the people of the State. For the Second Stage of Vijayawada Thermal Station about Rs. 15 crores have been

allocated. While the project is estimated for Rs. 300 crores, the allocation of Rs. 15 crores is an eye-wash. The promises in the Election Manifesto and other speeches which have reached through cassets are new techniques. Through the Election Manifesto you have a rosy picture about the bright future for the people of the State. If you look back, you will see that everything is contrary to what you have said everywhere and to your approach to the whole functioning. I only like to say a word. It is not fair to say anything in a civilised society. What pains one is, as you have said that the people at the age of 55 lose their efficiency and you have retired them. Probably you have thought that they are not fit at the age of 58. When the longivity of life is growing and growing day by day, unfortunately what a contraction is there in your functioning; they have chosen some people at the age of 70 and made them advisers; they have given them extension. I am not against them. Last time also I have said, many of them are my good friends personally. It is not a reflection on those who are there or who have been given the extension or appointed as advisers. But certainly it is a reflection on your thinking. It is a reflection on your narrow and limitted thinking. It is a reflection on your conservative approach. No civilised society would be able to really appreciate and bear it. It does not lie in your mind to say that you are born as a saviour of minorities, Backward Classes, Scheduled Castes, weaker sections and this section and that section. You have also been telling the same thing to the employees and employees have already tasted of what you say and what you are capable of doing. May be, gradually the other segments of the society and sections also will soon realise and repent for the decision to vote for you The way these projects are progressing we know. They are really at a mere space. It is not the word use by me for the first time. It is the same Mr. N.T. Rama Rao in his election speech, in his election manifesto said. The on-going projects of Nagarjuna Sagar, Polavaram, Srisailam. or Sreeramasagar are going at the same fate. He was trying to find the scapegoat of the Congress both here and at the Centre, at every inch and at every point to enrage the feelings and passions of the people, only to mislead them and to create confrontation to the people of the State and my party and my leader.

Well, the people could have been misled. Yes, they were really misled. They would soon realise that your pace is much worse than snail's pace. I can understand if gigantic projects like Damodar Valley, Bhakra Nangal, Sriramsagar Nagarjunasagar, are taken up, you cannot expect them to be completed in three hours as in a celluloid like 12-30 p.m.

what you would see in a cinema. Cinema field and cinema world is different from the actual life. One has to have a vision to understand and take a pragmatic approach. One likes to have a socialist vision, economic vision and political perspective. Otherwise, it is going to be suicidal for the people of the State. We have seen the days of Hitler when people in Germany used to hail him and soon they came to grief and said 'Down with Hitler'. So, Sir, these things have to be borne in mind.

I am coming to the Community dinners. Why I am saying this in this context is, Sir, you were not in the Chair and one of the Presiding Officers was there. About the Mid-day Meal Scheme where you are trying to perpetuate create an ugly situation and psychology in the minds of youngsters at a tender age. You tried to classify them into various segments of society. Well, you take credit of having Community dinners and lunches with harijans and other sections of the society during your election campaign. Now you are trying to create this sort of situation and that too among the younger generation. If you really think that it is not physically economical, part with the entire Mid-day Meal Scheme rather than perpetuate such type of social crime.

I am coming to Health and Medical Services. Less I speak about it, it is better because I have held that portfolio almost for five years during the past regime. Well, I do not claim to know everything. I have learnt a little out of the experiences of officers and Doctors. Very little has been said about the health and medical care in the State. They have not really been able to take health and medical care as one that is essential and necessary for the healthy growth of the society. Because of the foolish decisions of the Government, we have already seen that many experienced Specialists and Super Specialists have already asked for voluntary retirement due to ban on private practice. Some of them had been axed due to the 55 years stroke. They are victims of the fifty five stroke. Now, what little talent that is still remaining, they are uuder great stress and strain. They would also like to go abroad-either to Gulf or Middle East countries or take retirement and then have their own nursing homes. Sir, who is affected because of this? You and I are not affected nor Mr. N. T. Rama Rao because we can afford to have our treatment in a private nursing home. It is the poor man again, middle class man and common man who is affected by your foolish and unimaginative approach of ban on private practice and axing them under the guise of 55 stroke. To-day, the entire Medical Department is in pell-mell. It is actually in a state of confusion and chaos. I am not saying anything against Sri Rama Muni Reddy, the Minister

in-charge of that portfolio. Certainly not. I am attacking the policies but not the individuals. When I am speaking about Sri N. T. Rama Rao, I am not against anything in person, but because he is the Head of the State, he symbolises. One thing which has to be noted is, sometimes when a person gets credit for no effort of his, at that time, he would not say that he was not responsible and he gladly accepts the credit. A person when he accepts credit for no effort of his, must take their responsibility for the failures too. On a recent occasion, the Chief Minister said that he was misled, misguided and misadvised. He, as the Head of the State has to make himself accountable and take the responsibility for the discredit of the way the Government is failing. He cannot escape from his responsibility. What I am saying is, the policies of the present Government are going in a reverse direction with retrograde step. And certainly, it has not improved the health and medical care systems. My friend, Mr. Rama muni Reddy, the Health Minister must be knowing that there is a commitment of this nation along with many other developing countries 'Health for all by 2080 A.D. There is a resolution to that effect and you have got to keep pace with it. I can say with a sense of pride that our State stood first in the eradication of malaria and got the National Eradication Award and a shield. During the past four years when I was there and when our party was in Government in our State, we stood second to none as far as Family Planning was concerned.

Now, I have got a nice thing to say and it is very important. On an earlier occasion, I have asked the Chief Minister that before he entered public life, not as Chief Minister or as Founder President of Telugu Desam Party, he is on record to say that he is opposed to Family Planning. Now, he has assumed office and he is the Chief Minister. He will now have to spell out clearly as to his policy. I have not received any answer to that. Nothing is mentioned about Family Planning. If one is to shut his eyes to the realities and allow the population growth, and the way it is growing, I do not think that a person is really serving either the State or the country. It is not an issue should be taken in a casualor lighter way. One has to take it seriously and apply his mind.

About Land Reforms also, I have asked. There two issues are vital and important. As an individual citizen, as Sri N.T, Rama Rao and not as Founder Telugu Desam President you are on record to say that you are opposed to land reforms. He has not answered to my point even on this, although in his speeches when he saw people who were vocal and vociferous, he said, well, I am to the left of the Leftists. When he saw the right reactionaries, probably he

thought they were dominating and asserting into certain segments of Constituencies he must have whispered into their ears that I am trying to fool the people and throw dust into their eyes and in a house tone I am the right. Whatever it is, he is on record as Chief Minister while making a speech in Guntur or some parts of Circar districts that he is opposed to land reforms. He owes on explanation to the House and he has to spelout clearly about his policies with regard to land reforms. Let the people understand as to what his policies are whether he is really constipatedly Conservative communal or whether he is really generous, progressive and he has got the heart for the down-drodden people who still actually feel for a piece of land. Let the people understand. Let him come out of the mask and show his face in reality. He cannot go on playing on all these things.

Primary Health Care has to be taken care of. It is not sufficient to have multi-storeyed hospitals in Twin Cities. 80% of the population liven in rural areas. Not only curative aspect, preventive aspect also has to be taken care of to meet the challenge of 'Health for All by 2080. Recently, the Government of India has come out with a big thrust as far as Primary Health and Public Life is concerned. I am sure, the young Minister must be knowing about this. If not, I would like the Minister to know all these facts and discuss when he goes to Delhi and not that it in a casual manner because you are dealing with people. It is not such an easy thing where you can take it in a very casual manner.

Now, about the drinking water. Less said about it, it is better. Our great Chief Minister has said : 'I got concerned, got worried when despite 35 years rule of the Congress several people are not able to get water to drink. This is astrocious, abnoxious'. God knows what all phrases, he used, I am only trying to translate into English what he said in Telugu. Add to that, he also said that by June I will see to it that, every village is provided with drinking water. Sir, my head hangs in shame, because I am also to live in the same State where he is the Chief Minister where he made these promises. Even to-day in our State about 8,000 and odd villages are there without water. One has got to understand that it is not a small figure. It is a staggering figure. I do not expect the Finance Minister to make jugglery of all these things because the policies are always made by the Head of the State. He has got to think about it every day like Bhagavatham Quran or Bible and see what all promises he made and to what extent he has been able to redeem his pledge and to what extent he has got to do it. The moment you come into power and forget them, people also will forget you very soon.

Now. I come to the crucial point-massive unemployment in our State. Subject to correction, there are about 18 lakhs of youth who are frustrated, disgusted with the society becoming repulse against the society, becoming repulse to the value system and trying to find their ways and means Majority of them have believed your words and worked for your party expecting that you will be able to do something about their problems. As I said, you have only removed the father and trying to put his son as his substitute Even there, you have failed and you do not know what to do. Till the judgement of the Supreme Court comes, you are not in a position to do anything. In fact, without extracting work from the officers you are keeping on paying their salaries. You have already paid six months' salary. God knows how long you will have to pay them. Ultimately, towards their terminal benefits, as I said it works out to Rs. 102 crores, which is not a small sum to pay in one year for any State. I do not know how you are going to meet this situation which is due to your unimaginative approch. Instead of that, had you done it in a phased manner and given sufficient time, probably this amount which you would have to pay right now could have been spread out and diverted to certain employment generating industry and projects and in turn generated employment. On the industrial side you are dissuading people to come to the State with your policies. I am not saying that you have said it directly. But with your policies, you are certainly dissuading them by raising the taxes and by making every effort to see that allocation is come on irrigation and power. Naturally there would not be industrial expansion in the State more so in the private sector. They would first of all work out economics and only when it becomes viable they would come. Otherwise, they will not. With these 'Don Quixotic' approach, I do not know how you will attract sound industrialists to our State.

Recently my leader i.e., our Prime Minister has made an announcement about the two-point programme to solve the unemployment problem. She could actually see through the gigantic problem facing the country expecially unemployment among youth. She has already anounced the programme probably on the Maharashtra pattern. Do not think it is insulting if you emulate certain good things. There is nothing wrong in that. You should be able to emulate whatever is good, and whatever is bad has to be shed out in the interest of our State and in the interest of your own party.

If one cannot understand this cardinal principle, which only requires little of common sense, well 'May God save all of us.' This unemployment problem has not been touched by the present Government. As far as the industrial growth is concerned, I think it

will be difficult with our present policies to attract more industries. If one takes pride in saying that he is able to inaugurate Nagarjuna Fertilisers, Mangalagiri Tyres, Cooperative Spinning Mills, some sugar factories here and there they are sadly mistaken. In fact the Mangalagiri Tyres Factory–I am saying this by way of reference since I was accidentally there it is my counterpart in the Legislative Council Sri Rosaiah who was speaking the other day to the Industries Minister Sri N.D. Tiwari on telephone who said : 'Please give us some extension. Do not cancel the licence'. One should not fight shy to seek the cooperation and support from the opposition. Why should he be touchy? Why should there be a feeling that if we touch the Opposition, we will lose sanctity? God knows what that sanctity is. Prudence demands, wisdom demands, and shrewdness demands and political sagacity demands that you should be able to seek the cooperation from all the corners and strengthen your own State socially and economically. Otherwise, you are not the right type of politician who has to govern the State.

Now, coming to Art and Culture, I would like to day one or two things. Well in their mainfesto they said about literary aspect. There are persons of great eminence in the art and literary field. This Government has never been able to patronise them or take care of them. What have you done? Even those who were patronised by the Congress Government, with one stroke of pen you have removed all of them and made them frustrated. So much so, sn artist, I am told, committed suicide out of frustration and because of the way you insulted them. I have got him name and particulars.

As far as the regrouping of Corporations is concerned, in order to save expenditure what have you done? I will quote one thing which Sri N.T. Rama Rao as cinema artist wrote to the Film Development Corporation. When the Film Development Corporation was being inaugurated, they requested him to send a message. In his message, he paid rich tributes lauding the very idea of its eixstence. What have you done to them coming from the some cinema world with one stroke of pen you have tried to pull them down the entire institution. This was done to suit your private estate. monopoly system. The Film Development Corporation encourages competitive spirit where equal opportunities are provided for talented men--You wanted to monopolise the theatres and films. Your approach towards this Corporation is deliberately motivated in order to perpetuate your own monopoly over the film world. I have not gone into anybody's personal problems. Suffice it to say that the Ramakrishna Studio affair is not a happy thing. For a man of his calibre and the way he has grown-he has outgrown in the estimation of the people--one has to think probably the times before he ventures upon further trying to justify or meddle with the affair.

I have got one more thing to say. The 20 point programme of the Prime Minister is not her personal programme. It is a national

programme I do not know why this Chief Minister becomes touchy and allergic about it. Now in its place he boasts of fifteen point programme of his own.-Pragathi Padhem.

where is this Pragathi Padham. How much seriously he said about its, Not even a word is said in the Budget Speach. Is that your seriousness you are taking people in ride in a very unusual manners Please permit me to say this is not the good approach. This is not healthy sign for democratic functioning and I think a time has come where we have to go according to interests of the people to be more alert, more imaginative and more responsible. This Government is flouting. To my mindit looks as though this Government is coming down-hill from the top of the Hill without brakes. May the Finance Minister and some other responsible persons, would by able to come to rescue this Government.

శ్రీమతి గ్రంథి మాధవి (విశాఖపట్నం): —అధ్యక్షా, 1983–84 వ సంవత్సర తుదిబడ్జెటు తెలుగు ప్రజల ఆశలను, ఆశయాలను ప్రతిబింబించే విధంగా రాష్ట్రాన్ని ప్రగతిపథము వైపు మరల్చే విధంగా రూపొందించబడిందని చెప్పడానికి నేను ఎంతో సంతోషిస్తున్నాను ఈ నాడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేపట్టిన 15 సూత్రాల ప్రగతిపథం ద్వారా రాష్ట్రం త్వరితగతిని అభివృద్ధి చెంది, స్వయం సమృద్ధియై బడుగువర్గాల బలహీనవర్గాలకు చేయూతనిచ్చి వారిలో చైతన్యం తీసుకువచ్చి, ఆర్థిక అసమానత్వాన్ని నిర్మూలించే విధంగా యీ బడ్జెటు రూపొందించినందుకు నా హార్దిక వందనాలను తెలియజేస్తున్నాను. గత ప్రభుత్వం లోటు బడ్జెటులో అప్పజెప్పిన ఆర్థిక వ్యవస్థను పొదుపు చర్యలను సక్రమంగా వినియోగించడములో ఆ లోటును కొంతవరకు భర్తీ చేయడమే గాకుండా గత ప్రభుత్వంకంటే అన్ని రంగాలలోను బడ్జెటులో ఎక్కువ కేటాయింపులు చేయడం చాలా విశేషం. ఎన్నికల్లో వాగ్దానం చేసిన విధంగా కిలో బియ్యం రెండు రూపాయలకు పేద ప్రజలకు అందించేందుకు భారత ఆహార సంస్థ నుండి 16 లక్షల 10 వేల టన్నులు రాష్ట్ర పౌర సరఫరాల సంస్థ ద్వారా 1 లక్ష 35 వేల టన్నుల మొత్తం 17 లక్షల 45 టన్నుల బియ్యాన్ని సేకరించగలగడం రాష్ట్ర చరిత్రలో అపూర్వమని మనవిచేస్తున్నాను ఆరోగ్యమే మహా భాగ్యం అనే నానుడికి అనుగుణంగా గ్రామీణ పారిశుధ్యం గురించి 227 లక్షల రూపాయలు కేటాయించడం ఎంతైన హర్షించదగినది. వెనకబడిన తరగతుల సంక్షేమ కార్యక్రమాలకోసం 1982-83లో 935 లక్షల 10 వేల రూపాయలు కేటాయించగా యిప్పుడు 1980 లక్షలకు పెంచడం నిజంగా మెచ్చుకోదగినది. ప్రతి వ్యక్తికి అత్యంత అవసరమైన మంచి నీటిని అందించడానికి యుద్ధ ప్రాతిపదికపై చర్యలు తీసుకోవడమేగాకుండా యీనాటి బడ్జెటులో 561 లక్షల 80 వేల రూపాయలు ఖర్చు చేయాలని సంకల్పించడం జరిగింది. రాష్ట్ర ప్రగతికి ప్రధానమైన సేద్యపు నీటికి రూ. 80 కోట్లు, విద్యుచ్ఛక్తికి రు. 15 కోట్లకు పెంచడం అపూర్వము.

అంతేగాకుండా విద్యా రంగములో మన ప్రభుత్వం ఎంతో కార్యక్రమాన్ని చేపట్టింది. మహిళా విశ్వ విద్యాలయం ఏర్పాటు చేయబడింది. సకాలములో విద్యార్థులకు పాఠ్యపుస్తకాలు అందించడం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను. బలహీన వర్గాల వారికి గృహనిర్మాణానికై రు. 142

కోట్ల ఖర్చుతో 2 లక్షల 20 వేల గృహాలను నిర్మించే బృహత్తర కార్యక్రమం చేపట్టడం చాలా సంతోషం. ముఖ్యంగా ఆర్థిక అసమానత్వాన్ని తొలగించే విధంగా షెడ్యూల్డు కులాల సంక్షేమానికి 18 కోట్ల 7 లక్షల రూపాయల నుండి 33 కోట్ల 50 లక్షల రూపాయలకు పెంచడం ఎంతైనా హర్షించదగినది. అంతే గాకుండా విద్యార్థులకు వసతి కల్పిస్తూ వంద హాస్టళ్ళు ప్రారంభించాలని సంకల్పించడం సంతోషదాయకం. గిరిజన సంక్షేమం కోసం 80 కోట్ల 70 లక్షలు ప్రభుత్వం కేటాయించింది. వికలాంగుల సంక్షేమం కోసం వికలాంగులకు 30 రూపాయల చొప్పున నిరుద్యోగభృతి లభించడమే గాకుండా వికలాంగుల కోసం విశాఖపట్నం కింగ్ జార్జి హాస్పిటల్‌లో కృత్రిమ అవయవాల, కాలిబర్స్ తయారుచేసే కేంద్రం ఏర్పాటుచేయడానికి నిర్ణయించడం విశాఖ శాసనసభ్యురాలిగా నా హృదయపూర్వక హర్షాన్ని తెలియజేస్తున్నాను.

అన్నిటికన్నా అతి ప్రతిష్టాకరమైనది, రాయలసీమలోని కడప, కర్నూలు, చిత్తూరు, నెల్లూరు రైతు సోదరుల ఆశాజ్యోతిగా నిలచిన తెలుగు గంగ పథకం చేపట్టడం ద్వారా 5 లక్షల 68 వేల ఎకరాలకు సేద్యపు నీరు అందజేయడమే గాకుండా తమిళసోదరులకు మంచినీటిని అందించడం ఎంతైనా హర్షించదగినది. ముఖ్యంగా రాష్ట్రములో అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేపట్టడానికి నిత్యావసర వస్తువుల మీద కాక విలాస వస్తువుల మీద అమ్మకం పన్నును పెంచి ఆ ఆదాయం ద్వారా అభివృద్ధికి కార్యక్రమాలు చేపట్టవలసిన అవసరం కూడ ఎంతైనా వుందని మనవి చేస్తున్నాను. దక్షిణాది రాష్ట్రాలతో పోల్చి చూచినట్లయితే మన రాష్ట్రములోనే అమ్మకపు పన్ను తక్కువని మనవి చేస్తున్నాను.

ఈనాడు ప్రతిపక్ష కాంగ్రెసు నాయకులు చేస్తున్న విమర్శలు చూస్తే చాలా ఆశ్చర్యం వేస్తున్నది. కిలో బియ్యం రెండు రూపాయలకు యిస్తున్నామంటే, మా ప్రభుత్వం రు 1–90 పైసలకే యివ్వడం జరిగిందని చెబుతున్నారు. 35 సంవత్సరాల కాలములో ఎందుకు అమలు చేయలేదని అడుగుతున్నాను కేవలం తెలుగు దేశము ఎన్నికల ప్రణాళికలో చేపట్టిన తరువాత రు.1–95 పైసలకు అమ్మించాలని నిర్ణయించి, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఆర్థిక వ్యవస్థను చిన్నాభిన్నం చేసి మాకు అప్పగించారని మనవి చేస్తున్నాను. ఇంకొక విమర్శ చేశారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం అనుమతి తీసుకోకుండా తెలుగు గంగ ప్రాజక్టుకు ఆంధ్ర తమిళనాడు ముఖ్యమంత్రుల ఎగ్రిమెంటును కామెంటు చేస్తున్న గౌరవనీయ ప్రతిపక్ష నాయకులు 825 కోట్ల 36 లక్షలతో తెలుగు గంగ ప్రాజెక్టు పూర్తి అవుతుందా అని నిలదీస్తున్నారు. రాష్ట్రాభివృద్ధియే వారి ధ్యేయం అయినప్పుడు అదనపు ఆదాయాన్ని కేంద్రము నుండి విడుదల చేయించడానికి ప్రతిపక్ష నాయకులు కృషి చేస్తున్నారా అని ప్రశ్నించక తప్పదు రాష్ట్రాభివృద్ధి, జాతి సంక్షేమమే ప్రధానమంత్రి యొక్క లక్ష్యమని చెబుతున్న ప్రతిపక్ష నాయకులు రాష్ట్రాభివృద్ధియే ఆలోచించినట్లయితే విశాఖపట్నం స్టీలు

పాంట్ కు రు.827 కోట్లు బడ్జెట్‌లో కేటాయించి రు.187 కోట్లకు ఎందుకు తగ్గించినట్లో? మెదక్‌లో ఏర్పాటు చేసిన ఆర్డ్‌నెన్సు ఫ్యాక్టరీకై రు.600 కోట్లు కేటాయించి 275 కోట్లకు ఎందుకు తగ్గించినట్లో? ఇంజన్ యూనిటు విభాగాన్ని తమిళనాడుకు ఎందుకు తరలిస్తున్నారో అందరికి తెలిసిన విషయమే. కేవలం పక్షపాత వైఖరితో కేంద్రం రాష్ట్రం పై రాజకీయ కక్ష సాధింపు చర్యగా ప్రవర్తిస్తున్నందుకు నిరసన తెలిపి రాష్ట్ర పురోభివృద్ధికి ప్రతిపక్ష నాయకులు అవసరమైనంతమేరకు కేంద్రం పై వత్తిడి తీసుకువచ్చి అదనంగా డబ్బు తీసుకురావడానికి కృషి చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా చెప్పదలచుకున్నదేమంటే, రాష్ట్ర ప్రగతికి నూతన రూపాన్ని యిచ్చి ప్రగతి సాధనకు మచ్చుతునకగా రాష్ట్ర పురోభివృద్ధిని సాధించే విధంగా, తెలుగు ప్రజల సంక్షేమాన్ని దృష్టిలో వుంచుకొని యీ బడ్జెటును రూపొందించినందుకు ఆర్థిక శాఖామాత్యులకు నా కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తూ యీ బడ్జెటును హృదయ పూర్వకంగా సమర్థిస్తున్నానని తెలియజేయడానికి ఎంతో ఆనందిస్తున్నానని మనవి చేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. రాజారెడ్డి (హుజూరాబాద్) :— అధ్యక్షా, గౌరవనీయులైన 1-00 p. m. ఫైనాన్స్ మినిస్టరు శ్రీ భాస్కరరావుగారు ప్రవేశ పెట్టిన బడ్జెటును నేను బలపరుస్తున్నాను. గత 35 సంవత్సరాల చరిత్రలో మన ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో గత ప్రభుత్వాలు ప్రవేశ పెట్టిన బడ్జెటులు కన్నా ఎన్నో విధాల మెరుగని భావిస్తున్నాను. ఈనాడు వెనుకబడిన తరగతులకు, హరిజన గిరిజనుల అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు కేటాయించిన బడ్జెట్ ఏదైతే ఉందో అది ఎన్నో విధాల మెరుగని భావిస్తున్నాను. 1982-83 సంవత్సరం బడ్జెటులో అప్పుడున్న కాంగ్రెస్-ఐ ప్రభుత్వం సాంఘిక సంక్షేమానికి 225 హాస్టల్సు నిర్ణయిస్తే ఇప్పుడు ఈ తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం 300 హాస్టల్సుకు నిర్ణయించింది. 1982-83 సంవత్సరంలో గత ప్రభుత్వం భవనాలకోసం ఒక కోటి రూపాయలు కేటాయిస్తే ఇప్పుడు తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం రు. 3 కోట్ల 50 లక్షలు నిర్ణయించింది. అప్పుడు భూసేకరణకు 11 కోట్లు నిర్ణయిస్తే ఇప్పుడు రు. 22 కోట్లు నిర్ణయించడం జరిగింది. అప్పుడు వృద్ధాప్యపు ఫించనులకు రు. 5 కోట్ల 50 లక్షలు నిర్ణయిస్తే ఇప్పుడు రు. 7 కోట్ల 20 లక్షలు నిర్ణయించింది. గిరిజన సంక్షేమానికి రు. 4 కోట్ల 58 లక్షలు నిర్ణయిస్తే ఇప్పుడు రు. 8 కోట్ల 70 లక్షలు నిర్ణయించింది 35 వేల మందికి గత ప్రభుత్వం అప్పుడు నిరుపేద సహాయం ప్రకటిస్తే ఇపుడు ఈ ప్రభుత్వం 50 వేలమందికి పని కల్పించడానికి నిర్ణయించింది. వెనుకబడిన జాతుల సంక్షేమానికి అప్పుడు రు. 9 కోట్లు నిర్ణయిస్తే ఇప్పుడు ఈ ప్రభుత్వం రు. 15 కోట్లు నిర్ణయించింది. ఇళ్ళ నిర్మాణానికి అప్పుడు రు. 30 కోట్లు నిర్ణయిస్తే ఇప్పుడు ఈ ప్రభుత్వం రు. 40 కోట్లు నిర్ణయించింది. అప్పుడు ఎడ్యుకేషనుకు రు. 16 కోట్ల 9 లక్షలు నిర్ణయిస్తే ఇప్పుడు ఈ ప్రభుత్వం రు. 40 కోట్లు నిర్ణయించింది. అప్పుడు పరిశ్రమలకు రు. 20 కోట్ల 80 లక్షలు నిర్ణయిస్తే ఇపుడు ఈ ప్రభుత్వం రు. 52 కోట్ల 60 లక్షలు నిర్ణయించింది. ఈ విధంగా ప్రజా

సౌకర్యార్థం ఎన్నో పథకాలకు ఎక్కువ డబ్బు కేటాయించడం జరిగింది. కిలో బియ్యం రెండు రూపాయలకు ఇచ్చే పథకాన్ని మా ప్రభుత్వం చేపట్టింది. తెలుగు గంగ, సరస్వతీ కెనాల్, లక్ష్మి కెనాల్, శ్రీరామసాగర్ ప్రాజెక్టులను ఈ ప్రభుత్వం ప్రారంభించింది. ప్రజలపై పన్నులు వేయకుండా, ప్రజలపై భారం వేయకుండా వార్షిక ప్రణాళికను రు. 826 కోట్లుగా నిర్ణయించింది. ఇందులో రు. 615 కోట్లు స్వంత వనరులద్వారాను, రు. 211 కోట్లు కేంద్ర సహాయంగాను నిర్ణయించింది. సాంఘిక సంక్షేమానికి, హరిజన గిరిజనులకు ఈ ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది ఏదైతే ఉందో అది ఇదివరకటి కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఏ సంవత్సరం కూడా నిర్ణయించలేదు. ప్రతిపక్షం అనేది ప్రభుత్వం చేసే మంచి పనులను సమర్థించాలి, చెడు ఉంటే విమర్శించాలి. కాని ప్రతి పనికి తప్పులను ఎంచడమే ప్రజా ప్రతినిధుల కర్తవ్యం కాదని నేను మనవి చేస్తున్నాను. గౌరవనీయులైన శ్రీ ఎన్.టి. రామారావుగారు బైట తమ ఉపన్యాసాలలో ఈ విధంగా చెప్పారని వర్ణించి చెప్పవలసిన అవసరం ప్రతిపక్షాలకు ఏమి వచ్చింది? తెలుగు దేశం పార్టీ ఎన్నికల ప్రణాళిక లో ఈ విధంగా చెప్పింది, ఆ విధంగా చెప్పిందని చెప్పడం మంచిది కాదు. ఆ విధంగా చెప్పడం సమంజసమా? ఎందుకు ఆ విధంగా చేస్తున్నారో నాకు అర్థం కావడం లేదు. బడ్జెటు హెచ్చింపు చేస్తే ఎందుకు చేసారని, తగ్గిస్తే ఎందుకు తగ్గించారని అడుగుతారు పన్నులు వేయవద్దు, బడ్జెటు పెరగాలని అంటారు. అది ఏ విధంగా సాధ్యమవుతుంది? గౌరవ సభ్యులకు తెలిసి కూడా ఆ విధంగా విమర్శించడం న్యాయం కాదు, సబబు కాదు. మన ఫైనాన్సు మినిస్టరు గారు రాత్రింబవళ్ళు కష్టపడి ఈ బడ్జెటును తయారు చేయడం జరిగింది. దీనిలో హరిజన, గిరిజనులకు ఎంతో ప్రాధాన్యత ఇవ్వడం జరిగింది. ఇది మన ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాజకీయ చరిత్రలో లేని ఘట్టం. ఎన్నికల ప్రణాళికతో వాగ్దానం చేసిన విషయాలను నెరవేర్చుటకు కృషి చేస్తున్నారు. ఈ మధ్య ఎన్ జిఓలు సమ్మె చేయడం జరిగింది. వారు పొరపాట్లు చేసినా ప్రతిపక్ష సభ్యులు వారిని సమర్థించారు కాని విమర్శించలేదు. ప్రతిపక్ష సభ్యులు తెలుగు దేశం ప్రభుత్వాన్ని దుయ్యబడుతూ ఎప్పుడు పోతుందా అని శాపనార్థాలు పెట్టారు. ఇదేనా వారు చేసే ప్రజా సంక్షేమం? ఇదేనా ప్రజా ప్రతినిధుల కర్తవ్యం? తెలుగు దేశం పార్టీకి పరిపాలించమని ప్రజలు తీర్పు ఇచ్చారు. ప్రజలు బై ఎలక్షన్సులో కూడా తీర్పు ఇచ్చారు. కాంగ్రెస్ వారు ఇచ్చే తప్పుడు ఉపన్యాసాలకు ప్రజలు సిగ్గుపడు తున్నారు. 35 సంవత్సరాల అధికార దాహం వారికి తీరలేదనుకుంటాను. వీరికి ప్రభుత్వాన్ని విమర్శించడమే ధ్యేయమా? కాంగ్రెస్-ఐ ప్రభుత్వం కిలో బియ్యం 1-95 పైసలకు ఇచ్చిందని కాంగ్రెస్ సభ్యులు చెప్పారు. ఆ విధంగా ఏ గ్రామంలో ఇచ్చారు? ఏపట్టణంలో ఇచ్చారు? కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం వారు ఎన్నో పథకాలకు శంఖుస్థాపన చేశారు, రాళ్లు పాతారని ఒక పెద్ద మనిషి చెప్పారు. నిజమే వాగ్దానాలు చేసి పునాది రాళ్లు పాతి పోయారు. ఇటువంటి తప్పుడు విషయాలను పత్రికలద్వారా, రేడియోలద్వారా స్టేట్ మెంట్సుగా ఇవ్వడం మంచిది కాదు.

ఈ విధంగా చేస్తే ప్రజలు మెచ్చుకుంటారని అనుకోవడం పొరపాటు. మా ప్రభుత్వం ఏమైనా పొరపాటు చేసిఉంటే విమర్శించండి, మంచి చేస్తే మెచ్చుకోండి. వాస్తవాలను ప్రజల దృష్టికి తీసుకొనిరండి. మేము తప్పు చేయకపోయినా దానిని సృష్టించి కథలు అల్లుతామని అంటే అది సమంజసం కాదు. ఈనాడు తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం చేబట్టిన తెలుగు గంగ ప్రాజక్టును ఇదివరకు ఢిల్లీ గవర్నమెంటు ఒప్పుకున్నదని అన్నారు. ఎప్పుడు ఒప్పుకున్నది? ఒప్పుకుంటే ఎందుకు ఆ కార్యక్రమం ఇంతవరకు ప్రారంభించలేదు? దానికి ఎందుకు డబ్బు కేటాయించ లేదు. డబ్బు లేకుండా కార్యక్రమం ఏ విధంగా చేస్తారు? చేస్తాను అంటే కష్టము చేయను అంటే కష్టము. చేయకుంటే ఎట్లా అవుతుంది? పన్నులు వేస్తే పన్నులు ఎందుకు వేశారు అంటారు, టాక్సు వేయకూడదు. పనులు ఎట్లా జరుగుతాయి? అంటారు. ఏదో విమర్శ చేయడమే పని. మేము పాత వాళ్ళము, మీరు కొత్త వాళ్లు అంటారు. పాత నీరు అంతా బాగుంటుందని కొత్త నీరు అంతా మురికిగా ఉంటుందని అనుకోకూడదు. క్రొత్తవారిలో కూడా ఎంతోమంది విజ్ఞానవంతులు ఉన్నారు. క్రొత్తవాళ్ళకు కూడా రాజకీయ చైతన్యం ఉంది శాసనసభ్యులు కానంత మాత్రాన శాసనసభలో కూర్చోనంత మాత్రాన వారికి రాజకీయ పరిజ్ఞానం లేదని రాజకీయ అనుభవం లేదని అనుకోవడం, ప్రజల సానుభూతి లేదని అనుకోవడం పొరబాటు. మనకు ఒకరిని విమర్శించడం ఒకరిమీద బురద జల్లుకోవడమే ధ్యేయం కాకూడదు. ప్రజా సంక్షేమం కొరకు మనం ఏమి చేస్తే ఈ బీద ప్రజలు బాగుపడతారు అనేది ఆలోచించాలి. ఇట్లా మనం నాలుగు గోడలమధ్య విమర్శ చేసుకుంటూ కూర్చుంటే మన వాణి అవతలవారికి సరిగా వినిపించదు. ఇప్పటి వరకు చేసినది ఏమిటి చేయబోయేది ఏమిటి అనేది ఆలోచించండి.

నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు అధ్యక్షులవారికి ధన్యవాదాలు తెల్పుతూ విరమించుకుంటున్నాను.

GOVERNMENT RESOLUTIONS

re: Plight of the people of Indian Origin in Srilanka, particularly Tamilians.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:—ఈ క్రింది తీర్మానం నేను ప్రతిపాదించుచున్నాను:—

"శ్రీలంకలో భారతదేశం నుండి అక్కడికి వెళ్ళి స్థిరపడిన వారి పట్ల ముఖ్యంగా తమిళ సోదరులపట్ల ఇటీవల జరుగుతున్న అత్యాచారాలను గురించి ఈ సభ ఎంతో ఆందోళన వ్యక్తం చేస్తున్నది.

ఇట్టి దుస్సంఘటనలు జరగడం దురదృష్టకరమని భావిస్తూ, ఇకముందు ఇటువంటి ఘటనలు పునరావృత్తం కాకుండా కేంద్రప్రభుత్వం అన్ని చర్యలు తీసుకోవాలని ఈ సభ కోరుతున్నది.

త్వరలోనే శ్రీలంకలో మామూలు వాతావరణం నెలకొని అక్కడి ప్రజలందరూ వర్గవిభేదాలు లేకుండా ఎప్పటిలా సోదర భావంతో కలసి మెలసి జీవించగలరని ఈ సభ ఆశిస్తున్నది

ఇటీవల అల్లర్లలో గాయపడిన వారికి, ఆస్తి నష్టానికి గురైన వారికి మృతి చెందిన వారి కుటుంబాలకు ఈ సభ తమ ప్రగాఢ సానుభూతిని, సంతాపాన్ని తెలియచేస్తున్నది"

మిస్టర్ స్పీకర్ :—తీర్మానము ప్రతిపాదించబడినది.

డా. వై. ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి :—అధ్యక్షా, శ్రీలంకలో ఇటీవల జరిగిన అల్లరు మారణహోమము నిజంగా మానవ జాతి సిగ్గుతో తలవంచుకోవలసిన పరిస్థితి. కొన్ని కొన్ని రిపోర్ట్సు ప్రకారం ఈ మారణ హోమము వేల సంఖ్యలో జరిగిందని ఒక్కొక్క సింహాళీయుడు నేను ఇన్నిమంది తమిళులను చంపాను అని చెప్పి ఒకరొకరు పోట్లాడుకుని ఒకరొకరు నలుగురిని, పది మందిని 20 మందిని చంపిన సంఘటనలు కూడా ఉన్నాయని పేపర్ల ద్వారా చూసి ఉన్నాము ఇటువంటి సంఘటనలు జరగడానికి కారణం సింహాళీయులు కాదని ఎక్స్‌ట్రీమిస్టు తమిళులే అని చెప్పి కొన్ని వెర్షన్స్ వచ్చినాయి. కారణాలు ఏవి ఐనప్పటికీ కూడా ప్రభుత్వం సరిఅయిన పద్ధతిలో పరిపాలిస్తున్నదని అని అంటే పరిపాలిస్తుంది అని చెప్పుకోవాలి అంటే అంటే ఇటువంటి మారణ హోమం జరగకుండా చూడవలసిన బాధ్యత ఒక బాధ్యతాయుతమైన ప్రభుత్వంగా ప్రభుత్వానికి ఉండవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. ఇది కేవలం ప్రజలకు ప్రజలకు మధ్య వచ్చిన, సింహాళీయులకు తమిళులకు మధ్యన వచ్చిన తేడాలే కాకుండా మిలటరీ కూడా ఇందులో ఇన్‌వాల్వు అయి ఉంది. మిలటరీ ప్రజలను చంపింది అని విన్నప్పుడు నిజంగా అక్కడ ఉన్న తమిళ సోదరులు ఎంత క్లిష్టమైన పరిస్థితులలో అక్కడ మనుగడ సాగిస్తున్నారో అని వాళ్ళకు అక్కడ ఏ విధమైన సహాయం లేకుండా అటువంటి పరిస్థితులలో వారు ఎంత కాలం అక్కడ ఉండగలుగుతారు? మరి ఆ దేశం వదిలిపెట్టి బయటికి రావలసిన పరిస్థితేనా? లేకుంటే ఆ దేశంలోనే వారుంటే వారికి ఏమి శాంతిభద్రతలు ఉంటాయని ఆలోచిస్తే, నిజంగా ఈ ఆలోచనకి అంతము ఉంటుందా అని అనిపిస్తున్నది. కొద్ది రోజుల క్రితం సింహాళ ప్రెసిడెంటు శ్రీ జయవర్ధనే తరపున వారి తమ్ముడు ఢిల్లీకి వచ్చి శ్రీమతి ఇందిరాగాంధిగారిని కలిసి ఒక విధమైన ఒప్పందాన్ని, అక్కడ ఉన్న తమిళ సోదరులకు ఫరదరుగా ఇంక ఏ విధమైన కష్టాలు రాకుండా ఉండేదానికి గాను, వారిని వారి యొక్క మేలును చూసేదానికి ఒక కమిటీని ఏర్పాటు చేసి ఆ రిలీఫ్ కమిటీకి మన ప్రధానమంత్రి శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీగారిని ఛైర్మనుగా ఒప్పుకోవడం కూడా జరిగింది. ఇది చాల హర్షదాయకమైన విషయం. వాళ్ళ యొక్క మేలును చూసుకునే బాధ్యత మనకు కూడా ఉందని చెప్పి సింహాళ ప్రభుత్వం కూడా ఒప్పుకుంది అనే దాంట్లో, దానిలో ఏమాత్రం అనుమానం లేదు. ఇప్పటికైనా జరిగిన మారణ కాండను పూర్తిగా ఆ ప్రభుత్వము కూడా ఖండించి

అటువంటి పరిస్థితి మనం [illegible] స్వయంగా [illegible] వృత [illegible] కాకుండా అక్కడ జరిగిన [illegible] ష్టాలకు [illegible] లసిన పరిహారం [illegible] ఎంతో మంది [illegible] కోట్ల కోట్ల రూపాయలు కొల్లగొట్టబడిన [illegible] మళ్ళీ [illegible] ఇచ్చి వారికి సెక్యూరిటీ పూర్తిగా ఇవ్వడానికి [illegible] సిన [illegible] వాదం [illegible] చేస్తుందని చెప్పే [illegible] మనం తీసుకోవలసిన చర్యలు మన ప్రభుత్వం ద్వారా [illegible] కేంద్ర ప్రభుత్వం ద్వారా శ్రీమతి ఇందిరా గాంధీగారు చేయడంలో ఏ మాత్రము లోటు చేయరని చెప్పి ఒక దృఢమైన నమ్మకంతో మనం అందరం ఏకగ్రీవంగా ప్రవేశపెట్టిన ఈ తీర్మానాన్ని [illegible] గా [illegible] చేస్తూ [illegible] దీనితో బాటు ఏకీభవిస్తున్నామని [illegible] చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—అధ్యక్షా, సభానాయకులు ప్రవేశ పెట్టిన తీర్మానంతో పూర్తిగా ఏకీభవిస్తూ, లంకలో జరుగుతున్న పరిణామాలు తన అంతరంగిక విషయమే అయినప్పటికి అక్కడ జరుగుతున్నది మానవ మారణ హోమం అని మాత్రం మనం గుర్తుంచుకోవలసి ఉంది. మానవ మారణ హోమం జరుగుతున్న సందర్భంలో తోటి మానవులుగా చూస్తూ ఊరుకోము అనే పరిస్థితిలో మనం అక్కడ చనిపోయిన వారి కుటుంబాలకు సానుభూతి తెలియజేస్తూ మనం ఈ తీర్మానం ద్వారా మన యొక్క అభిప్రాయాలను తెలియజేస్తున్నాము. అసలు విచిత్రం ఏమిటంటే అక్కడ ప్రజలను రక్షించవలసిన వారే భక్షిస్తున్నారు అన్నట్టు అక్కడ మైనారిటీ ప్రజలను చంపడానికి పూనుకోవడం ప్రభుత్వమే దానిలో భాగస్వామిగా ఉండడం ఎక్కడా కని విని ఎరగనటువంటి పరిస్థితి. రెండో వైపున ఇట్లాంటి పరిస్థితి జరిపి దానికి కారకులు అని చెప్పి అక్కడ ఉన్న అతి వాద పార్టీలను అన్నిటినీ నిషేధించి అదే విధంగా అమెరికా 7వ ఫ్లీటు వచ్చి అక్కడ ఉండడం అనేది, అదే విధంగా పాకిస్తాను, ఇతర ప్రభుత్వాలు చేయడం ప్రక్కన ఉండే ఉపఖండానికే ముప్పు కల్పించే విధంగా పరిస్థితులు ఉండడం ఇవి అన్నీ మనం గమనించవలసిన అవసరం ఉన్నది. ప్రక్కన మనం ఉన్నాము. దేశం చుట్టూరా ఉన్నటువంటి దేశాలను ఉసికొల్పుతూ ఇదివరకు బంగ్లాదేశ్ సందర్భంలో వచ్చినట్లు 7వ ఫ్లీటు అక్కడ వచ్చి ఉండటం హిందూ మహాసముద్రంలో తిష్టవేయడం భారత శ్రీలంక సంబంధాలను చిచ్చుపెట్టడానికి పూనుకున్నటువంటి సామ్రాజ్యవాద శక్తి అక్కడ తీవ్రంగా పని చేస్తూ ఉంది. అక్కడ ప్రజాస్వామ్య శక్తుల మీద దాడి జరుగుతున్నది. ఇది అక్కడ ఉన్న తమిళ తీవ్రవాదులు కొంత మంది ప్రత్యేక రాష్ట్రం కోసం చేస్తున్నారని అంటున్నారు. ప్రత్యేక రాష్ట్రాన్ని మనం బలపరచబోవడం లేదు. అక్కడ వారి యొక్క సంస్కృతిని కాపాడడానికి తగిన రక్షణ కల్పించాలని భారత దేశం గుర్తించిందని మనం చెబుతున్న సంగతి ఇది.

అందువల్ల, అంతకు మించి వారి అంతరంగిక వ్యవహారాలలో మనము జోక్యం కల్పించుకోవడం లేదు. కాని యిటువంటి మారణహోమం జరగకూడదన్నదే మనము కోరుకుంటున్నాము. మానవుడు మానవుడుగా వ్యవహరించాలని మనము కోరుతున్నాము. అదేవిధంగా ప్రజాస్వామ్య

విలువలను అదేవిధంగా వారి యొక్క భాష, సంస్కృతులను పరిరక్షించుకోవడానికి, వారికి స్వయం ప్రతిపత్తి కల్గించాలనేదే వీటిని సంరక్షించాలనేదే మనము కోరుకుంటున్నదనే భావాన్ని తెలియజేస్తూ ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానంతో యేకీభవిస్తూ దానిని మా పార్టీ సమర్ధిస్తున్నదని మనవిచేస్తున్నాను.

شری سلطان صلاح الدین اویسی - مسٹر اسپیکر صاحب - ایوان میں جو قرارداد سری لنکا میں اقلیتوں پر ہندوستانی نسلی فیملی باشندوں پر جو وہاں ظلم و زیادتی ہوئی ہے ایوان میں قرارداد پیش کی گئی اسکی پوری پوری تائید کرتا ہوں یہ جمہوریت پر ایک کلنگ کا ٹیکا ہے وہاں کے باشندوں پر جو ظلم و زیادتی ہوئی انکے مکانات جلائے گئے - اور ان لوگوں کو بری طرح مارا پیٹا گیا سیاسی جماعتوں پر حکومت نے پابندی لگادی - واقعہ جسکی مزمت کی جائے - اسکے ساتھ ساتھ مبارک باد ہیں - ہندوستان سے بھی ایک کروڑ روپیہ کی امداد دی گئی وہاں پر لوگوں کو بسانے کی کوشش کی جارہی ہے - میں ہمارے چیف منسٹر صاحب سے کہونگا جہاں ایک اچھا کام کیا یعنی قرارداد پیش کی وہی اگر آسام کے تعلق سے بھی ایک قرارداد پیش کرتے تو ایک اچھی بات ہوتی - گورنمنٹ آسام کے تعلق سے جو نقصان کا اندازہ کیا ہے وہ تقریباً ۷۰ کروڑ روپیہ کا کیا ہے وہاں پر ۱۰ ہزار لوگ مارے گئے یہاں پر اگر امداد دیتے تو واقعی ہمدردی کا اظہار ہوتا - لیکن وہاں پر سب کچھ ہورہا ہے لیکن یہاں پر کچھ نہیں میں سمجھتا ہوں کہ یہ کوئی اچھی بات نہیں ہے آپ آسام کے تعلق سے بھی ایک قرارداد پیش کرتے تو اچھا ہوتا - ایوان میں جو قرارداد پیش کی گئی ہے میں اور میری پارٹی اسکی پوری تائید کرتی ہے -

శ్రీ మహమ్మద్ రజబాలీ:—అధ్యక్షా, శ్రీలంకలో గత నెల రోజులుగా జరుగుతున్నటువంటి హింసాకాండ చివరకు ఊచకోతగా పరిణామం చెందిందనేది మనకు తెలిసినదే. నిజంగా మన పొరుగునే ఉన్న ఈ శ్రీలంకలో జరుగుతున్నటువంటి హింసాకాండ ఊచకోతగా మారిన వార్తలు మనము వింటూ ఉంటే యిది యెక్కడికి వస్తుందనే విషయాన్ని కూడా ఒక పెద్ద కలవరింతగా మన దేశంలో అనుకోవడం జరుగుతోంది. ఇది మనకు తెలియని విషయం కాదు. బ్రిటిష్ సామ్రాజ్య వాదులు మన దేశాన్ని పాలించిన రోజులలో కూడా విభజించి పాలించు అన్నటువంటి బీజాలను అక్కడ కూడా వేయడం జరిగింది. వాస్తవంగా శ్రీలంకలో సింహళీయులు, తమిళులు కూడా స్థిర నివాసులు కాదు. అక్కడున్న ఆదివాసీయులను వారొకప్పుడు పంపించి, వారు కూడా నామినలైజ్ కాబడి వారి శాతం కూడా పెరిగిన సంగతి ప్రపంచానికి తెలుసు. సరే చాలా కాలంగా అన్యోన్యంగా ఐక్యంగా ఉండేవారు. ఆ బీజాల ఫలితంగానే యీ నాడు వారిద్దరి మధ్య వర్గ విభేదాలు. వైషమ్యాలకు దారితీసి రక్తపాతంగా మారిన విషయం మనకు కూడా తెలుసు. ఈ సమాజంలో యిదంతా చాలా ఆందోళనకరమైన

విషయం. అయితే దీనికి అనుకూలంగా ఆ ప్రశ్నను కూడా మనకనే విషయం అందరికీ తెలుసు. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత అక్కడ జరిగినటువంటి ఉద్యమాలలో అక్కడ ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థలకు [illegible] అనేకమైన హింసాకాండలు, దారుణాలు కూడా [illegible] వివిధ సందర్భాలలో అక్కడ జరిగిన ఉద్యమాలలో మనుష్యులు [illegible] చంపు కోవడం, ఆస్తులను ధ్వంసం చేసుకోవడం [illegible] అనేకమైన పెళాలిక కార్యక్రమాలకు పాల్పడ్డారన్న విషయం మనకు తెలిసినదే [illegible] నాడు వారి శాంతి కోసం కోరుతున్నదని అంటే ఆ ప్రభుత్వం యొక్క నగ్నత్వాన్ని అనుసరిస్తున్నది, అన్న విషయం యిక్కడ మన పెద్దలు రాష్ట్రమంత్రిగారు చెప్పినారు. వారికి అక్కడ స్వేచ్ఛా వాయువులు మిగిలించడానికి ప్రశాంతత కాపాడడానికి కావలసినటువంటి వాక్యాల పేర కూడా వారు ఉదహరించినారు. మరల వాటిని నేను చెప్పను. ఇప్పుడక్కడ ఉన్నటువంటి ప్రభుత్వం ప్రజాస్వామ్యాన్ని [illegible] బ్రిటిష్ సామ్రాజ్య వాదుల యొక్క అడుగుజాడలలో ప్రయాణం చేస్తూ లెఫ్ట్ పార్టీలను కాలరాసి కఠోరమైన చట్టాలను పెట్టి అక్కడ ఉన్నటువంటి కమ్యూనిస్టు పార్టీ మీద కూడా నిషేధాజ్ఞలు ప్రకటించి దాని నాయకులను నిర్బంధించి జైలులో పెట్టి యీ మారణహోమం జరుగుతూ ఉంది. ఈ నాడు [illegible] పాలన లేదు. పరిశ్రమలన్నీ భస్మీపటలమైనాయి. దీని ద్వారా అనేకమంది నిర్వాసితులు కావడంతో పాటు నిరుద్యోగులుగా మారి పోయి [illegible] తినడానికి తిండి చూపించేటటువంటి నాధుడు కూడా లేనటువంటి [illegible] అరణ్యరోదనగా మిగిలి ఉంది. అందుకు పరిష్కార మార్గం చూడవలసిన అవసరం ఉందని యీ తీర్మానం ద్వారా అర్థం అవుతోంది. మనము పార్లమెంటుకు యీ తీర్మానం చేసే ముందు అక్కడ డెమొక్రటిక్ పద్ధతిని కాపాడాలంటే అక్కడ పార్టీలపైన నిషేధాజ్ఞలు రద్దుచేయాలి. అరెస్టు అయిన వారినందరినీ విడుదల చేయాలి అన్న వాక్యాన్ని యిందులో చేరిస్తే బాగుంటుంది. ఆ రకంగా అక్కడ వారికి జరుగుతున్నటువంటి హింసాకాండనుంచి వారిని రక్షించాలని, అక్కడ ప్రశాంతత నెలకొల్పాలని, అక్కడ విభజనమాత్రం కోరడం లేదని, ఆ పక్షాల మధ్య ఐక్యతను కోరినామని మనవి చేస్తున్నాను. దీనిని భారత ప్రభుత్వం జోక్యం కల్గించుకొని, ఒకనాడు మనకు వారికి ఉన్న అవినాభావ సంబంధాలు ప్రజాస్వామికమైనవి కనుక మనను గౌరవ తీసుకొని అక్కడ ప్రశాంతతను కాపాడాలని కోరుతూ ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశ పెట్టిన తీర్మానాన్ని నా యొక్క సూచనలతో సంపూర్ణంగా బలపరుస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ వి. రామచంద్రారెడ్డి :— అధ్యక్షా, సభా నాయకులు ప్రవేశ పెట్టిన యీ తీర్మానాన్ని నా తోటి సహచరులతో బలపరుస్తూ నా స్నేహితుల అభిప్రాయాలతో ఏకీభవిస్తూ ఒక చిన్న మాట మనవి చేయదలచుకున్నాను. ఈ సంఘటనలు జరిగిన తర్వాత భారత ప్రధాని శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీగారు రిలీఫ్

ఫండ్ అని రిలీఫ్ ఫండ్ కలెక్షన్‌కు ఒక సంఘాన్ని యేర్పాటు చేసి అక్కడ నష్ట పడినవారికి నష్టపరిహారం కొరకు ధాన్యం రూపంలో కాని ఆర్థిక రూపంలో కాని సహాయం చేసే కార్యక్రమం చేపట్టినారు. మన రాష్ట్రం నుంచి కూడా ప్రభుత్వం తరఫున యిటువంటి ఆర్థిక సహాయం చేసే కార్యక్రమం చేపట్టినట్లయితే అక్కడ వారికి సహాయం చేసినవారము అవుతాము. మన భారత ప్రధాని అక్కడ చాల సమస్య డెలికేట్ సమస్య అయినా కాని దానిని చాలా జాగ్రత్తగా ముందుకు తీసుకుపోతున్నారు. దీనిని గురించి అన్ని పార్టీలు, కొందరు వ్యక్తులు తప్ప అందరూ తృప్తి పడినారు. ఇటువంటి అమానుష కృత్యాలు జరిగే చోట తినడానికి కూడా తిండి లేకుండా ఉన్న ప్రజానీకానికి ఆర్థిక సహాయం చేస్తే బాగుంటుందని తెలియజేస్తూ యీ తీర్మానాన్ని బలపరుస్తున్నాను.

శ్రీ ఎస్. జయపాల్‌రెడ్డి :— ఈ తీర్మానంతో పూర్తిగా ఏకీభవిస్తు అక్కడ పరోక్షంగానో ప్రత్యక్షంగానో యే సంఘటనలయితే జరుగుతున్నాయో అవి అక్కడ ప్రభుత్వం యొక్క ప్రోద్బలం వల్లనే జరిగింది. మనకు వచ్చిన వార్తల ప్రకారంగా కొందరు మంత్రులు కూడా యీ సంఘటనలలో పాల్గొన్నారనేది మనకు తెలుసు అయితే యీ సంఘటనలు యిప్పుడే జరిగినవి కావు. గత 25 సంవత్సరముల నుంచి కూడా జరుగుతున్నాయి. గత 25 సంవత్సరముల నుంచి అక్కడ ఉన్న ప్రభుత్వం అక్కడ ఉండే భారతీయుల సంస్కృతిని, స్వతంత్రాన్ని పరిరక్షించుకోనకుండా పరిస్థితులను కల్పించాలని ఒక రాజకీయ విధానాన్ని వ్యవహరిస్తు వచ్చింది. తమిళ భాషను యే రూపంలోనూ ప్రోత్సహించకుండా యెక్కడయితే తమిళులు అధిక సంఖ్యాకులుగా ఉన్నారో ఆ ప్రాంతాలలో సింహళీయులను చొప్పించి అక్కడున్న తమిళులను అల్పసంఖ్యాకులగా చేసి యిటువంటి కుచ్చితమైన రాజకీయ విధానాన్ని కూడా అవలంబిస్తూ వచ్చినారు. ఇటువంటి సంఘటనలు ప్రతి దేశంలో జరుగుతూ ఉంటాయి కాని యీ ఘటనలలోని విశిష్టత యేమిటంటే ఆర్మీ వాళ్ళు డిసిప్లిన్‌ని అధికమించి, జైలులో నిస్సహాయులుగా, నిరాయుధులుగావున్న వాళ్ళపైన దాడిచేసి, మారణహోమం సాగించారు. ఇంతవరకు ఆ దేశ అధ్యక్షులు అయిన జయవర్ధనే గారు ఎంత బలహీనుడయ్యారు. ఎంత నిస్సహాయుడయ్యాడు అంటే మారణహోమాన్ని సిద్ధాంతపరంగా, సూత్రప్రాయంగా ఖండిస్తూ వచ్చారు. ఇది ఇట్లా వుండగా. ఆ దేశ ప్రభుత్వము వేరే దేశాల యొక్క సైన్య సహాయాన్ని కోరినట్లుగా వార్తలు వచ్చాయి. ఆ దేశము ఖండించినప్పటికీ భారత ప్రభుత్వం ఈ వార్తలలో ఆధారాలున్నట్లుగా తెలిపాడు. నిజంగా ఇది చాలా ఆందోళనకరమైన విషయం. చాలా డెలికేట్ విషయం. I am in perfect agreement with the wording of the Resolution and with these few words I would like to sit down myself.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :—అధ్యక్షా, సభానాయకులు ప్రవేశపెట్టిన ఈ తీర్మానాన్ని మా పార్టీ తరఫున నేను పూర్తిగా ఏకీభవిస్తున్నాను. ఈనాడు శ్రీలంకలో జరుగుచున్న సంఘటనలు చూస్తే ఈ సభ్యమానవ ప్రపంచానికే,

ప్రజాస్వామ్య వాదులకే తలవంపు వచ్చే విధంగా, ఆందోళన కలిగించే విధంగా వున్నాయి. ఒకే దేశముయొక్క అంతరంగిక విషయమనేది కాకుండా, ఆ దేశంలో జరుగుచున్న సంఘటనల పట్ల, అక్కడి ప్రభుత్వము, సైన్యము అవలంబిస్తున్న వైఖరిబట్టి మనమందరము బయటనుండి ఆందోళన వెలిబుచ్చవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. కేవలము రెండు వర్గాలకే పరిమితమైన పార్టీ అయివుంటే ఆ ప్రభుత్వము దాని విషయంలో శ్రద్ధ తీసుకొంటుందని మనము అనుకోనేదానికి అవకాశముండేది. మిత్రుడు జయపాల్ రెడ్డిగారు చెప్పినట్టుగా సైన్యము ఒకవైపు నిరాయుధులైన ప్రజానీకాన్ని ఊచకోతగా చేయుడం, వారి ఆస్తులను కొల్లగొట్టడం, వాళ్ళ స్థానాల నుండి లేపివేయడం యివన్నీ కలుగుచున్నప్పుడు పొరుగున వున్న భారతదేశంగా మన సంస్కృతికి చెందినవారు, మన ప్రాంతీయులు అక్కడ అధికంగా నివశించేచోట దారుణ మారణ హోమం జరగడం పట్ల మనం ఆందోళన వ్యక్తం చేయుడం మన కర్తవ్యం ఈ దారుణ హోమం పట్ల వ్యతిరేకంగా తయారుచేసి, ప్రపంచ దేశాల నుండి కూడా మోరల్ ప్రెషర్ అవసరమైతే శ్రీలంక మీద తీసుకొని రావలసిన అవసరం ఎంతయినా వుంది. దానికి ఇదొక భాగంగా ఉపయోగపడుతుంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించిన ఈ తీర్మానము ఉపయోగపడుతుందని నేను ఆశిస్తూ, మా పార్టీ తరఫున ఈ తీర్మానాన్ని బలపరుస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

Mr. Speaker :— Now the question is:

"that this House expresses its deep concern and anguish at the atrocities taking place against the people of Indian Origin, particularly Tamil brothern in Sri Lanka. This House feels that such happenings are unfortunate and urges the Government of India to take all steps to see that such incidents do not recur.

This House hopes that normalcy will return to Sri Lanka, soon, and that all the people there, will live in a spirit of brotherhood without any differences.

This House expresses its deep sense of sorrow and sympathy to all those who are injured and those who have lost their property and also to the Members of the bereaved families."

(Pause)

The Resolurion was adopted unanimously.

Mr. Speaker :— Now let us go to the second resolution.

Sri A.Madan Mohan :—Sir, before this Resolution is moved by the Chief Minister, I would like to request him to circulate the letter written by the Defence Minister Sri R. Venkataraman, to the Members of this House Once that letter is circulated, I am confident

this Resolution becomes redundant and probably there will not be any necessity to introduce this Resolution.

శ్రీ ఎం వెంకయ్యనాయుడు :— లెటర్ టేబుల్ మీద పెట్టడానికి మాకు అభ్యంతరము లేదు.

శ్రీ ఎస్. రామారెడ్డి :— లెటర్ పంచడంలో మాకు కూడా అభ్యంతరము లేదు.

Sri S Jaipal Reddy:— Sir, if the reported version of the letter has to be taken in o consideration, the resolution becomes all the more important and all the more necessary

Sri A Madan Mohan :—Sir, I have got a copy of the letter myself and I got it from . What I am saying is–it is for the Members to know actually as to what is transpired and what is the letter written by the Chief Minister, to the Defence Minister, expressing his apprehensions about the Engine Unit not being located here, but at Avadi and what is the answer/reply that he has given. This is what I am saying

If this House wants the co-operation of my Party also, I would like to submit in all humility that by confrontation, by political over tones and motivations, you will not be able to achieve anything. One has to achieve anything if necessary only through good co-operation and pursuation. I am sure, once the letter is read out-let him not circulate it - and then probably that makes it clear that the Resolution which is being intended.. . because I will have to go into the motivations, if one has to move the Resolution, despite the letter being amply cleared about the intensions.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :—ఈ తీర్మానాన్ని ప్రవేశపెట్టిన తరువాత, లెటరును ప్రస్తావించవచ్చు. దాని కాపిని సభ్యులకు యివ్వవచ్చును. ముందు తీర్మానాన్ని ప్రవేశపెట్టమనండి. ఇదివరకే మనము పారిశ్రామికంగా వెనకబడి వున్నాము. అన్నిటికీ పాలిటిక్స్ అడ్డము వస్తున్నాయి. ఈ నష్టములో ఇపుడు ఈ హౌస్‌లో ఏమయినా భిన్నాభిప్రాయలు వ్యక్తము చేస్తే మన రాష్ట్రానికే నష్టము. ముందు తీర్మానాన్ని రానివ్వండి. ఆ సందర్భములో మిగత విషయాలు చెప్పవచ్చు.

Sri A. Madan Mohan :— Sir, a particular paragraph is there where it is said "innocent Telugu Speaking People are mislead".

మిస్టర్ స్పీకర్ :— వారు రిజల్యూషన్ చదువుతారు.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు :—రెజొల్యూషన్ చదివిన తరువాత, వెంకట్రామన్‌గారి దగ్గర నుండి వచ్చిన లెటరు చదువుతాను. ఈ క్రింది రెజొల్యూషన్‌ని మూవ్ చేస్తున్నాను.

"మెదక్ జిల్లాలో రక్షణ శాఖకు సంబంధించిన ఆధునిక యుద్ధ శకట నిర్మాణ కర్మాగారం స్థాపించడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వము నిశ్చయించినందుకు తన సంతోషాన్ని వ్యక్తము చేస్తూ, ఈ కర్మాగారానికి గుండెకాయవంటి ఇంజన్ నిర్మాణ విభాగాన్ని తమిళనాడుకు తరలించే ప్రయత్నం పట్ల ఈ సభ తన తీవ్ర ఆందోళనను తెలియ చేస్తున్నది. ఈ కర్మాగార స్థాపనకు అవసరమైన భూమిని సేకరించినందుకు ఇతర వసతులను కల్పించినందుకు అనేక వ్యవప్రయాసలకు ఓర్చి రాష్ట్ర ప్రభుత్వము ఇంతవరకు అనేక చర్యలు తీసుకొన్న సంగతిని ఈ సభలో ప్రస్తావిస్తూ, ఈ కర్మాగార స్థాపన కోసము వేలాది ప్రజానీకం తమ సహకారాన్ని అందచేస్తూ, తమ విలువైన ఆస్తిపాస్తులను వదలుకోనేందుకు సిద్ధపడిన విషయాన్ని కేంద్రానికి గుర్తు చేస్తున్నది. అతి ముఖ్యమైన ఇంజన్ తయారీ విభాగాన్ని మరొక రాష్ట్రానికి తరలించడం ఇక్కడి ప్రజల ఆశయాలకు, ఆకాంక్షలకు, ఇది గొడ్డలిపెట్టు కాగలదని రాష్ట్ర అభ్యున్నతికి ఇది తీరని విఘాతం కలిగించగలదని సభ భావిస్తున్నది. భారత ప్రధానినియోజక వర్గమైన మెదక్ జిల్లాలో ఈ కర్మాగారాన్ని మొదట అనుకొన్న విధంగా పూర్తి విభాగాలతో నెలకొల్పవలసిందని, ఉపాధి కల్పన విషయంలో గాని, అనుబంధ పరిశ్రమల విషయంలోగాని మొదట ఉద్దేశించిన స్థాయికి ఏమాత్రం తగ్గకుండా వుండేవిధంగా అవసరాన్ని బట్టి యింకా అభివృద్ధి చేసేవిధంగా ఈ కర్మాగారాన్ని నిర్మించే పథకాన్ని రూపొందించాలని కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని ఈ సభ కోరుతున్నది. ఇదివరకు కేంద్రం యిచ్చిన వాగ్దానాలను నిలబెట్టుకొంటూ, వెంటనే ఒక బహిరంగ ప్రకటన చేయాలని ఈ సభ ప్రధాన మంత్రిని అభ్యర్థిస్తున్నది."

మిస్టర్ స్పీకర్ :— తీర్మానము ప్రతిపాదించబడినది.

(శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు వెంకట్రామన్‌గారు వ్రాసిన ఉత్తరం చదువుటకు ప్రారంభించినపుడు)

శ్రీ ఎస్. జయపాల్ రెడ్డి :—ఏ డాక్యుమెంటు నుండి అయినా ముఖ్యమంత్రిగారు చదువుతున్నపుడు, ఆ డాక్యుమెంటును సభా సమక్షములో వుంచవలసిన అవసరముంది. ఇపుడు లేదా తరువాతనైనా సర్క్యులేట్ చేయించండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—అలాగే.

Sri N. T. Rama Rao :—Sir, I am now reading out the letter.

"Dear Sri Rama Rao,

Please refer to D.O. letter No. 1625/2 CP/81, dated 28th June 1983, regarding facilities to be set up at Medak for the manufacture of Infantry Combat vehicles. I am indeed thankful to you for your assurances of infrastructural support offered by the State Government for this project.

You would any how be aware that the Central Government had taken a decision to locate this project at Medak after careful consideration of various factors like technical economic feasibility, availability of infrastructural facilities, skills, and the advice rendered by the technical experts. The Medak project is planned to have facilities such as production, fabrication and assembly shop for various parts of the vehicles, ... inspection and other testing facilities including test track, research and development activities for the light combat vehicles.

The investment at Medak for the project will be in the neighbourhood of Rs. 275.00 crores. This will necessarily lead to the development of ancilleries and other industrial infrastructure, needed for the project in and around Medak. A decision to manufacture of T-72 tanks at Avadi has been already taken and in view of the great deal of commonality of the Engine at the infantry Combat vehicle of the T-72 tank Engine, it has been decided to manufacture the Engine for both the vehicles at Avadi. I may assure you, however, that this will not make any significant difference with employment potential the quantum of investment for the development ancilleries contemplated for the Medak Project.

With kind regards,

Sd/-R. Venkataraman."

Sri A. Madan Mohan:—Mr. Speaker Sir, we propose to substitute the Resolution if the Chief Minister accepts.

Mr. Speaker:—Please move.

Sri A. Madan Mohan:— Sir, I beg to move that:

"This House hails the decision of the Central Government to establish a Defence Ordnance Factory to produce combat infantry vehicles in Medak District. This House also requests the Central Government to put up the Engine Unit, so as to make this, a fulfledged Unit."

Mr. Speaker:—Moved.

Sri A. Madan Mohan:—Sir, I would like to read out the letter of the Hon'ble Chief Minister addressed to Sri R. Venkataraman.

"Dear Sri Venkataraman garu,

During my la t visit to Delhi when I had the pleasure of meeting you you spoke of the large Defence Ordinance Factory plann d at Medak District, and made enquiries regarding the facilities to be provided by the State Gover-ment.

On my return, I have made enquiri s and found that from the State Government side, action is being taken to provide facilities even though the demands are a bit high outside the scheme approved in the Plan. Though the resources of the State Government are relatively limited, the Government have already initiated action to acquire three thousand acres of land to be given free of cost to the factory and had also undertaken action to provide water supply, road , electricity and other infrastuctures at considerable costs. Even on the conservative estimate side, th cost of the state Govnrnment to provide these facilities would be upto over Rs. 15 00 crores. All this is being done in our anxiety to participate in the major Defence effort and we are assured that the factory would involve to the extent of Rs. 200 to 300 crores." .... (This may kindly be noted Sir,-between Rs. 200 to 300 crores) and provide direct employment to 7,000 to 7500 people apart from teritory employment and employment generation and skill. The people of the local area in particular and the State and Central Governments have been eagerly following the developments for the Defence Ordnance Factory, as they are making great sacrifices of their land, homes and other facilities, with the hope, that they would, in some manner share the direct or indirect benefit flowing from the project.

Recently, however, a disturbing news item has appeared that the Ministry of Defence proposed to locate the Unit of manufacturing of Engines for these vehicles in Avadi in Tamil Nadu State. This gave raise to the justifiable feelings amongst the public that while all the important parts are manufactured in other States, only the Assembly Unit and the testing track will be located in Medak. Such news has been very disturbing and has caused consternation in the minds of the public. The mere assembly unit and the test track would not have called for such high price attractively to locate at this state I am assuming that the information appeared is not true. I request you to kindly give a quick rejoinder in the Press, categorically stating that the production of various important components including Engine, transmission and chasses; would be located in Medak and all para-meters of investiment, employment and skill eneration would remain unchanged, Such a clarification would set

at rest the controversies and stimulate the local people hear to give their sincere cooperation to the project."

The reply of Mr. Venkatraman which is read out by the Chief Minister is in response to the letter addressed by him, expressing the apprehension that the Engine factory is likely to be shifted from here to Avadi

I personally or my party is in no way less than concerned about this apprehension. In fact that is the reason why we have brought out a substitute resolution. and if the Chief Minister agrees, I think it would certainly avoid any controversy and it can go unanimously.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— ప్రతిపక్ష నాయకులు చెబుతున్న సవరించిన తీర్మానంతో మేము అంగీకరించము. ఎందుకంటే వెంకట్రామన్ గారు నిర్దుష్టంగా చెప్పారు. ఇంజన్ భాగము యిక్కడ తయారు చెయ్యను అవడిలో తయారు చేస్తామని వ్రాసారు. ఈనాడు తెలంగాణా విషయంలో ముఖ్యంగా దేశంలో అన్ని ప్రాంతాలు కూడా పారిశ్రామికంగా అభివృద్ధి చేసి ఉన్న నిరుద్యోగ సమస్యను తీర్చాలి గాని వేరే మార్గంలేదు. ఇంకా ఏమైనా ఉంటే ఎక్కువ వనరులు కలిగించాలి. ప్రజలయొక్క ఆశలు తీర్చాలి. అందువల్ల యీనాడు యిక్కడ ఉన్న నిరుద్యోగ సమస్యను పూర్తి చేయాలి ఈనాడు మెదక్‌లో కొన్నివేల ఎకరాలు, కొన్ని వసతులు మనదగ్గరనుండి తీసుకొని యిప్పుడు ఇంజను భాగాన్ని తమిళనాడుకు తరలిస్తామంటే అంత చేతులు ముడుచుకొని కూర్చునే జాతిమాత్రం తెలుగుజాతి కాదని నేను సవినయంగా మనవిచేస్తున్నాను. ఈ విషయంలో ఏమాత్రం అన్యాయం జరిగినా తెలుగు జాతి అంతా కూడా తీవ్రమైన ప్రతిఘటన చేస్తుంది. తెలుగు జాతి ఒక్కతాటిమీద నిలబడుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇది తెలుగువారిని ద్రోహం చేసినట్లు అవుతుంది. ముఖ్యంగా మా నమ్మకాన్ని వారు తీసుకోవాలంటే వారి నియోజకవర్గం వెనుకబడిన ప్రాంతం అయిన మెదక్ జిల్లా అని గుర్తుంచుకొని గౌరవనీయులైన ప్రధాన మంత్రిగారు యీ విషయంలో తెలుగు జాతికి, తెలుగు రాష్ట్రానికి న్యాయం చేయాలని యీ సభాముఖంగా యీ తీర్మానం ప్రవేశపెట్టడం జరిగిందని కూడా మనవి చేస్తున్నాను.

Sri S. Jaipal Reddy:— Sir, I think there is no substantive difference at all between the revised text of the official resolution and the substitute motion tabled by the Leader of Opposion Mr. Madan Mohan thought of subtituting the motion having regard to the first text of the resolution. I do not think Mr. Madan Mohan had an occasion to go through the revised text, when he first formulated or Mr Raja Sekhara Reddy substituting the motion. There is absolutely no difference in spirit or wording between the revised text of the

Resolution and the substituted motion. Therefore I suggest that Mr. Madan Mohan – better to withdraw his substitute motion gracefully and support it. If the original text of the R[illegible] returned to the C. M. perhaps his substitute motion would have gained the relevance.

Sir A. Madan Mohan:—Sir, I had resumed my seat, because the Chief Minister wanted to speak. As a respect to the Leader of the House I made it. That does not mean that I have completed my submission. Let me continue with your permission.

There are three ingredients which have to be understood. This is not something unknown to me. This is what I anticipated. Well, if mere emotional speeches can go on inciting the people against anybody without rationale and reasoning, I think there is something wrong with the people - but I do not think people are that blind and people can appreci te rational and reasoning. People also can understand the political over tones of trying to exploit their sentiments to divert against somebody, which I take an objection and I take it as an exception. It is not correct to any responsible Chief Minister to do that. Without even listening to me he rose on his feet to say that he has opposed to the substitute resolution, while a more experienced man and a senior legislator like Mr. Jaipal Reddy has said that there is absolutely/literally no change between this modified text of the Resolution now putforth by the Chief Minister and the one formulated by my colleague. Well, I would come to that next. But what I would like to submit is – there are three ingredients. One thing is about local employment. An assurance on the raising hopes of the youth, either of that particular area i.e. Medak District, to which I also belong and the solution of the employment of the unemployed youth of the State, I would like to say and go on record that I am second to none, not even to this Chief Minister in trying to express my concern about the solution of this problem and trying to find suitable employment to our unemployed. So, let him not go scotfree to say that whatever just he makes emotional speeches that he is only the lone savier of this youth. The youth, by now have understood the political motivations and political over-tones, but what I would like to say and submit humbly - we are assuming a thing which is not there. It is something like searching a black cat in the dark house, which is not there. The presumption on the part of the Chief Minister or anybody that the Engine Unit will be located here in Medak District unfortunately, has never been taken by the Government of India at any stage. At the time when it was decided by the Government of India to locate the Ordnance Factory in Medak, a Backward area of Andhra Pradesh, it was not done because it

happened to be the Constituency of the Prime Minister. Let the sentiments not be aroused. She did - or the Government of India did it with an objective perspective of dispersal of industries for providing employment and to generate employment among the youth and the Backward areas to better their socio economic conditions. It is not only in Medak, even it happened in Rurekhela and Durgapur. It happened in Bangalore, Now, first of all let this mental cordon be removed from the minds of those who entertain the apprehension on the assumption that a decision by Government of India was taken for the location of Engine Unit. I would like to go on record -- "never have they taken this decision". The decision to locate Engine Unit at Avadi was a subsequent decision, un - related to the location of the Ordnance Factory in Medak.

Now, coming to the components, there are two ingredients which are involved. That is about the employment potential. The present factory with the order of about Rs.275 crores today, and the escalation of prices might take it to Rs. 350 to 400 crores, it is going to cater to the needs of the local people in finding solution to this vexed unemployment problem to the order of about 7,000 to 7,500, which is the hoarse-cry of the Chief Minister, as if he is the lone person concerned and as if we are all not.

Secondly, the money aspects of it - is, who would appreciate Mr. Speaker Sir, and the whole house would appreciate that the letter of the Chief Minister in which he himself has expressed the apprehension, saying, that this could be and it was made to understand that this factory would be to the tune of or to the order of Rs. 200 to 300 crores -- and you would also appreciate the reply of Sri Venkatraman that it is about Rs. 275 crores. But I would like to say further-because yesterday, I met the Director of Planing & Technical Division and Mr. Venkatraman was kind enough, when I talked to him on telephone-to rush a person with the copies of both the letters addressed to him by the Chief Minister and also the letter addressed by him to the Chief Minister, to explain the real facts to the Hon'ble Members of the House, that the first decision to locate the Engine Unit was never an earlier decision, that it would be located here.

Secondly, about Rs. 200 to Rs. 300 crores, he has made it clear that this would be to the order of Rs. 275 crores and yesterday when I discussed with the Director, he said because of the price escalation this might probably go upto Rs. 350 to Rs.400 crores. Now, as far as the employment potential is concerned, about 7,500 to be employed, certainly they are going to be employed and for that you need not again make the people hysterical-making the youth hysterical

by misleading them and trying to take full advantage or to make political capital out of the situation. This would spark of certainly with dangerous consequences. This is nothing but trying to mislead the youth of the State and this is nothing but trying to mislead the people of the State and this is not good on the part of any responsible Government or on the part of any responsible Chief Minister.

Sir, why I am saying all this is tomorrow they should not say because out of my own subjective experience I faced the situation. When some enthusiasts wanted to locate a medical college, everybody, said I opposed it as a Health Minister for the location of the medical college in my own district. Sir, little was it told to them that it was a private medical college little was it told to theYouth of that area it would certainly not going to cater to the needs of the local youth. It was orginally planned to have more people admitted from abroad by paying capitation fee and the rest also by capitation fee. So, since the Prime Minister has opposed to this, and as that was the policy, it was told to all the Congress-I Governments, then I was totally opposing for the location. But their twisting the matter was different probably which is convenient sometimes in a Parlimentary sytsem of democracy. So, I would like to go on record again that first of all your apprehension that this is going to betrruncated, is not correct because this is going to be more than what you had been actually asked for by the Government of India. Secondly the employment potential of 7,500 of the local youth or the youth of the State is not going to be affected. Thirdly I would like to say that the decision to locate Engine Unit was never there earlier. I can understand that the time when this Ordinance Factory was being located here, if the Government of India in its wisdom had taken a decision to locate the Engine Unit, to-day, for them to shift, certainly can cause an apprehension but I am sorry to say, it was never done and I do not know to what extent the Chief Minister is able to appreciate when I say this-becaase it all depends upon one's own experience and knowledge. The Defence Factories are always with dispersal of location. In fact that is the strategy of any country, including our country and secondly wherever there is infrastructure available, they would like to see. For example, the Republic Forge is getting some of the components of the Defence Factory, although the main factory is somewhere located.in Bihar. Likewise there are certain othere components which are being manufactured at Bangalore. "Why should they give it you"- is not question here. It is first of all the feasibility, the economy, and the indigenous inputs-all these factors are to be taken into consideration and above all, the economy aspect has

to be taken into consideration and as far as the local apprehension is concerned, it is uncalled for and inspite of the fact if it is insisted upon. I would say that the substitute resolution may go urging the Central Government to locate the Engine Unit also here. Since Mr. Jaipal Reddy agrees that there is absolutely no difference between the modified resolution now that is putforth by the Chief Minister and the one that is modified by Mr. Rajashekara Reddy, I am insisting them and I hope they will be good enough to accept Resolution, when there is no difference.

2.00 p. m. శ్రీ ఎన్. రాఘవ రెడ్డి:—ఇదివరలో 600 కోట్ల రూపాయిల ఖర్చుతో మెదకు జిల్లాలో ఫ్యాక్టరీ ఏర్పాటు చేస్తామని చెప్పారు. ఇప్పుడు దానిని 275 కోట్లకు కుదించడం బట్టే తెలుస్తున్నది. ఇంజెన్ యూనిటు కార్యాలయం కూడా అక్కరలేదు. మన రాష్ట్ర పారిశ్రామిక అభివృద్ధి విషయంలో కేంద్రానికి ఉండే సవతి తల్లి ప్రేమను కూడా దృష్టిలో పెట్టుకొని ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ మహమ్మద్ రజాఅలీ:—ఈ కర్మాగారం మెదకు జిల్లాలో కావలసిన అవశ్యకత గురించి తీర్మానంలో చెప్పబడింది. ప్రధానమైన భాగాలను విడదీసి తమిళనాడుకు తరలించడం అనేది ఎవరూ అంగీకరించలేని విషయం. ఆంధ్రప్రదేశ్ పారిశ్రామికంగా వెనుకబడి ఉంది తెలంగాణా అభివృద్ధి అనే కాకుండా సమైక్య రాష్ట్ర అభ్యున్నతికి కావలసిన పరిశ్రమలలో ఇది ఒకటి. ఇంత పెద్ద పరిశ్రమను రెండుగా చీల్చి తలకాయ ఒక చోట, మొండెం ఒక చోట పెట్టడం కేంద్రం మనపై చూపుతున్న సవతి తల్లి ప్రేమకు పార్షల్ బిహేవియర్‌కు తార్కాణం. సమగ్రమైన కర్మాగారం మెదకులో మొదట్లో అనుకున్న ప్రకారం సాధించుకోడం అనేది తీర్మానంలో ఉన్న విషయం. రెండవ తీర్మానంలో కూడా అదే ఉంది. వివాదంలోనికి పోకుండా యూనానిమస్‌గా తీర్మానం పాస్ చేసుకుంటే బాగుంటుంది.

శ్రీ పి. రామచంద్రా రెడ్డి:—అధ్యక్షా, సభా నాయకులు ప్రవేశ పెట్టిన తీర్మానాన్ని బలపరుస్తున్నాను. ఈ ఫ్యాక్టరీ నా నియోజక వర్గంలో ఉంది కనుక రెండు మూడు విషయాలు సభ్యులకు చెప్పాలని అనుకుంటున్నాను. సైట్ సెలక్షన్ చేసేటప్పుడు రష్యన్ ఇంజనీర్లు అవడి ఇంజనీర్లు వచ్చారు. పూర్వం ఏ పంటపండని ప్రాంతంలో భూములు ఇస్తామంటే వీలు లేదన్నారు. అప్పుడు ఎంతో విలువ కలిగిన భూములు, బావుల క్రింద సేద్యం చేసే భూములు ఎద్దుమైలారం, అంతర్గిన్నె రెండు గ్రామాలలో రైల్వే స్టేషనుకు లింక్ చేసే విధంగా భూములు ఇవ్వడం జరిగింది. బాగారెడ్డి పరిశ్రమల మంత్రిగా ఉండేవారు. అప్పుడు నేను శాసన సభ్యుణ్ణి కాను కాని పూర్వం ఇండస్ట్రియల్ డెవలప్‌మెంటు కార్పొరేషను ఛేర్మన్‌గా కొన్ని పరిశ్రమలు అక్కడ రావడానికి బాధ్యుణ్ణి కనుక నేను కూడా కలుగచేసుకొని కొంత ప్రయత్నం చేసాను. మొత్తం ఫ్యాక్టరీ క్కడే అని చెప్పారు. నాకు ఆ ఇంజనీర్లను కలుసుకునే అవకాశం కలిగింది.

కాంపెన్సేషన్ ఇవ్వకుండానే మూడు వేల ఎకరాలు పొసెషన్ ఇప్పించాము. ఇంజను ఒక చోట, బాడీ మరొక చోట అని ఎవరూ ఆ రోజున చెప్పలేదు. అప్పటి చర్చలలో ఇటువంటి అనుమానాలకు ఎవరూ గురి కాలేదు. బాగారెడ్డి గారు మా నియోజక వర్గంలో ఎన్నికల సందర్భంలో పర్యటించినప్పుడు కాని కాంగ్రెసు పెద్దలు ఎన్నికలలో పర్యటించినప్పుడు కాని 600 కోట్లు పెట్టుబడితో కర్మాగారం అని ఇ తమందికి ఉద్యోగాలు దొరుకుతాయని చెప్పారు కాని స్ప్లిట్ చేసిన విషయం చెప్ప లేదు. ఇంతవరకు కాంపెన్సేషను విషయంలో రైతులను ఓదారుస్తూ వచ్చాం—కొత్త ప్రభుత్వం వచ్చింది, డబ్బు ఇబ్బంది ఉంది, మిత్తితో ఇస్తారు కదా అని చెబుతున్నాం. అంతా కొండంత ఆశ పెట్టుకొని ఉన్నారు. ఎన్నికల ఫలితాలు వచ్చినతరువాత దానికి దీనికి లింక్ ఉందో లేదో కాని నేను ఒకరి పై నేరం పెట్టను కాని నా నియోజక వర్గంలోని ఇండస్ట్రియల్ ఏరియాలో కాంగ్రెస్ వారిని ఓడించారు కనుక ఫ్యాక్టరీని విభజించి సగం తీసుపోతున్నారనే ప్రచారం ఎక్కువగా ఉంది. అది నిజమనే వారిలో నేను ఒకణ్ణి కాను. వెనుక 1961-62 లో రామచంద్రాపురం బి.హెచ్.ఇ.ఎల్. కు సైట్ చూడడానికి వచ్చిన వారిని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మర్యాదగా చూడ లేదని ఇక్కడ సంపూర్ణమైన యూనిటు పెట్టే బదులు తిరుచ్చికి కొంత తీసుకుపోయారు. అప్పుడు మనం అశ్రద్ధ చేసామో, ప్రయత్నం సాగలేదేమో కాని మొత్తం బి.హెచ్.ఇ.ఎల్. ఇక్కడే రావలసి వుండె. ఈ సారి మెత్తగా ఉండవలసిన అవసరంలేదు. యుద్ధమూ అవసరం లేదు. ప్రధాన మంత్రికి అన్ని విషయాలు తెలుస్తాయనే వారిలో నేను ఒకన్ని కాను. డిఫెన్స్ మినిస్టర్‌కు ఒక అలవాటు ఉంది, యాంటిసిడెంట్సు ఉన్నాయి. వారు అక్కడ రాష్ట్ర పరిశ్రమల మంత్రిగా ఉండేవారు. కేంద్రంలో సుబ్రహ్మణ్యం గారుండేవారు. బలాఢ్యుడైన మనిషి కామరాజ్ గారుండే వారు. సంజీవరెడ్డిగారు ఆయనను తీసుకువచ్చి మా ఏరియా చూపించారు. మనకు సగం పరిశ్రమే వచ్చింది. దీనిని పోనిచ్చే అవసరం లేదు. ఒక ప్రభుత్వం మారి మరొక ప్రభుత్వం మారింది, ఈ విధంగా చేస్తే కేంద్ర ప్రభుత్వానికి చెడ్డ పేరు వస్తుంది కనుక అటువంటి ఉద్దేశం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఉందని అనుకోను. ఆవడిలో టాంకు బ్రిటిషు కొలాబరేషనుతో జరుగుతోంది. ఇక్కడ రష్యన్ కొలాబరేషను. ఈ విధగా రెండు కొలాబరేషన్సు కలిసి ఉండవని నేను ఐ.డి.సి. లో ఉండగా అన్నారు. రష్యన్, ఇంగ్లీషు కొలాబరేషను ఒకే చోట ఒప్పుకోరని వేరే సందర్భాలలో తెలిసింది. మేము మానుకున్నాం కూడా. బ్రిటిషు కొలాబరేషను ఉన్న ఆవడిలో ఇక్కడి ఇంజన్లు తయారవుతాయని అనడం సమంజసంకాదు, తన రాష్ట్రానికి తీసుకువెళ్లడానికి డిఫెన్స్ మినిష్టర్ చేస్తున్నాడని నా అనుమానం. ఇంజను లేకపోతే మిగతా ఎసెంబ్లింగ్ అంటే కమ్మరిపని. కమ్మరి పని మనవంతు, ఇంజనీర్లు చేసే ఇంజన్లు వారివంతు అనడం మంచిది కాదు. ప్రతిపక్ష నాయకులు కూడా ఇంజను యూనిటు ఇక్కడే కావాలి అన్నారు. ప్రాంతీయత భావాలు డెలిట్ అయినాయి. ఎటువంటి ఎమెండుమెంటు లేకుండా మొదటి తీర్మానం ఒప్పుకున్నట్లే, దీనిని ఒప్పుకోవాలి. ప్రధాన మంత్రి నివాసా

జకం వర్గం అని మెదకు జిల్లాకు అదనంగా చేసింది లేదు. గత 20 సంవత్సరాలలో శాసన సభ్యులం కృషిచేసి జిల్లాను మంచిగా చేసుకున్నాం. మెడికల్ కాలేజి విషయంలో అప్పటి హెల్తు మినిస్టర్ గారిపై దుమారం లేవదానికి మా స్తే కాదన్నాం. మేమందరం కాంగ్రెసులో ఉన్న వారమే. ప్రాంత అభివృద్ధికి కష్టపడిన వారమే. మిత్రుడు మదనమోహన్ కూడా ఆ ప్రాంతం అభివృద్ధికి కృషి చేసిన వాడే. ప్రాంతీయతా భావాలు కాని ఎమోషన్ ఉన్న వాడు కాని కాదు. తన సవరణను ఉపసంహరించుకుని ఈ తీర్మానాన్ని ఏకగ్రీవంగా పాస్ చేసినట్లయితే ప్రధాన మంత్రికి కీర్తి తెచ్చిన వారం అవుతామని అనుకుంటు న్నాను.

Sri S. Jaipal Reddy:—Since he initiate discussion he will have the opportunity to wind up. The Chief Minister need not interrupt the Proceedings.

(interruption)

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు:— అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రాన్ని ఏ విధంగా అభివృద్ధి పరచుకోవాలనే ఆశతో చేయడం జరిగింది కాని ప్రత్యేకముగా ఏ పార్టీ విధానముతో చేయలేదని గౌరవ ప్రతిపక్షనాయకులు మదన్ మోహన్ గారికి తెలియ చెప్పదలచు కొన్నాను. మెదక్ జిల్లా ప్రజలు ఎన్నో ఆశలతో ఎటువంటి ప్రతిఫలాన్ని ఆశించకుండా 3000 ఎకరాల స్థలాన్ని యిచ్చారు. టి-72 ఇంజన్ నమూనాను మెదక్‌లోనే తయారుచేసి మద్రాసుకు పంపించవచ్చును కదా. మద్రాసులో తయారుచేసి మెదక్‌కి పంపించే బదులు అదే నమూనా ఇంజన్‌కి మెదక్‌లో తయారుచేసి మద్రాసుకు పంపించవచ్చును కదా. అటువంటి విధానమును అవలంబించవచ్చుననే వివరణ యివ్వడానికి మాట్లాడదలచుకొన్నాను. అదే ఇంజన్ అయినప్పుడు మెదక్‌లో తయారుచేసి ఆ ఇంజన్ మద్రాసుకు పంపితే వారికి ఖర్చు తగ్గుతుంది. ఏదో వస్తుందని ఆశతో వుండే తెలుగు ప్రజలు మెదక్ ప్రజలు సంతృప్తి పడతారు. మనము పారిశ్రామికముగా ఎంతో వెనుకబడి వున్నాము. మనకు కూడ కొంత మేలు జరగాలనే విధానముతో చేసిన ప్రసంగము తప్ప ఏ విధమైన ద్వేషము లేదు. మన రాష్ట్రము పెంపొందాలనే విధానముతో మనము కోరి తెచ్చుకోవాలని కావలసిన వనరులను కల్పించాము. అదే నమూనా ఇంజన్‌కి ఇక్కడ తయారుచేసి మద్రాసుకు పంపితే ఇక్కడ 10 మందికి ఆసరా కల్పించినట్లు అవుతుందని చెబుదామనే ఇక్కడ ఈ విధంగా మాట్లాడుతున్నాను.

శ్రీ జి. బుచ్చయ్య చౌదరి:—అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశ పెట్టిన తీర్మానమును హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తూ ప్రతిపక్షము యిస్తున్న సహకారానికి వారికి ధన్యవాదాలు చెబుతున్నాను. పారిశ్రామికముగా మన రాష్ట్రము వెనుకబడి వున్న సంగతి అందరకు తెలుసు. ఆనాడు ఇందిరాగాంధీగారు గెలిచినప్పుడు రు. 3000 కోట్లతో పారిశ్రామికముగా అభివృద్ధి చేస్తామని ఆనాటి

పరిశ్రమల మంత్రి బాగారెడ్డిగారు చేసిన ప్రకటనలు మన అందరి దృష్టిలో వున్నాయి 600 కోట్లతో ఈ ప్రాజక్టు కడతామని అన్నారు. అనేకమంది యువకులకు ఉద్యోగావకాశాలు కలుగుతాయని అనుకొంటున్న సమయం. యువకులను తప్పుదారి పట్టించటానికి పెట్టిన తీర్మానము కాదు. పారిశ్రామికముగా రాష్ట్రాన్ని ముందుకు తీసుకపోటానికి, మనకు రావలసిన పరిశ్రమలను తెచ్చుకోనటానికి ఈ తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టారు. ఎంతో త్యాగము చేసి విశాఖ ఉక్కు కర్మాగారమును సాధించుకొన్నాము. సేలం ఉక్కు కర్మాగారము పని ప్రారంభిస్తే ఇంకా విశాఖ ఉక్కు కర్మాగారము పునాదులస్థాయిలోనే వుంది. మనమందరం ఈ తీర్మానమును ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించి మనకు అన్యాయము చేయవద్దని కేంద్రానికి చెప్పవలసింది. మనకు రావలసిన కార్మాగారాలను మనము తెచ్చుకోవలసిన అవసరం వుంది. అణు విద్యుత్ కర్మాగారము విషయం చూస్తున్నాము. ఏ ఒక్క పరిశ్రమ మనకు రాకుండా పోతున్నాయి. మరొక ప్రతిపాదన ఏమీ లేకుండా ఈ తీర్మానమును ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించాలని మనవి చేస్తున్నాను.

Sri S. Jaipal Reddy: —As I mentioned earlier, there is no sophistication or qualitative difference between the revised official resolution on the subject and the substitute motion. I therefore urge upon Mr. Madan Mohan not to insist upon the substitute motion. I don't belong to Madak District as Mr. Madan Mohan and Mr. R..mchandra Reddy do. But the House knows that I was the candidate of the entire Opposition against Madam in Medak. It should be recalled the campaign team of the election manager of Medak Constituency for Madam said that milk and honey would flow in the streets and forests of that district. Now I would like to find out from my good friends and Mr. Madan Mohan what milk and honey flew. As other friedns pointed out earlier, the original estimate and value of the factory was said to be in the neighbourhood of Rs. 600 crores. Now Mr. Venkatraman says the estimate would be only Rs. 100 crores. I would like to know what has happended to the remaining part. Mr. Madan Mohan referred to that letter of approval. After I listened to the text of the letter as read out by the Chief Minister our views have since been confirmed, enhanced and accentuated. What exactly is the need to establish Engines Factory in Tamil Nadu? I would ask my Congress friends including Mr. Madan Mohan ot ponder over and consider as to whether such a decision would

have been taken for the people of Medak of the people of Andhra Pradesh, as they have reposed faith in the Congress (I) as they did in the last decade. Mr. Ramachandra Reddy has also spoken. Therefore I have a doubt add I charge that this is a politically motivated decision.

(Some members uttered 'Shame')

Therefore, there is a need for the House to place its strong feelings on record. The revised text in fact, is quite moderately worded, than the original one. But there is a need for the principal opposion party, Congress (I) to extend invitation and fight for our legitimate. Therefore I urge that this Resolution be adopted unanimously as it is.

కుమారి కె. ప్రసూన:—అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రతిపాదించిన ఈ తీర్మానాన్ని మనస్ఫూర్తిగా బలపరుస్తున్నాను. ముఖ్యంగా ప్రతిపక్ష సభ్యులందరూ కూడా ఏకమై ఈ ఇంజన్ విభాగం ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లోని మెదక్ ప్రాంతంలో వుండాలనే అభిప్రాయానికి రావడం చాలా చక్కని విషయం. ఈనాడు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పారిశ్రామికంగా చాలా వెనుకబడివుంది. ఇంజన్ విభాగం మద్రాసులో తయారుచేసి ఎసంబిలింగ్‌కు ఇక్కడకు తీసుకురావడం వల్ల ప్రొడక్షన్ రేటు ఎక్కువ అవుతుంది. మార్కెట్ ప్రైస్ ఎక్కువ అవుతుంది. దీని ప్రభావం వరల్డ్ మార్కెట్ మీద కూడా పడే పరిస్థితులు వున్నాయి. కనుక ఇంజన్ విభాగం మన రాష్ట్రంలోనే ఏర్పాటు చేస్తే ఆర్థిక సిద్ధాంత రీత్యా కూడా అది ఉపయోగంగాను, లాభకరంగానూ వుంటుంది. ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో ముఖ్యంగా తెలంగాణా ప్రాంతం పారిశ్రామికంగా మరీ వెనుకబడివుంది ఈ ప్రాంతాన్ని పారిశ్రామికంగా అభివృద్ధి పరచి అక్కడి ప్రజల ఆర్థిక పరిస్థితిని, వారి స్థితిగతులను అభివృద్ధి పరచవలసిన అవసరం వుంది. అంతేగాక, తెలంగాణా ప్రాంతంలో ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్ ఫెసిలిటీస్ ఎక్కువగా వున్నాయి. భూమి, మిగిలిన సదుపాయాలను ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వం సమకూర్చడానికి సంసిద్ధతను వ్యక్తం చేసింది. కనుక ఇంజన్ విభాగాన్ని కూడా ఇక్కడే ఏర్పాటు చేస్తే ఈ వెనుకబడిన ప్రాంతం ఆర్థికంగా అభివృద్ధి చెంది దేశ పురోభివృద్ధి వైపు మన రాష్ట్రాన్ని మళ్లించుకునే అవకాశం వుంది.

ఏ దేశానికి అయినా, ఏ ప్రాంతానికి అయినా అచ్చటి ఆర్థికాభివృద్ధి అక్కడి పారిశ్రామికాభివృద్ధి మీద ఆధారపడి వుంటుంది. మన ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కేవలం వ్యవసాయరంగంపై ఆధారపడివుంది. ఇక్కడ ప్రజల ఆర్థిక స్థితిగతులు అధ్వాన్న పరిస్థితిలో వున్నాయి. వీటిని అభివృద్ధి పరచాలంటే రాష్ట్రం పారిశ్రామికంగా కూడా అభివృద్ధి చెందాలి. అటువంటి పరిస్థితిలో మనకు ఇచ్చిన కర్మాగారాన్ని ముక్కలుచేసి కొంత భాగాన్ని మద్రాసురాష్ట్రానికి తరలించడంలో మన రక్షణశాఖామంత్రిగారు తమరాష్ట్ర ప్రేమను చూపిస్తున్నారు తప్ప న్యాయం చేకూర్చడంలేదని అనిపిస్తున్నది. బుచ్చయ్యచౌదరిగారు చెప్పినట్లు ఉక్కు

ఫ్యాక్టరి మూడు భాగాలై అందులో మనం కొంత పోగొట్టుకున్నాము. అలాగే ఇది పోగొట్టుకోకుండా వుండాలని, ప్రతి ఒక్కరు ఈ తీర్మానాన్ని బలపరుస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనా రెడ్డి:—అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశ పెట్టిన ఈ తీర్మానాన్ని మా పార్టీ బలపరుస్తున్నది. అయితే 12వ తేది మా పార్టీ తరపున 200 మంది ఢిల్లీలో వెంకట్రామన్ గారి ఇంటి ముందు ఒక ప్రదర్శన జరిపి వారికి ఒక మెమొరాండం ఇవ్వడం జరిగింది. ఆ సందర్భంలో వెంకట్రామన్ గారు మాట్లాడుతూ మీరూ మీ ప్రభుత్వమూ మిస్ లీడ్ చేస్తున్నది. ఆల్ రెడీ మద్రాసు ఆవడిలో ఇంజన్ విభాగం వుంది, ఇక్కడకు తీసుకువచ్చి ఎసెంబుల్ చేస్తారు. రేకులు ఇంకో చోట, టయర్స్ ఇంకో చోట తయారవుతాయి మీ ముఖ్యమంత్రి గారు ఢిల్లీ వచ్చినప్పుడు ఈ విషయం నాతో మాట్లాడినప్పుడు ఇంజన్ విషయం స్పష్టంగా చెప్పి మీరు కావాలంటే ఇక్కడకు రావాలని సలహా ఇవ్వండి. ఆలోచించడానికి వీలు వుంటుంది, అంతేగాని ఇక్కడ్నుంచి తీసేస్తున్నారని చెప్పవద్దు అని చెప్పినట్లుగా అన్నారు. నేను ముఖ్యమంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. మీరు మొట్టమొదటిసారి వెంకట్రామన్ గారిని కలిసినప్పుడు ఇంజన్ విభాగం ఇక్కడ పెట్టాలని అడిగారా ? వెంకట్రామన్ గారితో మాట్లాడినప్పుడు ఇంజన్ విభాగం యూనిట్ విషయం చర్చకు వచ్చిందా ? వస్తే వారు ఏమి చెప్పారు ? ఈ తీర్మానంలో పాజిటివ్ గా ఇంజన్ విభాగం ఇక్కడ పెట్టాలిఅని ప్రతిపాదిస్తే బాగుంటుందని నేను అనుకుంటున్నాను.

కుమారి టి. వెంకటరత్నం:— అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశ పెట్టిన ఈ తీర్మానాన్ని మనస్పూర్తిగా బలపరుస్తున్నాను. ఈ తీర్మానం 11వ తేదీననే మన సభలో ప్రతిపాదించవలసియున్నది కాని అనివార్య కారణాల వల్ల వాయిదా పడి ఈ రోజు వచ్చింది. అసలు 1981వ సంవత్సరంలో ఈ ఫ్యాక్టరి గురించి నిర్ణయించినప్పుడు దాని ఖర్చు 600 కోట్ల రూపాయలని చెప్పడం జరిగింది. ఈ నాడు 275 కోట్లు మాత్రమే దీని ఖర్చు అని చెప్పడం . . . .

శ్రీ ఎ. మదన్ మోహన్:—పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ 600 కోట్ల రూపాయలని సభ్యులు చెపుతున్నారు, రాఘవరెడ్డిగారు కూడా చెప్పారు. ఈ ఫిగర్ ఎక్కడ్నుంచి వచ్చింది? ఇంజన్ విభాగం ఇక్కడ లొకేట్ చేస్తామని గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా చెప్పిందా ? లేక మనం కావాలని కోరామా? ముందు ఇస్తారని చెప్పారు, తరువాత Twisting of facts either in the mouth of Mr. Venkataratnam Or the Prime Minister is not correct. This is a political twist. మేము కోపరేట్ చేస్తాము. మీరు కోరింది ఏమిటి. వారు ఇస్తానని చెప్పింది ఏమిటి, 600 కోట్ల రూపాయలని ఎవరు చెప్పారు?

కుమారి టి. వెంకటరత్నం:—కేంద్రంలో వున్న ఇందిరా కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఇప్పుడు ఇలాంటి ఆలోచనకు రావడం శోచనీయమైన విషయం. దీనిని అన్ని పత్రికలు ఖండించినప్పుడు ఇందిరాకాంగ్రెసు సభ్యులు ముందుకు వచ్చి ఇక్కడ ఇంజన్ యూనిట్ను ఎందుకు పెట్టారు, ఎందుకు మద్రాసు తీసుకువెళుతున్నారు అని అడగకుండా ఇక్కడ ఒక తీర్మానం పెట్టినప్పుడు దానికి మరో సబ్స్టిట్యూట్ తీర్మానం పెట్టటం విచారించవలసిన విషయం సభ్యులు రామచంద్రారెడ్డిగారు క్లియర్‌గా చెప్పారు. తీర్మానంలో "......This House also requests the Central Government to put up the Engine Unit, so as to make this a fulfledged Unit." అని అంటే మరల కొత్తగా కోరుతున్నట్లుగా వుంది. ముందు 600 కోట్లు అని ఏది వున్నదో దానిని అంగీకరించాలి. తమిళనాడుకు ఏదైనా అన్యాయం జరిగితే పార్లమెంటులోని వారి సభ్యులందరూ వాకౌట్ చేస్తారు అని మన రాష్ట్రానికి సంబంధించిన విషయం వచ్చినప్పుడు మన సభ్యులు ఈ సమస్యను పట్టించుకోకపోవడం విచారకరం. పారిశ్రామికంగా వెనుకబడిన మన రాష్ట్రంలో పెట్టింది కూడా వెనక్కు తీసుకువెళ్ళడం ఆంధ్ర ప్రజలు సహించరు అని ముఖ్యమంత్రిగారు అంటే వారు యూత్‌ను రెచ్చగొడుతున్నారనడం సబబుకాదు. తిరుపతిలో పెడదామనుకున్న కోచ్ ఫ్యాక్టరీ తమిళనాడు తరలిస్తారనే వార్తలు వచ్చాయి. ఏ విషయంలో చూసినా మనకు అన్యాయం జరుగుతున్నది కనుక ఈ తీర్మానాన్ని అందరు సభ్యులూ, ముఖ్యంగా ఇందిరా కాంగ్రెసు సభ్యులు ముందుకు వచ్చి ఈ బాధ్యతను వారి భుజస్కంధాలపై వేసుకుని వారు ఇది ఇక్కడకు వచ్చే ప్రయత్నాలు చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను వారి ప్రైమ్ మినిష్టర్ అని ప్రతిపక్షనాయకులు మాట్లాడుతూ అవర్ ప్రైమ్ మినిష్టర్ అని అన్నారు. I request the Leader of Opposition to request your Prime Minister better in this context.

Sri A. Madan Mohan :— Is she not your Prime Minister, Madam ?

شری سلطان صلاح الدین اویسی :— مسٹر اسپیکر صاحب جو ریزولیوشن پیش کیا گیا اگر ہم اصل محرک کی بنیادوں کا جائزہ لیں تو ہمارے سامنے آئیگا کہ ہم لوگوں کو اپنے کو قومی طور پر غور کرنا چاہئے اپنے ذہن سے ہر قسم کے تعصبات نکالیں تو یہ تمام چیزیں ختم ہو جاتی ہیں پہلے ضلع میدک پسماندہ نہیں تھا - اسکی طرف کوئی توجہ نہیں کی گئی جبکہ وہاں سے پرائمنسٹر منتخب ہوئی لہذا میدک کی ترقی کی بات ہوئی - اب جبکہ تلگو دیشم گورنمنٹ آئی لہذا اس کو برخواست کیا جائے - جو ظلم کا سلسلہ چل رہا ہے جیسے آپ دیکھتے ہیں ہم پرانے شہر میں رہتے ہیں ہمارے ساتھ نا انصافی ہورہی ہے بس یہ سلسلہ

چل رہا ہے تو وہ ذہن کو ختم کرنا چاہئے جبتک آپ یہ ذہن ختم نہیں کرینگے
تو نہ انصافی کا سلسلہ چلتا رہے گا۔

(శ్రీ) యం. రామకృష్ణారావు:—అధ్యక్షా, ఏదైతే యిప్పుడు మొదట యిక్కడ పెడతామని అనలేదని అంటున్నారో, అదే విధంగా మొదట తమిళనాడుకు యిస్తామని కూడ చెప్పలేదు. ఆ యింజను యూనిటు గురించి. ప్రధానమంత్రి గాని ఎవరు గాని అనలేదు. ఈ ఫ్యాక్టరీని యిక్కడ కడుతున్నామన్నారు, కొంత భాగం తమిళనాడులో కడుతున్నామని చెప్పలేదు ఇక్కడ కడుతున్నామన్న తరువాత ఆ భాగాన్ని తీసుకువెళ్ళి అక్కడ కడుతున్నారని తేలుతుంది. ఇక్కడి నుండి ఒక భాగాన్ని అక్కడికి తీసుకువెళుతున్నారనేది దీనివల్ల అర్థం అవుతుంది. ఇక్కడినుండి తీసుకువెళ్ళాగనే బాధ తెలుగు ప్రజల్లో వుండడం సహజం. ఎందుకంటే ఆనాడు కొంత భాగాన్ని తీసుకువెళ్ళి అక్కడ పెడతామని చెప్పకుండా యీ ఫ్యాక్టరీ అంతా యిక్కడ పెడతామని చెప్పి యివాళ యింజను యూనిటును అక్కడ పెడతామని అనడం వల్ల ఆంధ్ర ప్రజల్లో యీ అనుమానం రావడానికి అవకాశం వుంటుంది. అలాంటి అనుమానం ఆంధ్ర ప్రజల్లో ప్రధానమంత్రిగారు గాని కాంగ్రెస్ నాయకులు గాని ఎవరు గాని కలిగించకుండా అందరు ఏకగ్రీవంగా యీ ఫ్యాక్టరీని యిక్కడే పెట్టాలని ఏ అరమరికలు లేకుండా తీర్మానం చేయడానికి కాంగ్రెస్ నాయకులు సహకరించాలని కోరుతున్నాను. 2-30 p.m.

Sri A. Madan Mohan :– I owe a personal explanation because most of the Hon. Members have been mentioning my name. I am grateful to them that they have been mentioning my name more than I deserve in this particular situation. I am sure that my friend Sri S. Jaipal Reddy would bear with me that I was never childish in making tall promises much less in Madam's Constituency. I never said although in my heart of hearts knew and for all practical purposes being a student of political science knew that she is going to be the Prime Minister, yet I never said that. Anyway, I will leave it at that. యీ విషయములో నేను చెప్పేదేమంటే, 600 కోట్లు అనేది ఒక ప్రిజంప్షన్. నాకు మాత్రం తెలియదు, ఐ యామ్ సబ్జెక్ట్ టు కరక్షన్. వారికి తెలిస్తే చెప్పమనండి. మేము యీ తీర్మానముతో సహకరించడానికి సిద్ధంగా వున్నాము. కాని మాకు మీకు వచ్చే వ్యత్యాసం ఏమంటే, యిదివరకు యిస్తామన్నది యిప్పుడు తీసివేశారనేది, ఏ పరిస్థితులలోనైనా యిక్కడే వుండాలి, యీ ప్రామిస్‌ను ప్రధానమంత్రిగారు నిలబెట్టుకోవాలనే యాస్పెక్ట్ ఏదైతే వుందో that is trying to put words in the mouth of the Prime Minister, which is not correct. మీకు ఏదైనా ఆధారం వుంటే after all, he is at liberty to say so. But he is not making at a public meeting. I am not talking on a platform where I can say anything. But I am speaking here on

the floor of the House with all sense of responsibility. And there is a Government. To-day I am not part of the Government and the Government is headed by Sri N.T. Rama Rao. He is the Chief Minister. Let him refer to any of the correspondence earlier made which was made during his tenure, wherein.. He need not be specific.. he can presume from the purport of the letter that certainly the Government of India had earlier occasion to think of locating the engine unit here, but it has shifted its mind because people here have defeated the Congress. It is too small a thing to measure. It is not a correct approach. If you say that we urge upon the Government to locate the engine unit here, we strongly support you. And it is going to be unanimous. But what we are objecting to is you creating a suspicion in the minds of the people of Andhra Pradesh and particularly the local people of Medak District that it is an accepted fact that earlier it was going to be located and to-day it is shifted. That is making political capital out of it. It is a travesty of truth. You might say that we would like to expand more employment opportunities and more industrialisation. I am not opposed to it While doing so, if you want to twist facts, we will not be a party to it. I am sure that many of the Opposition leaders have said that there is not much difference in the amended resolution or substitute resolution that we have brought about. I would request the Treasury Benches to be gracious enough to rise above petty politics, since they are all concerned, and we on this side are also concerned and every party is concerned about the state and its development. If you accept this modified form, we are prepared certainly to cooperate.

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు:—మదన్ మోహన్ గారు చెప్పిన ఆఖరి ఉపన్యాసం వింటే నాకు అనుమానం వేస్తున్నది. స్టేటు యింటరెస్టు ముందా, పార్టీ యింటరెస్టు ముందా? అని Ruling Party or opposition, all of us must think in those terms, ఇక్కడ ఎవరో ఏదో అన్నారు గాబట్టి ఏదో ఎవరి మీదనో రెఫ్లెక్టు అయిపోతుంది గాబట్టి దానిని మనం మానుకుంటామా? మనమే, మాకు యింజన్ యూనిటు యిస్తామని మొదట చెప్పలేదు, ఐనాకూడా యిప్పుడు యివ్వండి అని మనమే పోయి మన కేస్‌ను వీక్ చేసుకుంటామా అనే విషయం గురించి ఆలోచించాలి. ఇంజను యూనిటు యిక్కడ పెట్టమని ఆవడిలో పెడతామని ఇక్కడి యింజను యూనిటును తీసివేసి మిగితా ఫ్యాక్టరీనే యిక్కడ పెడుతామని మంత్రిగారు ఏ సందర్భములోనైనా పబ్లిక్ స్టేటుమెంటు యిచ్చారా? I want to put a straight question to the Leader of the Opposition. It is simple. Has he willingly chosen to close his ears to what was said by the previous Minister during the election campaign on a number of occasions that this Ordnance Factory will be located in the Medak at a

cost of Rs. 600s Time and again, it was said by his colleague. If they are not in good terms now, nobody can help it. But, I want to go on record that at number of places it was announced by the Congress leaders that we are going to get the factory worth Rs. 600 crores. ఇప్పుడు ఆ స్టేటుమెంట్సు కావాలంటే కొంతటైము తీసుకొని అవి అన్ని ఎక్కడ వున్నవనేది ఆలోచించాలి. నేను అఫీలు చేసేది ఒకటే. మదన్ మోహన్ గారి వ్యక్తిగత విషయం, ప్రధాన మంత్రిగారి వ్యక్తిగత విషయంకూడ దీనికి సంబంధించిన విషయం కానేకాదు. ది స్టేటు యింటరెస్టు యీజ్ యిన్‌వాల్వ్‌డ్ ఇంజన్ యూనిటు మదరాసులో పెట్టకూడదా అంటేమదరాసులో ఫ్యాక్టరీ పెట్టాలి, కర్నాటకలో పెట్టాలి, after all we are citizens of the country believing in the integrity of the country. యీ దేశము ఐకమత్యంగా వుంటే అంటే అన్ని భాగాలు అభివృద్ధి చెందవలసిన అవసరం వుంది. But primarily as people of Andhra Pradesh, as elected representatives of Andhra Pradesh we have every responsibility to urge upon the Centre. It is not a sensible demand. అందువల్ల దీని విషయములో ప్రేటియాలోజి వద్ద తగవు పెట్టుకొని ఏకగ్రీవత సంపాదించుకోలేక దీని గురించి వివాదం పడ్డామంటే, we will be harming our own cause. అందువల్ల దీనిగురించి పునరాలోచన చేసి యిందాక జయపాల్ రెడ్డిగారు చెప్పినట్లు రివైజ్డు రెజల్యూషన్ ఏదైతే పెట్టారో, అది ఎవరిని విమర్శించే విధంగా లేదు. It is only appealing. అది నా ఫీలింగు. ఎవరికి యిబ్బందికరంగా లేదు గాబట్టి దానిని ఏకగ్రీవంగా ఆమోదిస్తే బాగుంటుంది. ముఖ్యమంత్రిగారు రు. 285 కోట్లు అన్నారు, if the Chief Minister is not having adequate information, రు. 280 కోట్లు అన్నారు గాబట్టి దానివరకే సరిపోతుంది అంటామా? వారు కోరిన కోరికలవరకే మనం పరిమితం అయి వుందామా? వారికి ఆఫీసర్సు యిచ్చిన యిన్ఫర్మేషను, బ్రీఫింగ్ ఆ విధంగా వుండవచ్చు. But as leaders of the Opposition, leaders of party, and as leader of the Government, we must all have the interest of the State upper most. దీని దృష్ట్యా ఆలోచించి ఏకగ్రీవంగా అంగీకరించడం మంచిదని నా వుద్దేశం.

Sri S. Jaipal Reddy :—If the integrated unit had not been originally envisaged by the Government of India, why a vast extent of 3,000 acres acquired for it? This factory estimated at Rs. 200 or 300 crores would not require such a vast stretch of land. It was acquired because the idea was to set up an integrated unit with engine unit as an integral part.

డా. వై. రాజశేఖర రెడ్డి:—అధ్యక్షా, ఈ సబ్‌స్టాంటివ్ రిజల్యూషను మేము ఎంతగా చెప్పినా చెప్పకపోయినా జరిగేది జరుగుతుందని మాకు తెలుసు. అయినా I will read out our resolution; "This House hails the decision of

the Central Government to establish a Defence Ordnance Factory to produce combat infantry vehicles in Medak District. This House also requests the Central Government to put up an Engine unit so as to make this a fullfledged unit." మన స్టేట్‌కు ఆర్డినెన్స్ ఫ్యాక్టరీ యొక్క ఇంజన్ యూనిట్ కూడా కావాలనే దానిలో, స్టేట్‌లో ఇండస్ట్రియల్ డెవలప్‌మెంటు ఎక్కువ కావాలనే దానిలో, స్టేట్‌లో ఉన్న నిరుద్యోగ సమస్యను తీర్చడానికి సెంట్రల్ గవర్నమెంటు నుంచి వీలైనంత ఎక్కువ సహాయం తీసుకొని రావాలనే దానిలో మా పార్టీ ఇతర పార్టీలకన్నా తక్కువ ఇంటెరెస్టుతో లేదని మనవిచేస్తున్నాను. We are second to none, even to the Chief Minister in this matter. కాని నేను ఇక్కడ ఒక విషయం చెప్పాలి ఒరిజినల్‌గా ఈ ఫ్యాక్టరీ 600 కోట్లా లేకపోతే చీఫ్ మినిస్టరుగారు తమ స్వంత లెటరులో వ్రాసినట్లు 200 కోట్ల నుంచి 300 కోట్లా అనేది క్లారిఫికేషను కావాలి. శ్రీ రామచంద్రారెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ ఆర్డినెన్స్ ఫ్యాక్టరీ మెదక్ జిల్లాలో వస్తుందని చెప్పారు. కాని ఇంజన్ యూనిట్ వస్తుందా, రాదా అనే విషయంలో ఖచ్చితమైన క్లారిఫికేషను తెలియదు. ఆర్డినన్స్ ఫ్యాక్టరీ అంతే మొత్తం వస్తుందని అనుకొంటున్నామని చెప్పారు. ఇప్పుడు ఇంజన్ యూనిట్ మద్రాసుకు పోతున్నది, మద్రాసులో ఇంజను యూనిట్ పెడుతున్నారు అంటే ఇక్కడ ఒరిజినల్‌గా ప్రపోజు చేసిన యూనిట్‌లో తగ్గించి ఇంజను యూనిట్ షిఫ్టు చేస్తున్నారా లేదా అనేది సమస్య. దీనిని గురించి సరిగా తెలుసుకోవాలంటే చీఫ్ మినిస్టరుగారు శ్రీ వెంకట్రామన్ గారికి వ్రాసిన లెటరులో రు. 200 కోట్ల నుంచి 300 కోట్లు ఫ్యాక్టరీని ఏమాత్రం తగ్గించకుండా పదు వేల మందికి ఎంప్లాయిమెంటు ప్రొవిజను కల్పించాలని అన్నారు. ఆయన చీఫ్ మినిస్టరుగారికి వ్రాసిన జాబులో 275 కోట్ల రూపాయల విలువ కలిగిన ఫ్యాక్టరీ, దీనికి కావలసిన ఎంప్లాయిమెంటు ఒరిజినల్‌గా ప్లాను చేసిన ప్రకారం ఉంటుంది అన్నారు. ఇందులో ఏది సత్యం, ఏది అసత్యం ? ఆఫీసర్సు చీఫ్ మినిస్టరుగారికి చెప్పింది అసత్యమా ? ఒరిజినల్‌గా ఎవరైనా ఈ ప్రోజక్టు రిపోర్టును చూసి ఇది రు.600 కోట్ల ఫ్యాక్టరీ, దీనిలో ఇంజన్ కాంపొనెంటుకు 300 కోట్లు అని స్పెసిఫిక్‌గా ఇయర్ మార్కు చేసారు, ఇప్పుడు దానిని తీసివేసి మద్రాసు తరలిస్తున్నారు అని ఎవరైనా ఖచ్చితమైన ఇన్ఫర్మేషన్ ఇచ్చారా ? లేకపోతే సెంట్రల్ గవర్నమెంటు మీద యాస్పిరేషన్సు ఎట్రిబ్యూట్ చేయడం అనవసరం. శ్రీ ఇంద్రసేనారెడ్డిగారు తమ పార్టీ సభ్యులతో కలిసి శ్రీ వెంకట్రామన్‌గారితో మాట్లాడినప్పుడు ఆయన ఒక విషయం చెప్పారు. మీరు అడుగుతున్న విషయం నేను అర్థం చేసుకోగలుగుతున్నాను, ఇంజను యూనిట్ కావాలని అడగడం సబబే, అడగండి, దానిని కూడా పరిశీలన చేయిస్తాను, వీలుంటే వచ్చేదానికి తప్పకుండా ప్రయత్నం చేస్తాను, కాని ఉన్న యూనిట్‌లో ఒక పార్టును తమిళనాడుకు తరలించుకొని పోతున్నానని అనడం మంచిది కాదు, అది బాగుండలేదని అన్నారు. చీఫ్ మినిస్టరుగారి రిజల్యూషనులో ఒరిజినల్లీ ప్లాన్డు అని, ఒరిజినల్లీ ప్రామిస్డు అని 2, 3 వర్డ్సు తప్ప మిగిలిన స్టేట్‌మెంటు అంతా యాజ్ ఇట్ ఈజ్‌గా ఒప్పుకొనడానికి మాకేమీ అభ్యంతరం లేదు.

Let not this august House go with the false impression that originally it was for Rs. 600 crores and now it is truncated. ఇంజను యూనిట్ ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో పెట్టాల, మెదక్ జిల్లాలోనే పెట్టాలి అనేదానిలో అధికార పార్టీ సభ్యుల కన్నా మాకు తక్కువ కన్సర్నంటు లేదు. ఎక్కువ కన్సర్నే ఉంది. ఇంజను యూనిట్ తీసుకొని రావడానికి సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ద్వారా చేయవలసిన కృషి మేము ఏమాత్రము తక్కువ చేయమని మనవి చేస్తున్నాను. చీఫ్ మినిస్టరుగారి ఒరిజినల్ ప్రతిపాదనలో యూనిట్ ప్లాన్డ్ అనే ఒక పదాన్ని, as originally planned with all related units....if not improved upon. అనే ఒక పదాన్ని. 3వ పేరాలో 'shifting the most important Engine unit అనేది కాకుండా "This House feels that having Engine unit also along with other components is very much necessary" అనేదానిలో మాకేమాత్రము అభ్యంతరం లేదు. మేము వెల్‌కం చేస్తున్నాము. కేంద్రము రాష్ట్రానికి ఏదో ఒక విధంగా దొరికినచోట కన్‌ఫర్మ్ చేసేను తీసుకొనివచ్చి మా స్టేట్ ఇంటెరెస్టు ఎక్కువ కాంగ్రెస్ పార్టీ కన్నా అని ఈ హౌసు కాని ఇంకొకరు కాని అనుకోవద్దని మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

Mr. Speaker;—Are you withdrawing the substitute amendments.

Sri A. Madan Mohan:—If the Chief Minister accept our amendment, we will also cooperate Otherwise, we will press for our amendment.

Sri N.T. Rama Rao:—We uphold our original resolution. We do not accept any changes in it.

Mr. Speaker:—I am now putting the substitute resolution to vote

The question is: "This House hails the decision of the Central Government to establish a Defence Ordinance Factory to produce combat infantry vehicle in Medak District. This House also requests the Central Government to put up an Engine Unit so as to make this a full fledged unit."

(Pause)

The resolution was negatived.

Mr. Speaker:—The question is: While hailing the decision of the Central Government to establish a Defence Ordnance Factory to produce Combat Infantry vehicles in Medak District, this House expresses its deep concern at attempts to shift Engine unit of the Factory to Tamil Nadu.

Mentioning various steps taken involving expenditure and labour to acquire land and create facilities for the establishment of this factory by the State Government so far this House reminds the Centre of the Co-operation and help of thousands of people who are prepared even to forgo their valuable properties and sites for the establishment of the factory.

This House feels that shifting the most important Engine Unit to another State, would be a severe blow to the hopes and aspirations of the people and would seriously impede State's progress.

This House urges the Government of India to establish the Factory in Medak District which is the Constituency of the Prime Minister in full shape as originally planned with all related units and all parameters of investment and employment unchanged, if not improved upon.

This House appeals to the Prime Minister to make a public announcement about establishing the factory in full shape in Medak District as promised earlier.

(Pause)

The resolution was adopted.

మిస్టరు స్పీకర్ :—తర్డు రిజల్యూషను ఉంది. దానిమీద డిస్కషను లేకుండా ఓట్ చేస్తామని అంటే మువ్ చేశారు లేకపోతే హౌసును ఎడ్జరన్ చేస్తాను.

శ్రీ ఎ. మదనమోహన్ :—తర్డు రిజల్యూషనును మువ్ చేయమనండి.

re: Setting up Atomic Power Plant near Nagarjuna Sagar

Sri N.T. Rama Rao:—Sir, I beg to move:

"కేంద్ర ప్రభుత్వం దక్షిణాదిన ఒక కొత్త అణు విద్యుత్ కర్మాగారాన్ని నెలకొల్పదలచిన విషయం స్థల ఎంపిక సంఘం తన నివేదికను ఇదివరకే కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సమర్పించిన విషయం ఈ సభ వారు గమనించారు. ప్రతిపాదిత కర్మాగారం కోసం దక్షిణాదినగల మరే ఇతర స్థలంతో పోల్చి చూచినప్పటికి, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నాగార్జునసాగర్ సమీపంలో ఇవ్వజూపిన స్థలం కొన్ని విశిష్ట ప్రయోజనాలు కలిగిఉండి కర్మాగార ఆర్థిక, సుస్థిర, సురక్షిత నిర్వాహణకు అత్యంత అనుకూలంగా వున్న విషయాన్ని కూడా ఈ సభ వారు గమనించారు. కనుక, నిర్వహణ సాంకేతిక ఆర్థిక పరమైన ప్రయోజనాలను దృష్టిలో ఉంచుకొని కర్మాగారాన్ని నాగార్జునసాగర్ సమీపంలో ఏర్పాటు చేయాలని ఆంధ్ర ప్రదేశ రాష్ట్రం అభ్యర్థించింది. ఈ అభ్యర్థనకు సముచిత ప్రాధాన్యత యిచ్చి త్వరలో కర్మాగారాన్ని మంజూరు చేయాలన్న రాష్ట్ర ప్రజల ప్రగాఢ వాంఛను ప్రధాన మంత్రికి తెలియజేయడానికి నిర్ణయించడమైనది."

Mr. Speaker:—Resolution moved.

The question is:

కేంద్ర ప్రభుత్వం దక్షిణాదిన ఒక కొత్త అణు విద్యుత్ కర్మాగారాన్ని నెలకొల్పదలచిన విషయం స్థల ఎంపిక సంఘం తన నివేదికను ఇదివరకే కేంద్ర

ప్రభుత్వానికి సమర్పించిన విషయం ఈ సభ వారు గమనించారు. పరమాణు కర్మాగారం కోసం దక్షిణాదిన గల మరే ఇతర స్థలంతో పోల్చి చూచినప్పటికి, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నాగార్జునసాగర్ సమీపంలో ఇవ్వజూపిన స్థలం కొన్ని విశిష్ట ప్రయోజనాలు కలిగి ఉండి కర్మాగార ఆర్థిక, సృష్టి, సురక్షిత నిర్వహణకు అత్యంత అనుకూలంగా వున్న విషయాన్ని కూడా ఈ సభ వారు గమనించారు. కనుక, నిర్వహణ సాంకేతిక ఆర్థిక పరమైన ప్రయోజనాలను దృష్టిలో ఉంచుకొని కర్మాగారాన్ని నాగార్జునసాగర్ సమీపంలో ఏర్పాటు చేయాలని ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్రం అభ్యర్థించింది. ఈ అభ్యర్థనకు సముచిత ప్రాధాన్యత యిచ్చి త్వరలో కర్మాగారాన్ని మంజూరు చేయాలన్న రాష్ట్ర ప్రజల ప్రగాఢ వాంఛను ప్రధాన మంత్రికి తెలియజేయడానికి నిర్ణయించడమైనది.

The resolution was adopted.

Mr. Speaker:—I am to announce to the House that I have nominated Sri N. Raghava Reddy to the Business Advisory Committee in place of Sri M. Omkar.

Mr. Speaker :—The House now stands adjourned till 8-30 A.M. on 17-8-1983. 2-52 p. m.

(The House then adjourned till 8.30 A.M. on Wednesday the 17th August, 1983)